

Sivilsamfunnets «fotavtrykk» i og bruk av tradisjonelle og sosiale medier i arbeidet med bærekraftsmålene i 2019

Notat utarbeidet av Arnfinn Nygaard, daglig leder i RORG-samarbeidet Oslo, desember 2020

Forsidecollage 1:

- Slik sikres Oljefondet mot klimarisiko. *Kommentar av Marius Holm, leder ZERO og Sony Kapoor, leder Re-Define i Dagbladet 6. januar 2019*
- Et taktskifte for ansvarlig næringsliv. *Kommentar av Anja Bakken Riise (Leder i Framtiden i våre hender), John Peder Egenæs (Generalsekretær i Amnesty International Norge) og Jostein Hole Kobbeltvedt (Daglig leder i Raftostiftelsen) i Vårt Land 20. desember 2019*
- Stans norsk våpeneksport. *Kronikk av Ingrid Rostad (fungerende daglig leder i Forum for utvikling og miljø), Birgitte Lange (generalsekretær i Redd Barna), Embla Regine Mathisen (leder i Changemaker), Dagfinn Høybråten (generalsekretær i Kirkens Nødhjelp), Henriette Killi Westhrin (generalsekretær i Norsk Folkehjelp), John Peder Egenæs (generalsekretær for Amnesty International Norge), Thea Tvetter Lysvik (leder i Norsk Folkehjelp Solidaritetsungdom), Pål Trautmann Olerud (talsperson og styremedlem for Norges Fredsråd) og Irene Elise Hamborg (styreleder i Norges Fredslag) på NRK ytring 22. mai 2019*
- Tør Norge ta kampen mot skatteflukt? *Kommentar av Ingrid Rostad (Fungerende daglig leder i Forum for utvikling og miljø), Henriette Killi Westhrin (Generalsekretær i Norsk Folkehjelp), Hege Skarrud (Leder i Spire), Embla Mathisen (Leder i Changemaker), Thea Tvetter Lysvik (Leder i Norsk Folkehjelp Solidaritetsungdom) og Mathilde Dahl (1. Nestleder i Attac) i Vårt Land 25. april 2019*

Forsidecollage 2:

- *Logoer fra de nettavisene som gjennomgås daglig for relevante saker knyttet til bærekraftsmålene i et globalt perspektiv som grunnlag for medieklipp på den nasjonale nettportalen global.no.*

Innholdsfortegnelse

- **Sammendrag** s. 4
- **Bakgrunn** s. 5
- **Medienes rolle og betydning i sivilsamfunnets arbeid for bærekraftsmålene** s. 6
- **Mediearbeidets bidrag til konkrete resultater på outcome- og impactnivå** s. 7
- **Sivilsamfunnsorganisasjonenes «fotavtrykk» i media i 2019** s. 8
- **Refleksjoner om mediedekningen 2019 og utfordringer fram mot 2030** s. 11
- **Suksessfaktorer i mediearbeidet** s. 13

- Vedlegg 1: Eksempler på resultater av sivilsamfunnets mediearbeid på outcome- og impactnivå i rapporteringen til Norad 2020. s. 15
- Vedlegg 2: Sivilsamfunnets kronikker, kommentarer og debattinnlegg i riks- og regionmedia 2019 s. 21
 - *Hvem har deltatt i mediedebatten?*
 - *Større felleskommentarer*
 - *Innlegg fordelt på enkeltorganisasjoner (alfabetisk)*
- Vedlegg 3: RORGenes kronikker, kommentarer og debattinnlegg i riksmedia 2012 s. 77

Sammendrag

Sentrale observasjoner:

- Observasjon 1: Bruk av sosiale medier fremstår i dag som vel så viktig i organisasjonene arbeid med bærekraftsmålene som arbeid i og med tradisjonelle medier.
- Observasjon 2: Innsats i og med både tradisjonelle og sosiale medier inngår ofte som en integrert del av sivilsamfunnets opplysnings- og pådriverarbeid for bærekraftsmålene (endringsteori).
- Observasjon 3: Mange organisasjoner rapporterer at bruk av sosiale medier og arbeid med tradisjonelle medier har bidratt til resultater både på outcome- og impactnivå (målgruppe- og samfunnseffekt).
- Observasjon 4: Om lag 10% av alt kommentarstoff i mediene 2019, registrert på global.no, kom fra sivilsamfunnsorganisasjoner.
- Observasjon 5: Miljøorganisasjonene dominerte sivilsamfunnets fotavtrykk.
- Observasjon 6: Om lag 50% av innleggene fra sivilsamfunnsorganisasjoner ble skrevet av representanter fra organisasjoner som mottar informasjonsstøtte fra Norad.
- Observasjon 7: En rekke miljøorganisasjoner, også blant de som mottar informasjonsstøtte fra Norad, mottar også grunnstøtte fra Klima- og miljødepartementet.
- Observasjon 8: Hovedinntrykket synes å være at Norads informasjonsstøtteordning på dette feltet treffer rimelig bra i forhold til ordningens formål.

Veien videre:

Norad og bistandsbransjen har hatt et hovedfokus på studier og analyser av mediernes dekning av u-land, norsk bistand og resultater av denne. Spørsmål vi bør stille nå, foran Handlingstiåret for FNs bærekraftsmål, er snarere:

Hvordan «snakker» media om bærekraftig utvikling og Norges innsats for Agenda 2030, FNs bærekraftsmål og samstemt politikk for bærekraftig utvikling?

Bakgrunn

- Mediene er den suverene arena for spredning av kunnskap og informasjon om Nord/Sør-spørsmål, konkluderte en ekstern gjennomgang av UD/Norads informasjonsstøtteordninger i 2003.¹ Evalueringen bidro til at mange av de organisasjonene som mottok informasjonsstøtte fra Norad la stadig større vekt på å nå ut i media som en del av deres opplysningsarbeid om internasjonale miljø- og utviklingsspørsmål. En studie av RORGenes «fotavtrykk» i media 2007-2010 konkluderte at «organisasjonene har i stor grad bidratt til det vi kan kalle 'folkeopplysning', her forstått som å fortelle eller forklare årsaker til problemer eller virkninger av tiltak».²

Siden har situasjonen for de tradisjonelle mediene endret seg vesentlig, dels som følge av den raske fremveksten av sosiale medier, digitaliseringen og endrede lesevaner³, særlig blant unge⁴, og dels som følge av at de tradisjonelle mediene har mistet store deler av sine annonseinntekter til globale nettgiganter som Facebook og Google.⁵

Denne gjennomgangen av organisasjonenes rapportering til Norad i 2020 (års- og resultatrapporter til Norad for 2017-2019) viser at sosiale medier i dag er vel så viktig som tradisjonelle medier i deres arbeid for bærekraftsmålene. Fra organisasjonens side legges det ned et betydelig arbeid for å utnytte de mulighetene dette mangfoldet av sosiale og tradisjonelle medier i dag gir for å nå ut til og engasjere et bredt publikum eller utvalgte målgrupper, sette dagsorden, bidra til kritisk debatt og påvirke opinionen og politikere.

En gjennomgang av innlegg registrert i mediedebatt på Global for 2019 viser også at sivilsamfunnet fortsatt setter et betydelig «fotavtrykk» i media og deltar i mediedebatten omtrent i samme omfang som forskning og akademia.

- *Observasjon 1: Bruk av sosiale medier fremstår i dag som vel så viktig i organisasjonene arbeid med bærekraftsmålene som arbeid i og med tradisjonelle medier.*

¹ Gjennomgang av UD/NORADs tilskudd til organisasjoners opplysningsvirksomhet om internasjonale utviklingsspørsmål (2003), utført av Ole Christian Lagesen (leder), Øyvind Johnsen, Anne H. Simonsen og Erik Whist på oppdrag fra UD. http://www.rorg.no/RORG_samarbeidet/Evaluering/UD_evalueringer/UD_gjennomgang_2003/index.html

² RORGenes «fotavtrykk» i media. En baselinestudie utført av 10. april, ledet av Roy Krøvel med HiO (OsloMet) på oppdrag fra RORG-samarbeidet 2010-2011, med økonomisk støtte fra Norad. <http://www.rorg.no/Artikler/2438.html>

³ Se for eksempel Reuters Digital News Report 2018: <https://www.uib.no/fg/mediebruk/118389/reuters-digital-news-report-2018>

⁴ Aftenpostens kommentator, Joakim Lund, kommenterte Reuters 2018-rapport slik: «De gir blaffen. De er ikke interessert i politikk. En tredjedel av dem vet ikke engang hvor de plasserer seg selv politisk. Ikke er de interessert i hva som skjer rundt seg heller. De leser lite nyheter, er ikke villig til å betale for dem, og setter seg ikke i stand til å ta opplyste valg. Ikke stoler de på mediene heller. De bruker heller sosiale medier til å orientere seg, selv om de ikke har den fjerneste anelse om hvordan nyhetene velges ut og presenteres for dem. Nå rakner alt, og de bryr seg simpelthen ikke.» <https://www.aftenposten.no/meninger/kommentar/i/zL1rjv/mediene-har-sviktet-de-unge-joacim-lund>

⁵ Se for eksempel kommentar av Sven Egil Omdal i Stavanger Aftenblad 30.09.2017: «Annonsering i papiravisene vil fortsatt falle, mens markedet for digitale annonser vil vokse sterkt. Det siste er en god nyhet, om det ikke var for at 75 til 90 prosent av denne veksten vil gå til Facebook og Google.» <https://www.aftenbladet.no/meninger/kommentar/i/mOxEp/omdal-facebook-og-google-spiser-aviser-til-frokost>

Medienes rolle og betydning i sivilsamfunnets arbeid for bærekraftsmålene

I sine rapporter til Norad viser de aller fleste organisasjoner til virksomhet og resultater knyttet til arbeid med og ovenfor sosiale og tradisjonelle medier. Dette arbeidet framstår som en integrert del av organisasjonens samlede innsats i arbeidet for bærekraftsmålene. I enkelte av rapportene inngår også mediearbeidet som en eksplisitt eller implisitt del av organisasjonenes endringsteori, slik eksemplene i boksen nedenfor viser.

Boks: Organisasjoner om medienes rolle og betydning i eget arbeid for bærekraftsmålene	
Attac <i>om måloppnåelse</i>	«Det løpende arbeidet med kunnskapsinnhenting og -deling, utspill i media og egne kanaler, politisk påvirkning gjennom høringer og kontakt med partiene, i tillegg til direkte kontakt og møter med ulike aktører gir i sum gode resultater.»
ForUM <i>om måloppnåelse</i>	«Gjennomgående i vårt arbeid kombinerer vi produksjon av faglig tunge rapporter og mer lettfattelige briefere, seminarer, politiske møter, skriftlige og muntlige innspill, og bruk av tradisjonelle og sosiale medier.»
Kirkens Nødhjelp <i>om måloppnåelse</i>	«Kirkens Nødhjelps <i>Theory of change</i> er at dialog med politikere, kombinert med offentlig debatt i media og mobilisering av vår grasrot vil skape politisk endring. Det er politisk endring som er vårt ønskede sluttprodukt fordi vi jobber for å skape utviklingseffekter i fattige land. På veien dit har vi bidratt med mer og bedre kunnskap, debatt og engasjement om globale klima- og utviklings spørsmål.»
Regnskogfondet <i>om hovedmål og forventede resultater</i>	«Regnskogfondet skal med midlene skape større engasjement og handling blant målgruppene våre ved å kommunisere godt og engasjerende om regnskog og menneskerettigheter. Ved å ta i bruk nye visuelle virkemidler som forklaringsvideoer, interaktive kart med infografikk og relevante digitale kanaler kombinert med et strategisk og målrettet arbeid gjennom media, skal vi skape engasjement og konkret handling for å redde regnskogen.»

Det er grunn til å anta at tilsvarende tenkning preger arbeidet i mange av organisasjonene, særlig de som kombinerer opplysningsarbeid med politisk deltakelse og pådriverarbeid.

- **Observasjon 2:** *Innsats i og med både tradisjonelle og sosiale medier inngår ofte som en integrert del av sivilsamfunnets opplysnings- og pådriverarbeid for bærekraftsmålene.*

Mediearbeidets bidrag til konkrete resultater på outcome- og impactnivå

I årets rapportering til Norad beskriver organisasjonene en rekke resultater, både på outcome- og impact-nivå (målgruppeeffekter og samfunnseffekter), der mediearbeidet har spilt en viktig rolle. Blant disse er *Regnskogfondet*, som i sin rapport utdyper sin innsats med og resultatene av den, knyttet til brannene i Amazonas i 2019, slik:

«Da brannene nådde media 22. august 2019 hadde Regnskogfondet over en tid advart om utviklingen i Brasil. Pengene gjennom Amazonasfonnet var frosset, og vi uttalte oss i media om situasjonen som var i ferd med å utvikle seg. Da det begynte å brenne fikk vi knaggen vi trengte for virkelig å sette temaet om regnskogens nedbørsfunksjon på agendaen. Det skyldes at vi kunne fortelle media at “ja, det er ille at det brenner, men visste dere at Amazonas har et vippepunkt hvor store deler av skogen kan kollapse av seg selv? Og visste dere at det vil få store konsekvenser for landbruket i store deler av Sør-Amerika?” Vi kunne til slutt telle opp 76 saker om vippepunktet i løpet av 2019, og majoriteten av dem kom den sensommeren. Nær sagt alle de store mediene brakte nyheten ut og budskapet ble det plukket opp og referert til også av andre enn media, deriblant daværende miljøvernminister Ola Elvestuen.»

«Til slutt er det viktig å understreke at dette handler om mer enn antall medieklipp. Det handler om å skape engasjement for og konkret handling for å bevare regnskogen. Dette opplevde vi i de grader under og etter brannene, gjennom rekordstort engasjement i våre sosiale mediekkanaler, at en rekke konserter og innsamlinger ble initiert av både privatpersoner, skoleklasser og organisasjoner, og vi erfarte at norske bedrifter og investorer kom på banen ovenfor Brasil med krav om å stanse ødeleggelsene. Et bilde på dette engasjementet er at over 47 000 personer bidro til våre facebook-innsamling. Oppmerksomheten og Regnskogfondets langvarige påvirkningsarbeid var også instrumental i at 254 investorer fra 30 land, inkludert KLP og Storebrand, signerte et opprop med en sterk oppfordring til selskaper som opererer i eller henter råvarer fra Brasil om å unngå alle koblinger til avskoging. Oppropet fikk god synlighet i Brasil.»

III: Eksempler på Regnskogfondets mediearbeid: kommentar i Agenda Magasin og oppslag på nrk.no, i Dagbladet og i Bistandsaktuelt.

For flere eksempler på outcome- og impact av organisasjonenes arbeid, se vedlegg 1.

- **Observasjon 3: Mange organisasjoner rapporterer at bruk av sosiale medier og arbeid med tradisjonelle medier bidrar til resultater både på outcome- og impactnivå (målgruppe- og samfunnseffekt).**

Sivilsamfunnsorganisasjonenes «fotavtrykk» i media i 2019

Gjennom Global.no's medieklipp tjeneste ble det i 2019 registrert rekordmange klipp fra norske riksmidier og sentrale regionaviser om saker som, i større eller mindre grad, angikk arbeidet for Agenda 2030, FN's bærekraftsmål og en mer samstemt politikk for bærekraftig utvikling i Norge og verden forøvrig. Det ble registrert i alt 11018 klipp, som er en økning fra 8642 i 2018. Selv om dette ikke dekker alt og mye kan diskuteres om hva som bør tas med eller ikke, så gir dette materialet et godt utgangspunkt for analyse og debatt om mediedekningen av globale miljø- og utviklingsspørsmål (bærekraftig utvikling) – herunder sivilsamfunnets (inkl. RORGenes) «fotavtrykk».

Medieklipptjenesten på Global.no muliggjør særskilt registrering av alle kommentarer og debattinnlegg, fordelt på sivilsamfunn, forskning/akademia og politiske myndigheter, men ikke andre «fotavtrykk» i form av intervjuer, omtaler, sitater, rapportomtaler m.v. Den kartleggingen som er gjort her (vedlegg 2) kan derfor sies å primært dekke sivilsamfunnets bidrag til kritisk debatt gjennom mediene. Her må vi imidlertid også ta høyde for at det registrerte stoffet i økende grad ikke gir hele bildet. I de senere årene kan det synes å ha blitt stadig vanskeligere for sivilsamfunnet og andre eksterne å få sine ting på trykk i de etablerte avisene. Mye debatt skjer derfor i økende grad på andre plattformer, som *Bistandsaktuelt* og nyetablerte *Transit Magasin*, egne blogger og ikke minst sosiale medier. Sivilsamfunnets og andres debattinnlegg på disse nettstedene er imidlertid ikke med i denne oversikten.

Av de 11018 medieklippene er 4139 (37,5%) registrert som kommentar- og debattinnlegg (se <https://global.no/media?y=2019&type=debatt&query=>). Av disse igjen er drøyt 400 kommentarer og innlegg fra sivilsamfunnsorganisasjoner. Det betyr at om lag 10% av alt kommentarstoff registrert på Global (om miljø- og utviklingsspørsmål i et globalt perspektiv) i mediene kommer fra sivilsamfunnsorganisasjonene. Til sammenlikning kan det se ut til at antall innlegg fra forskere og akademia er omtrent på samme nivå, trolig noe i overkant, mens det ble det registrert 43 innlegg fra *Civita* og 23 fra *tankesmien Agenda*. Det kan også være verdt å merke seg at ca. 40 av kommentarene (10%) var signert av representanter fra 2 eller flere sivilsamfunnsorganisasjoner.

KLIPP FRA MEDIA

Søk i klipp fra media [Søk] Skjul filtrering

FILTRERING

Mediektype Utviklingsdebatt Sivilt samfunn Forskning/akademia

Offisielle myndigheter

ÅR

2020	2019	2018	2017	2019	Januar	Februar	Mars
2016	2015	2014	2013	April	Mai	Juni	Juli
2012	2011	2010	2009	August	September	Oktober	November
2008	2007	2006	2005	Desember			
2004	2003	2002	2001				

Filter: 2019

Tern filter

HVA VENTER OSS I 2020?

Dagbladet (avis) | 31.12.2019

Kronikk av Sverre Lodgaard (NUP): Et årskifte er ikke noe brykkpunkt i internasjonal politikk, men en anledning til å ta høyde på de viktigste utviklingstrendene.

DET LIBERALE DEMOKRATIET TRENGER STERKERE FORSVAR

Bergens Tidende (avis) | 31.12.2019

Lederkommentar: De siste årene har vært preget av ideologisk og politisk uro det knapt var mulig å se for seg for få år siden. Mest nedslående er kanskje tvilene mot det liberale demokratiet, der toleransen, delaktelsen og tillit er sentrale verdier. At lovlig valgte populistiske demagoger i noen av verdens største land utgir dette presset, er tankevekkende. Det viser hvordan demokratiet noen ganger kan undergrave seg selv.

ØYEBLIKK FRA TIÅRET SOM HAR GÅTT

Dagbladet | 31.12.2019

Terrorangrep, naturkatastrofer, epidemier og politiske omveltninger har satt sitt preg på det siste året. Her er et utvalg av hendelsene vi husker best.

Det generelle inntrykket er at at det aller meste av kommentarstoffet er skrevet av (nett)avisenes egne journalister, kommentatorer og faste gjesteskribenter.

En hypotese her er at avisenes økonomi i stadig mindre grad gir rom for at journalistene kan reise ut i verden og lage grundige nyhets- og featurereportasjer – og at mye av avisenes utenriksdekning derfor skjer gjennom eget kommentarstoff. Den nest største bidragsyteren til kommentar- og debattstoff synes å være politikere (herunder regjeringen) og representanter fra ulike partier.

Boks: Hvilke sivilsamfunnsorganisasjoner satte størst avtrykk i 2019?

I alt 11 organisasjoner er registrert med mer enn 10 innlegg i 2019 og utgjør om lag 50% av alle innlegg fra sivilsamfunnsorganisasjoner (se vedlegg 1):

1. WWF Norge*: 29	7. Antirasistisk Senter: 16
2. Natur og Ungdom: 28	8. Changemaker*: 15
3. Naturvernforbundet*: 27	9. Helsingforskomiteen: 13
4. ZERO*: 19	10. Kirkens Nødhjelp*: 12
5. FIVH*: 18	11. Flyktninghjelpen: 10
6. Besteforeldrenes klimaaksjon: 16	

Oversikten over viser at den dominerende gruppen sivilsamfunnsorganisasjoner er miljøorganisasjonene. I tillegg har 19 organisasjoner fra 5-10 innlegg (inkl. fellesinnlegg):

1. Amnesty: 9	10. IKFF: 6
2. Spire*: 9	11. Palestinakomiteen/FUP*: 6
3. Norsk Folkehjelp: 9	12. Redd Barna*: 6
4. LAG*: 9	13. TJN Norge*: 6
5. Nei til Atomvåpen / Leger mot atomvåpen: 9	14. Attac*: 5
6. SLUG*: 8	15. ForUM*: 5
7. KFUK/KFUM Global*: 8	16. SAIH*: 5
8. Leger uten grenser: 7	17. SOS Barnebyer: 5
9. Caritas*: 6	18. Stefanusalliansen: 5
	19. Utviklingsfondet*: 5

Organisasjoner merket med * er organisasjoner som i perioden 2017-2019 har mottatt informasjonsstøtte fra Norad.

En gjennomgang av de om lag 400 innleggene fra sivilsamfunnsorganisasjoner i 2019 viser at om lag 50% skrevet av representanter fra organisasjoner som mottar informasjonsstøtte fra

Norad. Mange av klima- og miljøorganisasjonene som mottar informasjonsstøtte fra Norad mottar også grunnstøtte fra Klima- og miljødepartementet.⁶

Blant de som ikke mottar informasjonsstøtte og setter «fotavtrykk» i media finner vi bl.a.:

- *miljøorganisasjoner*, som Natur og Ungdom (28), Besteforeldrenes klimaaksjon (16), Norsk klimastiftelse (4) og Greenpeace (3),
- *menneskerettighetsorganisasjoner*, som Helsingforskomiteen (13), Amnesty (9) og Raftostiftelsen (2),
- *flyktning-, innvandrings-, og integreringsorganisasjoner (inkl. rasisme)*, som Antirasistisk senter (9) og andre (6),
- *trosbaserte organisasjoner*, som Stefanusalliansen (5), Mellomkirkelig råd for Den norske kirke (4), Misjonsalliansen (3) og andre (5),
- *fredsorganisasjoner*, som Nei til atomvåpen / Norske leger mot atomvåpen (9), IKFF (6) og andre (7), så vel som en del
- *utviklings-, solidaritets- og bistandsorganisasjoner*, som Flyktninghjelpen (10), Norsk Folkehjelp (9), Leger uten grenser (7), SOS Barnebyer (5), Habitat Norge (4), Digni (3) og andre (5).

En rekke av disse organisasjonene setter «fotavtrykk» i media som også er relevante i forhold til formålet med informasjonsstøtten, men mye av det kan kanskje sies å være i randsonen for det som er mest sentralt og aktuelt for Norads støtteordning (som integrering, rasisme og kamp mot atomvåpen) og dels mottar disse organisasjonene offentlig støtte fra andre kilder. Her er det selvsagt rom for justeringer, men hovedbildet synes å være at informasjonsstøtten «treffer rimelig bra» og når de viktigste organisasjonene som bidrar til kritisk debatt og «fotavtrykk» i media om sentrale og aktuelle saker og temaer knyttet til bærekraftig utvikling i et globalt samstemthetsperspektiv.

- *Observasjon 4: Om lag 10% av alt kommentarstoff i mediene 2019, registrert på global.no, kom fra sivilsamfunnsorganisasjoner.*
- *Observasjon 5: Miljøorganisasjonene dominerte sivilsamfunnets fotavtrykk.*
- *Observasjon 6: Om lag 50% av innleggene fra sivilsamfunnsorganisasjoner ble skrevet av representanter fra RORGer (organisasjoner som mottar informasjonsstøtte fra Norad).*
- *Observasjon 7: En rekke miljøorganisasjoner, også blant de som mottar informasjonsstøtte fra Norad, mottar også grunnstøtte fra Klima- og miljødepartementet.*
- *Observasjon 8: Hovedinntrykket synes å være at Norads informasjonsstøtteordning «treffer rimelig bra» i forhold til ordningens formål.*

⁶ I 2019 fikk bl.a. disse støtte: Den Norske Turistforening (kr. 6.416.000), Framtiden i våre hender (kr. 4.472.000), Norges naturvernforbund (kr. 7.582.000), Sabima (kr. 1.683.000), Regnskogfondet (kr. 1.683.000), Natur og Ungdom (kr. 4.530.000), Miljøagentene (kr. 2.742.000), Bellona (kr. 2.095.000), WWF Norge (kr. 3.083.000), Zero (kr. 1.368.000) og Norsk klimastiftelse (kr. 457.000). Kilde: Statsbudsjettet 2020 (<https://www.regjeringen.no/contentassets/dea08a1f4cd74e86bd53a72a029e2b91/nn-no/pdfs/prp201920200001kllddddpdfs.pdf>)

Refleksjoner om mediedekningen 2019 og utfordringer fram mot 2030

Norad har i de senere årene satt fokus på mediernes dekning av bistandsrelaterte saker og situasjonen i utviklingsland gjennom flere eksterne studier:

- En undersøkelse utført av Respons Analyse i 2018⁷ bekreftet Norads bekymring for at svak kunnskap om resultatene av bistanden kan føre til svekket oppslutning, jf. Norads direktør Jon Lomøy i en kronikk på NRK ytring⁸ høsten 2018.
- En undersøkelse utført av Zynk i 2019⁹ viste «at Norge følger i samme spor som mange andre land, der egennytten for giverne blir viktigere i omtalen av bistanden» (iflg. Lomøy i intervju med Bistandsaktuelt)¹⁰.
- En undersøkelse utført av Retriever i 2019¹¹ fant at norske medier har sitt hovedfokus på negative utviklingstrekk knyttet til bistand og utvikling i utviklingsland.
- De to siste rapportene ble presentert på Norads nettsider under tittelen: Hvordan snakker media om bistand?¹² Funnene fra disse undersøkelsene er omtrent slik en kunne forvente. De bekrefter i hovedsak forhold som gjennom lang tid har bekymret Norad, herunder at nordmenn har svak kunnskap om norsk bistand og resultatene av den¹³, samt at nyheter fra fattige land ofte har fokus på det negative (krig, krise, kaos osv). Undersøkelsen fra Zynk peker i tillegg på en gammel bistandsbekymring som har fått fornyet aktualitet: giverlands egeninteresser. Denne synes å ha blitt forsterket i de senere årene i forbindelse med nye trusler mot det multilaterale samarbeidet og svekket oppslutning om globaliseringen og det som ofte blir omtalt som «den liberal verdensorden» (jf. USAs president Donald Trumps «America First»).

Denne typen studier og analyser av mediene og mediernes rolle er knyttet til bistandsepoken, motivert av et ønske om å fremme oppslutningen om bistanden og bistandsbevilgningene i befolkningen, så vel som å øke giverviljen i forbindelse med innsamlinger i regi av frivillige organisasjoner.¹⁴ I de senere tiårene har imidlertid undersøkelser utført av *Hans Rosling* og *Gapminder*¹⁵ vist at mange tror situasjonen i fattige land er verre enn den faktisk er.¹⁶ Dette har ført til selvransakelse hos en del bistandsorganisasjoner¹⁷ og flere organisasjoner har

⁷ <https://www.norad.no/aktuelt/nyheter/2018/nordmenn-flest-tror-verden-er-verre-enn-den-er/>

⁸ <https://www.nrk.no/ytring/nyanser-selger-ikke-1.14163945>

⁹ <https://www.norad.no/globalassets/filer/kommunikasjon/stordata-analyse-av-utviklingsbegreper---zynk-2019.pdf>

¹⁰ <https://www.bistandsaktuelt.no/nyheter/2019/norsk-bistandsdebatt-handler-om-norge/>

¹¹ <https://www.norad.no/globalassets/filer/kommunikasjon/en-analyse-av-norske-riks--og-regionmediers-dekning-av-utviklingssporsmal-2014-2018.pdf>

¹² <https://www.norad.no/aktuelt/nyheter/2019/hvordan-snakker-media-om-bistand/>

¹³ Se for eksempel Bistandsaktuelt 06.04.2016: «6 av 10 kan ikke nevne ett norsk bistandsland. Dét kommer frem i en fersk spørreundersøkelse blant unge voksne nordmenn. Kunnskapen om norsk bistand er for lav, mener Norad.» (<https://www.bistandsaktuelt.no/nyheter/2016/nordmenns-kunnskap-om-bistand/>)

¹⁴ Befolkningens holdninger til bistand har blitt regelmessig kartlagt gjennom spørreundersøkelser utført av SSB på oppdrag fra Norad siden 1972. Disse har vist stabil høy oppslutning om bistanden. Se <https://www.ssb.no/offentlig-sektor/statistikker/uhjelphold>

¹⁵ <https://www.gapminder.org/>

¹⁶ Se for eksempel Bistandsaktuelt 19.04.2014: «Nordmenn tror at tilstanden i verden, spesielt i den fattige delen, er langt verre enn den er.» (<https://bistandsaktuelt.no/nyheter/2014/-lever-i-en-boble-av-uvitenhet-/>)

¹⁷ Se for eksempel Bistandsaktuelt 19.04.2014: «- Vi kan ha litt av skylden» (<https://bistandsaktuelt.no/nyheter/2014/-vi-kan-ha-litt-av-skylden/>)

gått sammen, med informasjonsstøtte fra Norad, om prosjektet *Verdens beste nyheter (VBN)* for å motvirke tidligere tiders «fattigdomspornografi».¹⁸

Utviklingspolitikk, ikke minst etter at FNs bærekraftsmål ble vedtatt i 2015, er imidlertid mer enn bistand og utviklingspolitikk har blitt innenrikspolitikk. Når det nå er 10 år igjen til 2030, da bærekraftsmålene skal være nådd, kan det derfor være grunn til å se nærmere på andre sider ved norske mediers dekning av verden og Norges rolle i arbeidet for bærekraftsmålene. Bistand vies fortsatt betydelig oppmerksomhet i norske medier. Et søk på medieklipp på global.no viser at det ble registrert 124 medieklipp om bistand (i tittel, ingress eller tag). Dersom vi, i et bredere utviklingspolitisk perspektiv, er opptatt av hvordan Norge følger opp arbeidet med bærekraftsmålene, er det imidlertid en rekke andre saker og temaer som er vel så viktige.

En rekke sentrale temaer i arbeidet for Agenda 2030 og bærekraftsmålene, knyttet til Norges innsats for bærekraftsmålene (en mer samstemt politikk for bærekraftig utvikling), fikk oppmerksomhet i media i 2019. Blant de store og dominerende temaene var:

- *Klima og miljø*, som i 2019 fikk betydelig oppmerksomhet i forbindelse med serien «Lykkelandet» vist på NRK, de omfattende skolestreikene i Norge og verden for øvrig, Greta Thunbergs engasjement, rapporten fra FNs naturpanel, FNs klimatoppmøte, nye klimarapporter og -hendelser rundt omkring i verden, kommunevalgkampen i Norge (jf. bompengelopprør, vindmølledebatt og fly-, bil- og kjøttskam med mer) og den løpende og stadig mer intense debatten om norske petroleumsindustri og behovet for et grønt skifte.
- *Geopolitiske endringer og norsk utenriks- og utviklingspolitikk* fikk mye oppmerksomhet i forbindelse med forvitringen av det multilaterale samarbeidet generelt, USAs politikk under Donald Trump og Kinas fremvekst spesielt og regjeringens melding om «Norges rolle og interesser i multilateralt samarbeid», som ble lagt fram sommeren 2019.

Av mer konkrete samstemtpolitiske utfordringer/saker i et globalt perspektiv som fikk særlig oppmerksomhet i media i kortere eller lengre perioder i 2019 kan nevnes:

- Norges forhold til *folkeretten* i forbindelse med Granavoldenplattformens formuleringer om å «legge til rette for styrket forsknings- og utviklingssamarbeid, handel, turisme og kulturutveksling med Israel»,
- Norges militære engasjement i utlandet, særlig i forbindelse med Stortingets behandling av *Libya rapporten* og
- Norges næringslivs- og *regnskogsatsing i Brasil* i forbindelse med brannene i Amazonas høsten 2019 i kjølvannet av presidents Bolsonaro's omlegging av politikken.

Løpende sentrale og aktuelle temaer som fikk fortsatt oppmerksomhet i 2019 omfattet bl.a.:

¹⁸ Se <https://verdensbestenyheter.no/>

- *forvaltningen av Oljefondet* (bl.a. i forbindelse med filmen «Vikings vs Wolves», fondsmelding 2019, Ap-leder Jonas Gahr Støres uttalelser om oljefondet som politisk redskap og arbeidet med gjennomgang av de etiske retningslinjene for Oljefondet),
- *kampen mot skatteflukt og skatteparadiser* (bl.a. i forbindelse med Norges innsats i OECD, FNs høynivåmøte om skatteflukt og boka «Rødt lys» høsten 2019) og
- *flyktning- og migrasjonspolitik*, i forbindelse med bl.a. Europas stengte grenser og EUs vedvarende handlingslammelse i kjølvannet av flyktningkrisen i 2015, situasjonen i Hellas og Middelhavet (båtflyktninger) og Arbeiderpartiets justering av politikken).

Mediene dekket dessuten fortløpende globale hendelser og utviklingstrekk knyttet til bl.a. situasjonen i Midtøsten (generelt og situasjonen i Tyrkia, Syria, Iran og Irak spesielt) og «opprørsåret 2019» (i forbindelse med folkelige opprør i Midtøsten, Hong Kong, Nord-Afrika og Latin-Amerika).

Spørsmål vi bør stille nå, foran Handlingstiåret for FNs bærekraftsmål, er:

Hvordan «snakker» media om bærekraftig utvikling og Norges innsats for Agenda 2030, FNs bærekraftsmål og samstemt politikk for bærekraftig utvikling?

Snarere enn å ha fokus på omtalen av bistand (og nordmenns kunnskap om bistand) og situasjonen i fattige land (med for mye fokus på krig, konflikt og kaos) bør vi kanskje heller spørre oss:

- Dekker mediene de viktigste temaene, utfordringene og dilemmaene globalt og nasjonalt?
- Hvordan vektlegger mediene globale hensyn og interesser opp mot nasjonale hensyn og interesser?
- Formidler mediene relevante fakta på en god og balansert måte?
- Formidler mediene stemmer og synspunkter fra berørte parter (i Norge og verden for øvrig) på en god og balansert måte?
- Har mediene en god balanse mellom negative problembeskrivelser og positive løsningsforslag?
- Hvordan kan mediene bli bedre de nasjonale og globale utfordringene i arbeidet for FNs bærekraftsmål på en bedre måte?
- Hvordan er sivilsamfunnets "fotavtrykk" og hvordan kan sivilsamfunnet styrke sitt arbeid opp mot mediene for å fremme kunnskap, kritisk debatt og engasjement i arbeidet for bærekraftsmålene?

Suksessfaktorer i mediearbeidet

Studien av RORGenes «fotavtrykk» i media 2007-2010 presenterte hypoteser om forklaringsårsaker for de tilfellene av godt og omfattende mediearbeid som ble undersøkt:

1. Fagmedarbeidere med kunnskaper og særskilte erfaringer er en nøkkelressurs.

2. Det blir satset på de områdene der organisasjonen har spesielle kunnskaper og erfaringer sett i relasjon til andre som gjerne vil slippe til i media.
3. Satsingen på fagmedarbeidere på disse områdene er godt forankret i organisasjonen, slik at medarbeiderne føler at innsatsen blir satt pris på.
4. Innsatsen støttes av informasjonsmedarbeidere og andre i organisasjonen.
5. fagmedarbeidere samarbeider tett og godt med vanlige medlemmer for å utvikle organisasjonens synspunkter og argumentasjon.
6. Det bygges relasjoner med journalister og redaksjoner over tid.

Er dette fortsatt gode forklaringsårsaker? Bør de utvides slik at de også omfatter sivilsamfunnets økende bruk av sosiale medier?

Vedlegg 1:

Eksempler på resultater av sivilsamfunnets mediearbeid på outcome- og impactnivå i rapporteringen til Norad 2020.

En rekke organisasjoner omtaler sitt arbeid overfor tradisjonelle og sosiale medier, og resultater av dette, i sine rapport til Norad. Nedenfor har vi samlet utdrag fra et utvalg rapporter, som viser hvordan mange av dem mener at dette arbeidet gir resultater på outcome- og impactnivå (målgruppe- og samfunnseffekter).

Caritas: Bærekraftsmål 2 (sult)

Caritas har gjennom prosjektperioden vært en markant stemme i det offentlige ordskiftet i aviser, tv, radio, og på nett har vi synliggjort at antallet sultende er økende pga. klimaendringer og konflikter. Vi har satt press på norske myndigheter for at Norge skal bidra mer i arbeidet med SDG2. I tillegg har vi arbeidet for at den humanitære krisen i Venezuela skal stå høyt på den politiske agendaen. Samt de «glemte krisene» i DR Kongo, Nigeria- og Tsjadsjøregionen.

Caritas har hatt innlegg på trykk i alle de største norske mediene og Bistandsaktuelt, samt nådd ut til regional- og lokalaviser gjennom NTB. Vi har også blitt intervjuet flere ganger av NRK og TV2.

FIVH: Bærekraftig finans

«Stortinget vedtok våren 2019 tre nye regelendringer for Statens Pensjonsfond Utland (Oljefondet) som innebærer færre investeringer i kull og råolje (95 oljeselskaper og verdens største kullselskaper kastet ut), og mer investeringer i fornybar infrastruktur. Retningslinjene for Oljefondet er tunge å endre, fordi de krever politisk flertall (og helst enstemmighet) i Stortinget. Dette er et resultat av vårt fokus på fossilindustrien gjennom avsløringer, researchreiser bl.a. til Indonesia og møter med berørte parter i sør. Vi har arbeidet for å få frem det doble sporet, klimakrisen og fossilindustriens effekter på bakken, gjennom media og sosiale medier. Vi har i tillegg arbeidet målbevisst sammen med andre miljøorganisasjoner med politisk påvirkningsarbeid for å få til disse substansielle endringer av oljefondets investeringsstrategi.»

ForUM: Bærekraftsmålene

«78 medieoppslag. I 2019 bidro ForUM til at norsk offentlighet fikk økt kjennskap til bærekraftsmålene. Alle de 7 felleskronikkene ForUM koordinerte og solgte inn i 2019 ble tatt inn og publisert. 27 av sakene var MISSION IMPACT- saker, som gjorde at ForUM nådde ut med bærekraftsmålene i nye flater til nye målgrupper, som på 730.no – et av de mest besøkte nettstedene for ungdom som ønsker å lese om serier, influencere og mote. 730.no omtalte serien som “årets viktigste serie” og ga den terningkast 5.»

Global Info / Norges kristne råd: Global uke og slaveri

«Global uke -markeringer og slaveri-tematikk fikk 13 oppslag i nasjonale og regionale medier og i 7 lokalaviser. Vi ser med særlig tilfredshet på at lokalaviser som Hallingdølen, Gjengangeren og Vestlandstnytt publiserer nyhetssaker, leserbrev og intervjuer i forbindelse med Global uke og omtaler aktualiteten av slaveri i «nabolaget» og knyttet til varer og tjenester vi kjøper, og får fram at flere vil ha endring, også kirkene. Dette er kun resultat av lokale arrangørers eget initiativ. Nytt av 2019 er at *Kirkens Nødhjelp* bidro sterkt til synlighet: Før og under Global uke bidro de med temamagasin (50 000 lesere), facebook-video (16 000 visninger) og infographics-serie i SoME) og en podcast. Lederne i KN og NKR fikk en felles kronikk på trykk i Vårt land og på Twitter. Minst ni av medlemskirkene hadde oppslag i sine magasiner og på nett. Flere titalls menigheter laget Facebook-events. NKR og Global uke fikk uventet medieomtale da vi gjennomførte en gudstjeneste mot moderne slaveri under Arendalsuka i regi av fem kirkesamfunn med tale av utviklingsministeren og over 200 deltakere. NKR la ellers ut 8 blogginnlegg. Våre facebook-innlegg fikk til sammen ca. 26 000 visninger. Nettsiden globaluke.no hadde ca. 8000 klikk.»

KFUK/KFUM Global: Palestina/Israel

«Et (...) viktig resultat, som ikke illustreres like godt i resultatrammeverket, er synlighet i media, agendasetting og påvirkningsarbeid gjennom disse kanalene. Målsettingen for saker der KFUK-KFUM Global nevnes var opprinnelig på 175 treff i året, men både i 2018 og 2019 har denne vært betydelig høyere, med hhv. 385 og 216 treff. I løpet av perioden har det også blitt publisert en rekke kronikker i Aftenposten, Dagbladet, Vårt Land og andre regionale og nasjonale medier, i tillegg til at unge stemmer fra KFUK-KFUM-bevegelsen har løftet viktige saker på NRK nyheter, Dagsnytt 18, God Morgen Norge og TV2 nyhetskanalen. Vi har vært spesielt synlige i forbindelse med ungt engasjement for klimasaken, og diskusjon rundt effektive måter å skape rettferdig fred i Palestina og Israel.»

Kirkens Nødhjelp: samstemthet, ulikhet, skatt og økonomisk rettferdighet

«Mesteparten av *mobiliseringsinnsatsen* knyttet til samstemthet, har omhandlet behovet for en *handlingsplan for bærekraftsmålene*. Det var kravet i Fasteaksjonen i 2017, der vi holdt 200 foredrag og 6600 konfirmanter signerte kampanjen. Det var også kravet i en kampanje om Erna Solbergs nyttårsforsetter ifm. regjeringsforhandlinger 2018. Da nådde vi 250.000 mennesker på sosiale medier.»

«Vi hadde som mål å være synlig 150 ganger i tradisjonelle medier i avtaleperioden. Resultatet ble 116 treff. Dette er nyhetssaker hvor Kirkens Nødhjelp har uttalt seg i en sak og er eksplisitt referert til, på TV, radio og i aviser. For eksempel ble vår generalsekretær intervjuet i TV2-nyhetene i forbindelse med en rapport-lansering (Commitment to Reducing Inequality Index) som Kirkens Nødhjelp støttet i 2018. Leder for KNs avdeling for politikk og samfunn deltok på NRK Morgennytt om ulikhet ifm. World Economic Forum i 2018. Vi har hatt flere kronikker i aviser hvor vi har

oppfordret norske myndigheter til å følge opp norske lovnader ifm. Addis Tax Initiative. Denne typen politiske budskap i nyhetsdekning og kronikkformat har vært viktig for å løfte den offentlige debatten.»

Latin-Amerikagruppene i Norge (LAG): Ansvarlig næringsliv

«Da utslippene fra Norsk Hydros anlegg i Brasil ble kjent i 2018, var LAG raske med å tilby norske medier intervjuobjekter i organisasjoner og lokalbefolkning som er berørt. Dette resulterte i flere nyhetssaker i norske medier og en dokumentar hos NRK Brennpunkt, med våre partnere i Brasil som intervjuobjekter. LAG har vært en viktig kilde til media og har bidratt med egne kronikker og debattinnlegg, og dermed gitt nordmenn innsikt i hendelsen.»

Naturvernforbundet: Global klimarettferdighet som en viktig del av den norske klimadebatten

«Ifølge Retriever har den generelle mediedekningen av klima i norske medier vært relativt stabil etter 2012, men i 2019 var det en dobling i antall klimasaker. Medieoppslag som nevner Naturvernforbundet og klimaendringer i et globalt perspektiv har vært høyt og relativt stabilt i hele avtaleperioden, til tross for at økt interesse for klimarettferdighets spørsmål gjør at flere aktører konkurrerer om medieoppslag og flere journalister skriver artikler på egen hånd. I tillegg har vårt arbeid i avtaleperioden blitt utført med stadig mer samarbeid om rapporter eller andre fellesuttalelser, spesielt med ForUM. Dette betyr at Naturvernforbundet har bidratt til en rekke medieoppslag uten at organisasjonen ble nevnt, f. eks. en sak om småøystater og klima i Klassekampen i 2019 og oppslag rundt klimafinansieringskravene til skolestreikene basert på *Norway's Fair Share of the Paris Agreement*. Målrettet mediearbeid førte i 2019 til oppslag om global klimarettferdighet da debatten om klima endelig ble en av de største mediasakene, i forbindelse med klimastreik, tørke i Europa, og skogbrann i Amazonas og Australia. Innspill gitt til journalister i hele avtaleperioden og særlig gjennom nært samarbeid under klimaforhandlingene har ført til at flere «klimajournalister» er godt opplyst. Pressen har blitt mer kritiske til politikere på grunn av dette og økt engasjement blant sitt publikum, noe som er sett i flere saker, f. eks. om Erna Solbergs tale til det ekstraordinære klimatoppmøtet i New York i 2019.»

Plan: Bærekraftsmål 5 - barneektestap

«Etablert årlig ungdomsdrevet høstkampanje knyttet til Bærekraftsmål 5 (totalt 3 kampanjer), med svært vellykket og grundig skolering av over 130 ungdommer, som selv har drevet egen kampanjevirkosomhet for tusenvis av ungdom, samt 3 landsomfattende skoleturneer med workshops for nærmere 2 000 elever og ulike aktiviteter for enda flere. I den mest vellykkede høstkampanjen, «Wedding Busters», engasjerte vi nærmere 10 000 ungdom i Norge i Bærekraftsmål 5 og tematikken barneekteskap, og endret ekteskapsloven i Norge i løpet av få måneder. Kampanjen fikk massiv oppmerksomhet i sosiale medier og tradisjonell presse.»

Regnskogfondet: Amazonas

«Da brannene nådde media 22. august 2019 hadde Regnskogfondet over en tid advart om utviklingen i Brasil. Pengene gjennom Amazonasfondet var frosset, og vi uttalte oss i media om situasjonen som var i ferd med å utvikle seg. Da det begynte å brenne fikk vi knaggen vi trengte for virkelig å sette temaet om regnskogens nedbørsfunksjon på agendaen. Det skyldes at vi kunne fortelle media at “ja, det er ille at det brenner, men visste dere at Amazonas har et vippepunkt hvor store deler av skogen kan kollapse av seg selv? Og visste dere at det vil få store konsekvenser for landbruket i store deler av Sør-Amerika?” Vi kunne til slutt telle opp 76 saker om vippepunktet i løpet av 2019, og majoriteten av dem kom den sensommeren. Nær sagt alle de store mediene brakte nyheten ut og budskapet ble det plukket opp og referert til også av andre enn media, deriblant daværende miljøvernminister Ola Elvestuen.»

«Til slutt er det viktig å understreke at dette handler om mer enn antall medieklipp. Det handler om å skape engasjement for og konkret handling for å bevare regnskogen. Dette opplevde vi i de grader under og etter brannene, gjennom rekordstort engasjement i våre sosiale mediekanaler, at en rekke konserter og innsamlinger ble initiert av både privatpersoner, skoleklasser og organisasjoner, og vi erfarte at norske bedrifter og investorer kom på banen ovenfor Brasil med krav om å stanse ødeleggelsene. Et bilde på dette engasjementet er at over 47 000 personer bidro til våre facebook-innsamling. Oppmerksomheten og Regnskogfondets langvarige påvirkningsarbeid var også instrumental i at 254 investorer fra 30 land, inkludert KLP og Storebrand, signerte et opprop med en sterk oppfordring til selskaper som opererer i eller henter råvarer fra Brasil om å unngå alle koblinger til avskoging. Oppropet fikk god synlighet i Brasil.»

SAIH: Verdens beste nyheter

«I 2019 opplevde vi en voksende interesse for kampanjen. For eksempel har Peil.no, en nyhetsapp laget av VG, henvist til Verdens Beste Nyheter i sine saker. Kampanjedagen ble dekket av blant annet Bistandsaktuelt og NRK Alltid nyheter, og med kronikk i Klassekampen. Vi har fortsatt et tett samarbeid med nyhetsplattformene NaturPress, Transit Magasin og Framtida har republisert flere av våre artikler. I anledning lokalvalget fikk VBN publisert en kronikk om viktigheten av lokale initiativer får å nå bærekraftsmålene, bl.a. i Avisa Nordland og Romerikes Blad. At ulike mediehus setter fokus på konstruktive nyheter anser vi som et viktig for å nå ut i målgruppen og befolkningen forøvrig. Kampanjen hadde 19 eksterne omtaler i 2019 (TV.12.2019: 15).»

Sex og Politikk: Kunnskap og engasjement om SRHR i utviklingspolitikken styrkes blant norske frivillige organisasjoner, stortingspolitikere og myndigheter.

«Bruk av tradisjonelle og sosiale medier var viktig for å nå dette målet. På sosiale medier har antallet følgere og aktiviteter fortsatt å øke. Vi hadde en dobling av antallet saker i tradisjonelle media fra 13 i 2018 til 26 i 2019. Den sterke økningen er

resultat av en tydelig satsing på mediekompetanse internt i Sex og Politikk, mer etablert kontakt med media, og bruk av fagkompetansen i vårt internasjonale nettverk, særlig våre søsterorganisasjoner i IPPF. Vi har truffet ved å uttale oss om dagsaktuelle tema der vi har bidratt med kunnskap og analyser. I 2019 var abort og den amerikanske munnkurvregelen et tema som skapte stort engasjement. Sex og Politikk brukte egne arrangementer med besøk av internasjonale gjester, skrev kronikker og hadde utstrakt kontakt med media. For første gang blei vi kontaktet av TV2 Nyheter for kommentarer til abort-saken i USA og internasjonalt. 2019 viste at Sex og Politikk nå har etablert oss som en aktør for kommentarer og analyser på SRHR og særlig abort.»

SKVS: I 2019 annonserte Spar Shipping fra Bergen at de ikke lenger vil delta i transporter fra Vest-Sahara

«Informasjonen spres hovedsakelig gjennom utadrettede foredrag i områder der selskapene er fra. Bare i 2017 og 2018 (årene fram mot Spars beslutning) holdt vi 57 foredrag og arrangementer i Hordaland, der samtlige omtalte rollen til de involverte Vestlandsbedriftene. Nettverket skulle komme godt til nytte: Mediedekning i Hordaland om Spars rolle ble spredd på sosiale medier av våre lokale målgrupper, noe om var direkte utslagsgivende for at Spar annonserte at de ville følge Regjeringens råd.»

Spire: Klima – skolestreik

«Synlige tegn på klimaendringer, ungdommenes skolestreiker for klima over hele verden, og økt oppmerksomhet i media og blant politikere, er nok en større årsak til denne veksten enn Spire, men at vi har bidratt til å spre både engasjement, og ikke minst kunnskap om klimaendringene er det liten tvil om. Spire har også lyktes veldig med å øke vår tilstedeværelse i media. Vi hadde et mål om 250 medieoppslag innenfor perioden, men takket være veksten i 2019 endte vi på 401. Klimaendringer og klimarettferdighet har vært et av temaene vi har vært mest i media for å snakke om. Spires tidligere leder Hege Skarrud fikk også en fast spalte i Bistandsaktuelt. Nettsiden har økt i popularitet, selv om vi ikke nådde helt vårt eget mål. Men en økning fra 50 000 til 65 000 er merkbart. Vi har mer enn doblet følgertallet på facebook, fra 4200 til 8800. Vi har deltatt i over 45 debatter de siste årene, og ikke minst har vært eget medlemstall økt fra rundt 600 til 1400.»

Tax Justice Network (TJN) Norge: Offentlig eierregister støttet av Stortinget

«Mot slutten av 2019 la Nærings- og Fiskeridepartementet frem forslag om at aksjeselskap skal offentliggjøre identiteten til aksjonærer som bruker forvalterkonto. Høringsnotatet referer til TJNns opplysninger om omfanget av forvalterkonto på Oslo Børs. Hemmeligholdet rundt forvalterkontiordningen er en av de store svakhetene i dagens vedtatte eierregister, og noe vi har jobbet for i mange år. At dette nå foreslås endret fra et departement er en svært stor seier. Eksterne faktorer: I perioden har et EU direktiv pålagt alle medlemsland å få på plass et åpent eierregister. Det sterke offentlige engasjementet i Norge, der TJN Norge har vært sentral gjennom bla.

utallige medieoppslag, har imidlertid bidratt til at Norge var blant de første som vedtok dette.»

Utviklingsfondet: Klima og mat

«Vi har hatt 30 kronikker på trykk i løpet av året, signert Utviklingsfondet alene og i samarbeid med andre, og vi har i tillegg hatt en rekke andre medieoppslag som viser hvordan matproduksjon påvirkes av et endret klima og dermed satt dette på dagsorden i flere ulike medier. Til sammen har vi nådd ut til flere hundre tusen nordmenn med dette. Det er også blitt skrevet kronikker av andre som følge av prosjektet, uoppfordret av oss.»

WWF Norge: Hav

«WWF Verdens naturfond er ledende blant norske organisasjoner i sosiale medier. Per 3. desember 2019 hadde vi 209 590 likes på Facebook, 20 626 følgere på Twitter og 29 300 på Instagram. Tallene per mai 2020 er henholdsvis 211 694/ 21 000/ 31 500. Som tidligere beskrevet har vi sett stort engasjement i sosiale medier rundt poster relatert til informasjonsavtalen, spesielt i forbindelse med «havmåned» oktober. Animasjonsfilmen nådde langt flere enn spredningsmålet på 400 000, og også de organiske postene i forbindelse med Our Ocean gjorde det bedre enn gjennomsnittet av organiske poster i våre kanaler.»

ZERO: Klima / fornybar energi

«Arbeidet vårt opp mot pressen har gitt særlig gode resultater i 2019. Vi fikk i løpet av året hele 320 oppslag der ZERO nevnes med temaene for søknaden (vedlagt). En stor del av dem er knyttet til direkte påvirkningsarbeid, og til feiring av gjennomslag. En del er knyttet til Støres utspill på Zerokonferansen. Et høydepunkt var da Pernille Sørensen på Nytt på nytt i den forbindelse uttalte at «Selvfølgelig bør vi bruke mer enn 2 prosent av Oljefondet til å investere i fornybar energi!».

Vi har hatt en rekke kronikker og innlegg på trykk, i tillegg til redaksjonelle saker der vi har drevet aktivt mediearbeid for å skape interesse og debatt rundt våre saker. En stor del av sakene er i næringslivsmedia, spesielt E24 og Finansavisen, som er en viktig kanal for å nå våre målgrupper. Vi har også hatt mange saker med svært bredt nedslagsfelt, gjennom særlig NRK, Nettavisen og NTB, og vi har en del i faglig orientert presse som TU, EnerWe og Bistandsaktuelt.»

Vedlegg 2:

Sivilsamfunnets kronikker, kommentarer og debattinnlegg i riks- og regionmedia 2019

Hvem har deltatt i mediedebatten?

Nedenfor er en oversikt over hvilke organisasjoner som har deltatt i debatten (ihht registrerte innlegg). Organisasjoner som mottar infostøtte fra Norad er merket i *kursiv*.

Disse har mer enn 10:

1. *WWF Norge*: 29
2. Natur og Ungdom: 28
3. *Naturvernforbundet*: 27
4. *ZERO*: 19
5. *FIVH*: 18
6. Besteforeldrenes klimaaksjon: 16
7. Antirasistisk Senter: 16
8. *Changemaker*: 15
9. Helsingforskomiteen: 13
10. *Kirkens Nødhjelp*: 12
11. Flyktninghjelpen: 10
Til sammen 203 innlegg

Disse har fra 5-10:

20. Amnesty: 9
21. *Spire*: 9
22. Norsk Folkehjelp: 9
23. *LAG*: 9
24. Nei til Atomvåpen / Leger mot atomvåpen: 9
25. *SLUG*: 8
26. *KFUK/KFUM Global*: 8
27. Leger uten grenser: 7
28. *Caritas*: 6
29. IKFF: 6
30. *Palestinakomiteen/FUP*: 6
31. *Redd Barna*: 6
32. *TJN Norge*: 6
33. *Attac*: 5
34. *ForUM*: 5
35. *SAIH*: 5
36. SOS Barnebyer: 5
37. Stefanusalliansen: 5
38. *Utviklingsfondet*: 5
Til sammen 119 innlegg

Disse har fra 2-4:

1. Habitat Norge: 4
2. Mellomkirkelig Råd for Den norske Kirke: 4
3. MIFF: 4
4. *Norges Kristne Råd*: 4
5. Norsk Klimastiftelse: 4

6. *Regnskogfondet*: 4
 7. *CARE*: 3
 8. *Digni*: 3
 9. *Forut*: 3
 10. *FN-sambandet*: 3
 11. *Greenpeace*: 3
 12. *LightUp*: 3
 13. *Misjonsalliansen*: 3
 14. *Operasjon Dagsverk*: 3
 15. *Plan*: 3
 16. *Røde Kors*: 3
 17. *AiN*: 2
 18. *Raftostiftelsen*: 2
 19. *RORG-samarbeidet*: 2
- Til sammen 60 innlegg

Andre:

- *Utviklings-, solidaritets- og bistandsorganisasjoner*: 9
 - *Klima-, miljø- og naturorganisasjoner*: 13
 - *Fredsorganisasjoner*: 7
 - *Yrkes- og profesjonsbaserte organisasjoner*: 14
 - *Trosbaserte organisasjoner*: 5
 - *Flyktning-, innvandrings- og integreringsorganisasjoner*: 6
 - *Øvrige organisasjoner*: 15
- Til sammen: 69 innlegg

Større felleskommentarer

1. [Psykiske lidelser tar liv i utviklingsland](#). Vårt Land+ (meninger) | 31.12.2019
Kommentar av Ingeborg Svartsund Arntsen (Psykolog) og Heidi Westborg Steel (Generalsekretær HimalPartner): Hvert 40. sekund tar noen livet sitt. 86 prosent av disse skjer i utviklingsland. Tross tydelige tall har feltet hatt lav prioritet hos nasjonale myndigheter, giverland og bistandsorganisasjoner.
2. [Et taktskifte for ansvarlig næringsliv](#). Vårt Land (verdidebatt) | 21.12.2019
Kommentar av Anja Bakken Riise (Leder i Framtiden i våre hender), John Peder Egenæs (Generalsekretær i Amnesty International Norge) og Jostein Hole Kobbeltvedt (Daglig leder i Raftostiftelsen): I slutten av november fikk regjeringen en gavepakke av et lovforslag i hendene. Etikkinformasjonsutvalgets *Forslag til lov om virksomheters åpenhet om leverandørkjeder, kunnskapsplikt og aktsomhetsvurderinger* er et historisk steg mot å lovfeste at næringslivet har ansvar for menneskerettigheter og åpenhet. Utvalget har maktet å se en rekke gode initiativer under ett. Slik har de levert et forslag til lov som representerer et taktskifte for ansvarlig næringsliv.
3. [Absurd med vindmøller her](#). Dagbladet (meninger) | 13.12.2019
Kommentar av Kjetil Aa. Solbakken (generalsekretær Norsk Ornitologisk Forening), Christian Steel (generalsekretær Sabima) og Silje Ask Lundberg (Leder Naturvernforbundet): Myra er av stor betydning i et klimaperspektiv, og det ville derfor framstå som svært merkelig i 2019 å tillate et anlegg for produksjon av fornybar energi som fører til inngrep i natur med klodens høyeste karbontetthet pr. kvadratmeter.
4. [Brett opp ermene for omstillingen!](#). Stavanger Aftenblad (meninger) | 05.12.2019
Kommentar av Anja Bakken Riise (Leder i FIVH), Atle Tranøy (konserntillitsvalgt og styremedlem i Aker-konsernet) og Magnus E. Marsdal (Leder i Manifest Tankesmie): Sanner vil lene seg tilbake i kontorstolen og tenke rent finansielt. Men dette er ikke en tid for den late rentenistens passive positur. Som ved inngangen til oljeeventyret, trenger Norge fremsynte politikere og et strategisk lederskap som kan tenke industrielt. Utålmodige industriarbeidere og klimaaktivister etterlyser politiske ledere som vet når det er på tide å brette opp ermene.
5. [Norges klimabombe](#). Klassekampen+ (meninger) | 21.10.2019
Kronikk av Silje Ask Lundberg (Naturvernforbundet), Gaute Eiterjord (Natur og Ungdom), Frode Pley (Greenpeace) og Steinar Winther Christensen (Besteforeldrenes klimaaksjon): Hvis ikke Norge av alle land lar være å brenne all olje og gass som ligger igjen på norsk sokkel, vil ingen andre land heller. Da når vi ikke målene i Parisavtalen og framtidige generasjoner får ikke et sunt miljø å leve i. Med oljeboringen i Arktis bryter regjeringen dermed Grunnloven og Norges klimaforpliktelser. Det er på tide at vi tar vårt ansvar i den globale klimadugnaden ved å avrunde oljealderen i stil – og før det er for sent.
6. [Vi elsker miljøavgiftene!](#) Klassekampen+ (meninger) | 07.10.2019
Kommentar av Guro Lystad (rådgiver for WWF) og Haakon Riekeles (samfunnsøkonom, Civita): Norge har forpliktet seg til å halvere klimagassutslippene innen 2030. Vi er ikke i rute for å nå det målet; dagens politikk vil kun gi tretten prosent kutt. Norges ambisjonsnivå er også milevis unna målet om å unngå mer enn 1,5-2 graders oppvarming. Den gode nyheten er at et grønnere statsbudsjett kan gi oss et mer effektivt skattesystem, kutte klimagassutslipp og øke tempoet til det grønne skiftet.
7. [Godt begynt er halvt fullført](#). Nationen (meninger) | 27.09.2019
Kommentar av Jan Thomas Odegard (Leder i Utviklingsfondet), Kjersti Hoff (Leder i Norsk Bonde- og Småbrukarlag), Annabelle Lefébure-Henriksen (Daglig leder i Fairtrade Norge), Kathrine Sund-Henriksen (Daglig leder i Forum for utvikling og miljø), Martha Rubiano Skretteberg (Generalsekretær i Caritas) og Reinaart Pretorius (Utviklingssjef Norges Vel internasjonal avdeling): Denne uka lanserte regjeringens sin Handlingsplan for bærekraftige matsystemer internasjonalt på FNs generalforsamling. Hvordan kan den få maksimal effekt?
8. [Verden går ikke til helvete!](#) Klassekampen+ (meninger) | 27.09.2019
Kommentar av Embla R. Mathisen (Leder i Changemaker), Hege Skarrud (Leder i Spire) og Sunniva Folgen Høiskar (Leder i SAIH): På nesten alle områder går verden framover. Det er likevel et område hvor det går i motsatt retning: klima og miljø. Vi befinner oss i en klima- og miljøkrise, og vi er på etterskudd. Samtidig opplever vi en bølge med klimaopprør og framtidshåp, men også en bølge av

framtidspessimisme og følelsen av at det uansett ikke nytter. Vår eksistens er avhengig av at den første bølgen trumfer.

9. [Klimatoppmøte krever ny norsk klimapolitikk](#). Dagbladet (meninger) | 23.09.2019
Kronikk av 17 ulike sivilsamfunnsorganisasjoner: FNs generalsekretær inviterer til ekstraordinært klimatoppmøte i New York. Statsledere som bare kommer for å snakke, er ikke velkomne. Dette er vårt brev og bønn til vår statsleder, Erna Solberg, om å pakke kofferten med ny klimapolitikk.
10. [Sammen for Sri Lanka](#). Vårt Land (verdidebatt) | 19.09.2019
Kommentar av Stig Utne (prest Den norske kirke), Aron Halfen (Caritas Norge), Sabry Razick (Dialog Forum for Sri Lanka), Anees Rauf (Dialog Forum for Sri Lanka), Balasingham Yogarajah (Dialog Forum for Sri Lanka) og Einar Tjelle (Mellomkirkelig råd for Den norske kirke): Sri Lanka har alltid huset fire verdensreligioner. Terroren første påskedag hadde som mål å sette disse opp mot hverandre.
11. [Norge må støtte FN-erklæringen om småbønders rettigheter](#). Vårt Land (verdidebatt) | 14.09.2019
Kommentar av Hans Morten Haugen (professor, VID) og Jan Thomas Odegard (Utviklingsfondet): Småbønder spiller en avgjørende rolle for matsikkerhet, klimavennlig jordbruk og sikring av biologisk mangfold i en rekke land. Å oppnå FNs bærekraftsmål 2.3 om å doble produktiviteten blant småbønder er fullt mulig, og er det viktigste virkemidlet for å nå bærekraftsmål 1 om å utrydde fattigdom.
12. [En norsk karbonrevolusjon](#). NRK ytring | 05.09.2019
Kronikk av Ole Erik Almlid (Administrerende direktør NHO), Hans Christian Gabrielsen (Leder LO), Marius Holm (Daglig leder i miljøstiftelsen ZERO), Fredric Hauge (Daglig leder i miljøstiftelsen Bellona), Stein Lier Hansen (Administrerende direktør Norsk Industri) og Karl Eirik Schjøtt-Pedersen (Administrerende direktør Norsk olje og gass): Hvis ikke Norge går foran og realiserer sine planer for CO₂-fangst og lagring som klimaløsning, mister vi avgjørende tid og momentum i arbeidet med å kutte utslippene både nasjonalt og globalt. For industrien er teknologien i mange tilfeller den eneste kjente løsningen vi har. Vi har knapt tiden og veien når det gjelder å skalere opp CO₂-fangst og -lagring som global klimaløsning. Dette er noe av viktigste Norge kan gjøre for klimaet.
13. [Vi trenger føringer for et bærekraftig skifte](#). Nationen (meninger) | 04.09.2019
Kommentar av Anja Bakken Riise (leder, Framtiden i våre hender), Gaute Eiterjord (leder, Natur og Ungdom), Esten Solem (Rydd Norge), Kjell Erik Brandstadmoen (styremedlem i Norsk Bonde- og Småbrukarlag) og Natalia Tyse (Latin-Amerikagruppernes styreprerentant i Alliansen ny landbrukspolitik): President Jair Bolsonaro vil tjene penger og bryr seg ikke om avskoging, menneskerettigheter eller klimakrisa. Det har gått såpass langt at Norge kutter støtten til Amazonasfondet. Samtidig er norsk land- og havbruk fortsatt avhengige av problematisk soya fra Brasil. Heldigvis har NHO og Sjømat Norge uttalt at de vil fase inn alternativer til lite bærekraftig brasiliansk soya.
14. [Det haster! Hent barna hjem nå!](#) Dagbladet (meninger) | 01.09.2019
Kommentar av 17 norske organisasjoner: Vi vil på det sterkeste oppfordre regjeringen til å hente hjem norske barn og deres mødre, som lever under elendige forhold i interneringsleirer i Syria. FN har bedt oss om det, og våre mest grunnleggende verdier om humanitet og menneskerettigheter krever det av oss.
15. [Matvarehjelp kan bidra til å skape fred](#). Vårt Land (verdidebatt) | 24.08.2019
Kommentar av David Beasley (Eksekutivdirektør, FNs matvareprogram) og Martha Rubiano Skretteberg, generalsekretær (Caritas Norge): Mennesker som sulter bor hovedsakelig i områder preget av konflikt. Etter et tiår med fremgang, har antallet mennesker som sulter økt for tredje år på rad.
16. [Et Åpent Brev til Den Norske Regjeringen](#). Vårt Land (verdidebatt) | 14.08.2019
Signert Latin-Amerikagruppene i Oslo, Latin-Amerikagruppene i Bergen, Cubaforeningen i Norge, Samordningsgruppa for Venezuela, Círculo Bolivariano Francisco Miranda og Círculo Bolivariano Simón Bolívar: Vi oppfordrer den Norske Regjeringen på det sterkeste til å fordømme USAs unilaterale og ulovlige opptrapping av sanksjonene mot Venezuela, og de siste uttalelser fra Nasjonal sikkerhetsrådgiver John Bolton i Lima, Peru, 6. august.
17. [Fire forslag for bistanden](#). Klassekampen+ (meninger) | 14.08.2019
Kronikk av Benedicte Giæver (direktør i Flyktninghjelpens beredskapsstyrke, NORCAP), Dagfinn Høybråten (generalsekretær, Kirkens Nødhjelp) og Trine Kopstad Berentsen (daglig leder, Solenergiklyngen): Klimakrisen er med på å øke det humanitære behovet. Mennesker over hele verden kjenner klimaendringene på kroppen. Aller hardest går det utover de fattigste og mest sårbare av oss, som urettferdig nok også har bidratt minst til krisen. Det er mange positive globale

utviklingstrender å vise til over de siste tiårene. Men klimakrisen truer med å slå beina under mange av dem.

18. **[Bærekraft er mer enn relevant](#)**. Dagsavisen (debatt) | 26.07.2019
Kommentar av Anne Cathrine Uteng da Silva (generalsekretær i FN-sambandet) og Arnfinn Nygaard (daglig leder i RORG-samarbeidet): Vi har følgende oppfordring til utviklingsminister Dag-Inge Ulstein: Ta deg en alvorsprat med kunnskapsminister Jan Tore Sanner! Skal dagens unge rustes for å møte de store samfunnsutfordringene som det grønne skiftet og FNs bærekraftsmål innebærer, må bærekraftig utvikling inn i sentrale fag som norsk, engelsk og matematikk i norsk skole.
19. **[Forskningsbaserte krav](#)**. Vårt Land (verdidebatt) | 26.06.2019
Kommentar av Embla Regine Mathisen (Changemaker), Silje Ask Lundberg (Naturvernforbundet), Kathrine Sund-Henriksen, (Forum for utvikling og miljø), Gaute Eiterjord (Natur og Ungdom), Øyvind Eggen (Regnskogfondet) og Fredrik Glad-Gjernes (KFUK-KFUM Global): Klimastreikende ungdom krever at Norge må gi minst 65 milliarder årlig i klimafinansiering. Dette ble i en sak på NRK fremstilt som tilfeldig og urealistisk av Frps Terje Helleland og Bls Gunnar Eskeland. Regjeringspartiene stemte ned forslaget i Stortinget. Men tallet er ikke tatt ut av løse lufta. Det kommer fra verdensledende Stockholm Environmental Institute (SEI) i rapporten «Norway's Fair Share of Meeting the Paris Agreement».
20. **[Tre «generasjoner»: Norge må slutte å lete etter olje og gass](#)**. Stavanger Aftenblad (meninger) | 19.06.2019
Kommentar av Gaute Eiterjord (leder i Natur og Ungdom), Silje Ask Lundberg (leder i Naturvernforbundet) og Steinar Winther Christensen (leder for Besteforeldrenes klimaaksjon): Titusenvis av ungdommer har i vår streiket skolen for klima med krav om at politikerne må satse mindre på olje og gass, men regjeringens svar er det stikk motsatte. 29. mai kom nok en rekord i tillatelser til å utvinne olje og gass i flere tiår framover, i strid med FNs klimamål. Mange organisasjoner, ledende norsk klimaforskere og engasjerte mennesker fra ulike sektorer krever nå at regjeringen stanser all leting etter olje og gass.
21. **[Langt igjen til Equinor er en del av klimaløsningen](#)**. Stavanger Aftenblad (meninger) | 16.06.2019
Kommentar av Ragnhild Waagaard (seniorrådgiver i WWF Verden naturfond) og Martin Norman (leder for bærekraftig finans i Greenpeace Norge): Equinor, selskapet som har integrert klima i forretningsstrategien, produserer mer olje og gass nå enn de noensinne har gjort! Da hjelper det ikke med en flytende vindmølle eller to.
22. **[Bildet av Venezuela ikke så enkelt; opposisjonen er splittet og har tidligere vist lite forhandlingsvilje](#)**. Stavanger Aftenblad (meninger) | 11.06.2019
Kommentar av Ronald Mayora Synnes (doktorgradsstipendiat, UiA og David Watson (Latin-Amerikagruppen i Bergen): Venezuelas problemer er større enn et valg mellom president Maduro og den selvoppnevnte presidenten Guaidó. Og tidligere forhandlinger viser også at det like gjerne var opposisjonen som ikke var villig til reelle forhandlinger.
23. **[Kvinner er nøkkelen til bærekraft](#)**. Nationen (meninger) | 05.06.2019
Kronikk av Jan Thomas Odegard (Utviklingsfondet) og Cesilie Aurbakken (Norges Bygdekvinnelag): Verdens miljødag onsdag 5. juni er en god anledning til å sette søkelyset mot hvordan verdens matproduksjon påvirkes av klimaendringene. Ingen andre sektorer er så fundamentalt avhengige av været og et fungerende miljø som landbruket. Regjeringen har varslet at de vil trappe opp kampen mot sult og satsningen på matsikkerhet og klimatilpasset landbruk i norsk utviklingspolitikk. En slik satsning må nå de som trenger det mest.
24. **[Vi må kunne stå i politisk motvind](#)**. Dagbladet (meninger) | 04.06.2019
Kommentar av Øyvind Eggen (generalsekretær i Regnskogfondet) og Bård Vegar Solhjell (generalsekretær i WWF Verdens Naturfond): Norges svar til Brasil må i første omgang være å insistere på at inngåtte avtaler skal holdes. Brasil har inngått forpliktelser overfor Norge om å bevare regnskog, og Norge må ivareta sine forpliktelser til å støtte arbeidet. I neste omgang må Norge være klar til å respondere på en ny politisk situasjon, med særlig vekt på å sikre rettigheter og handlingsrom for urfolk og sivilsamfunnsorganisasjoner slik at de fortsatt kan ivareta sin avgjørende rolle i regnskogbevaring.
25. **[Stans norsk våpeneksport](#)**. NRK ytring | 23.05.2019
Kronikk av 9 ledere i freds- og humanitære organisasjoner: I Granavolden-plattformen ble regjeringspartiene enige om å gjennomgå Norges regelverk på eksportkontroll av våpen. Vi ber innstendig regjeringen om å gjøre endringer som sikrer at norsk militært materiell ikke selges til land

som er ansvarlige for den humanitære katastrofen i Jemen, og som sikrer at en lignende situasjon aldri skjer igjen.

26. [Frykten som våpen i Myanmar](#). Vårt Land (verdidebatt) | 20.05.2019
Kommentar av Beathe Øggård (leder i SAIH) og Audun Aagre (daglig leder i NBK): Ytringsfriheten er under press, og frykten tilbake i Myanmar, mens verden har vært opptatt av enten å heie på de positive endringene eller å fordømme overgrepene mot Rohingyaene. Vår analyse er at militæret er og blir hovedproblemet i Myanmar.
27. [Stortingspresidenten må ta opp Kinas overgrep](#). Vårt Land (verdidebatt) | 16.05.2019
Kommentar av Ed Brown (generalsekretær i Stefanusalliansen) og Bjørn Engesland (generalsekretær i Den norske Helsingforskomité): Stortinget har satt i gang et viktig arbeid for å få frem sannheten om urett begått mot samer og kvener. Det er et godt utgangspunkt for tydelig tale om Kinas overgrep mot sine minoriteter.
28. [Tør Norge ta kampen mot skatteflukt?](#). Vårt Land (verdidebatt) | 26.04.2019
Kommentar av Ingrid Rostad (ForUM), Henriette Killi Westhrin (Norsk Folkehjelp), Hege Skarrud (Spire), Embla Mathisen (Changemaker), Thea Tveter Lysvik (Norsk Folkehjelp Solidaritetsungdom) og Mathilde Dahl (Attac): Vi trenger en omfattende internasjonal reform, men vi kan ikke sitte stille og vente på den. Norge må innføre utvidet land for land-rapportering, for å sikre at selskap skattlegges for det de faktisk omsetter for. Videre er det viktig å få på plass et norsk offentlig eierskapsregister for å sikre åpenhet om eierskap i norske selskap. I tillegg er det avgjørende at Norge støtter utviklingsland slik at også de kan styrke sine skattesystemer. Skatteflukt gagnar kun skatteflyktninger og multinasjonale selskaper, og alle andre betaler dyrt. Vi trenger mer åpenhet og et rettferdig skattesystem. Tør Norge å gå i front?
29. [Lov mot dårlig informasjon](#). Vårt Land (verdidebatt) | 24.04.2019
Kommentar av Anja Bakken Riise (leder i Framtiden i våre hender) og Fredrik Glad-Gjernes (daglig leder i KFUK-KFUM Global): En etikkinformasjonslov vil ikke være en quickfix som forhindrer all urett mot arbeiderne. Men den kan pålegge merkevareselskapene å fortelle det de vet om produksjonsforholdene. Og de vet at de kan bli spurt. Målet er at selskaper i samarbeid med fagbevegelse på ulike nivåer, trapper opp innsatsen for tryggere arbeidsforhold og høyere lønninger.
30. [Ja til en naturvennlig fornybarsatsing!](#) Aftenposten (meninger) | 01.04.2019
Kommentar av Erling Lae (Norsk Friluftsliv), Kristin Krohn Devold (NHO Reiseliv), Per Hanasand (Den Norske Turistforening), Silje Ask Lundberg (Norges Naturvernforbund), Bård Vegar Solhjell (WWF Verdens naturfond) og Christian Steel (Sabima): En omfattende vindkraftsatsing gjort på feil måte kan endre norsk natur for alltid og gå på bekostning av friluftsliv, reiseliv og naturmangfold.
31. [Demonstrantene på Gaza trenger vår støtte](#). Dagsavisen (nye meninger) | 30.03.2019
Kommentar av Fredrik Glad-Gjernes (KFUK-KFUM Global), Henriette Westhrin (Norsk Folkehjelp), Kathrine Jensen (Palestinakomiteen i Norge), Nikos Tavridis Hansen (BDS Norge), Stein Gulbrandsen Fagforbundet), Tora Systad Tyssen (Fellesutvalget for Palestina) og Torstein Dahle (Ship to Gaza Norway): La oss vise palestinere og israelere at ikke-vold nytter, og at når tusenvis av palestinere marsjerer mot grensegjerdet hver fredag så er det ikke forgjeves. Disse ikke-voldelige initiativene fortjener vår aktive støtte, på samme måte som menneskerettighetsbrudd fortjener fordømmelse og mottiltak som ansvarliggjør. Derfor markerer vi på lørdag at det er et år siden de ikke-voldelige demonstrasjonene startet på Gaza.
32. [«25 under 25» om klimastreiken: – Som å spytte ungdommen rett i fjeset](#). VG (meninger) | 23.03.2019
Kommentar av Vilja Helle Bøyum (Hordaland Natur og ungdom), Matilla Færevåg Berger (Spire Bergen) og Carmen Bjørg Gomez Svanes (aktivist i Klimaopprøret i Bergen): Regjeringen og oljepartiene påstår at de setter pris på klimaengasjementet hos ungdommen. Takk, det er hyggelig å høre. Men samtidig vil de dele ut 90 blokker for oljeledning. Dere vet jo at vi krever full stans, slik vitenskapen gjør det. Slik demonstrerer dere for all verden at klimaframtiden for dagens unge åpenbart interesserer dere midt bak.
33. [Låneplassen for utvikling!](#) Vårt Land (verdidebatt) | 21.03.2019
Kommentar av Beathe Øggård (SAIH) og Håkon Randgaard Mikalsen (NSO): Samtidig som etterspørselen etter utdanning øker, har det gradvis skjedd et skifte i internasjonal høyere utdanningspolitikk. Dette skiftet beskrives i rapporten «An Excluding Consensus», som lanseres av Studentenes og Akademikernes Internasjonale Hjelpfond og Norsk Studentorganisasjon i dag. Her presenteres konsekvenser av økt kommersialisering og ulike modeller for kostnadsbæring innenfor høyere utdanning globalt.

34. [Hysj! De voksne prater!](#) Dagbladet (meninger) | 19.03.2019
Kommentar av Embla Regine Mathisen (Changemaker), Jens Øygarden Ingebrigtsen (Operasjon Dagsverk) og Hege Skarrud (Spire): Den rykende ferske utviklingsministeren, Dag Inge Ulstein, inviterte til dialogmøte med en rekke utviklingsaktører forrige uke. Av de inviterte fant man blant annet næringslivsaktører, universiteter, og oss utviklingsorganisasjoner. Her skulle alle få delta i samtalen. Eller, det var i alle fall det vi ungdomsorganisasjonene trodde.
35. [Stem JA til et oljefritt Lofoten!](#) Dagsavisen (nye meninger) | 09.03.2019
Kommentar av Silje Ask Lundberg (Naturvernforbundet), Odd Arne Sandberg (Folkeaksjonen for et oljefritt Lofoten, Vesterålen og Senja)m Gaute Eiterjord (Natur og Ungdom) og Ina Rangønes Libak (AUF): Lørdag tenner vi varder over hele landet for å sende et klart signal til Arbeiderpartiet: Stem JA til et oljefritt Lofoten, Vesterålen og Senja!
36. [Alvorlige menneskerettighetsbrudd mot sivilsamfunnsaktivister.](#) Vårt Land (verdidebatt) | 02.03.2019
Kommentar av Beathe Øgård (leder av SAIH), Roger H. Heimli (2. nestleder i LO) og Johan N. Hermstad (daglig leder i Fellesrådet for Afrika): SAIH, LO og Fellesrådet for Afrika ser med stor bekymring på den økte militære voldsbruken i Zimbabwe. Det er viktig at norske myndigheter fordømmer menneskerettighetsbruddene i Zimbabwe og viser solidaritet med en befolkning som lever med undertrykkelse og økende innskrenking av ytringsfrihet og demokrati.
37. [Storskog endret asylopolitikken.](#) Dagbladet (meninger) | 27.02.2019
Kommentar av Ann-Magrit Austenå (generalsekretær i NOAS, Norsk organisasjon for asylsøkere) og Bjørn Engesland (generalsekretær i Helsingforskomiteen): Med endringer i regelverk og praksis fra november 2015 har norske myndigheter med viten og vilje utestengt flyktninger fra rettigheter de har etter internasjonale konvensjoner.
38. [Barn på flukt nektes skole.](#) Vårt Land (verdidebatt) | 15.01.2019
Kommentar av Birgitte Lange (generalsekretær i Redd Barna) og Jan Egeland (generalsekretær i Flyktningshjelpen): Vi når ikke bærekraftsmålene på utdanning om vi ikke investerer i barn og unge på flukt. Uganda har planene på plass, men ikke pengene.
39. [Slik sikres Oljefondet mot klimarisiko.](#) Dagbladet (meninger) | 06.01.2019
Kommentar av Marius Holm (ZERO) og Sony Kapoor (Re-Define): En ny rapport utarbeidet av Re-Define for ZERO konkluderer med at å selge oljeaksjene vil redusere Oljefondets klimarisiko, men at et enda viktigere grep er å la det investere mer i fornybar energi. Grunnen er at fornybar energi systematisk får positive utslag i stresstester for klimaendringer og politikk for å unngå dem, med en avkastning sterkt negativt korrelert med olje. De største mulighetene innen fornybar energi, er i kategorien «unotert infrastruktur».

Innlegg fordelt på enkeltorganisasjoner (alfabetisk)

AFGHANISTANKOMITEEN

1. [Goliats krig mot David](#). Klassekampen+ (meninger) | 27.12.2019
Kronikk av Liv Kjølsest (generalsekretær i Afghanistankomiteen) og Jonas E. Hollund (kommunikasjonsrådgiver i Afghanistankomiteen): I dag er førti år siden Sovjetunionen invaderte Afghanistan. I krigen som fulgte ble mellom én og to millioner afghanske sivile drept, og fem millioner drevet på flukt. 30.000 sovjetiske soldater mistet livet, og Sovjetunionen gikk på et sviende nederlag. Vi markerer denne dagen med å minnes de millioner av liv som har gått tapt i stormaktenes spill om Afghanistan.
2. [Afghanistan feirer 100 års «uavhengighet» under fortsatt okkupasjon](#). Aftenposten (meninger) | 18.08.2019
Kronikk av Liv Kjølsest, Terje Watterdal og Jonas E. Hollund (Afghanistankomiteen): Uavhengigheten vi nordmenn feirer 17. mai er det ikke mange afghanere som kjenner seg igjen i. Landet er fortsatt okkupert av fremmede styrker, terroriseres daglig av opprørsstyrker, krigsherrer og kriminelle nettverk og styres av en regjering preget av indre strid og korrupsjon. Man kan stille seg spørsmålet, hvor uavhengig er egentlig Afghanistan?

AMNESTY NORGE

1. [Et taktskifte for ansvarlig næringsliv](#). Vårt Land (verdidebatt) | 21.12.2019
Kommentar av Anja Bakken Riise (Leder i Framtiden i våre hender), John Peder Egenæs (Generalsekretær i Amnesty International Norge) og Jostein Hole Kobbeltvedt (Daglig leder i Raftostiftelsen): I slutten av november fikk regjeringen en gavepakke av et lovforslag i hendene. Etikkinformasjonsutvalgets *Forslag til lov om virksomheters åpenhet om leverandørkjeder, kunnskapsplikt og aktsomhetsvurderinger* er et historisk steg mot å lovfeste at næringslivet har ansvar for menneskerettigheter og åpenhet. Utvalget har maktet å se en rekke gode initiativer under ett. Slik har de levert et forslag til lov som representerer et taktskifte for ansvarlig næringsliv.
2. [Idretten brukes som vaskemiddel](#). Dagbladet (meninger) | 28.09.2019
Kommentar av John Peder Egenæs (generalsekretær i Amnesty International): Tiden er inne for at idretten stiller seg selv noen spørsmål: Kan vi virkelig skille idrett og politikk? Hvordan kan vi unngå å gi legitimitet til dem som bryter menneskerettighetene? Er tiden inne for å utvikle nye krav til dem som skal arrangere våre aller største idrettsarrangementer? Amnesty tar ikke til orde for boikott, og hovedansvaret ligger hos dem som eier mesterskapene. Dermed er det idrettens mektige internasjonale organer, som FIFA, IOC eller IAAF, som både må utforme og sette ut i livet helt andre regler.
3. [Det haster! Hent barna hjem nå!](#) Dagbladet (meninger) | 01.09.2019
Kommentar av 17 norske organisasjoner: Vi vil på det sterkeste oppfordre regjeringen til å hente hjem norske barn og deres mødre, som lever under elendige forhold i interneringsleirer i Syria. FN har bedt oss om det, og våre mest grunnleggende verdier om humanitet og menneskerettigheter krever det av oss.
4. [Amnesty svarer Kinas ambassadør: Hongkong-politiets maktbruk har vært ute av proporsjoner](#). Aftenposten (meninger) | 23.08.2019
Debatt av Gerald Folkvord (Politisk rådgiver, Amnesty International): Vi må berømme Kinas ambassadør Yi Xianliang for sin relativt moderate språkbruk i sitt innlegg om Hongkong i mandagens Aftenposten. Mens flere av hans kolleger i andre land sammenligner demonstrantene i Hongkong med terrorister, og mens statlig kontrollerte kinesiske medier oppfordrer politiet i Hongkong til mer og brottere maktbruk, er ambassadør Yi åpen på at det er bare et lite fåtall av demonstrantene som er voldelige.
5. [Er Oljefondet rigget for en brutal verden?](#). DN+ (meninger) | 15.06.2019
Kommentar av Ingrid Stolpestad og Ina Tin (Amnesty Norge): Amnesty støtter et forslag fra Etikkrådet om å vurdere en endring i forvaltningen av Oljefondet: At man siler ut de verste selskaper, sektorer eller land før man investerer istedenfor å rydde bort noen få verstingselskaper etter at man har

investert. Diskusjonen er i gang, og den handler om våre felles menneskerettslige og finansielle verdier. Temaet er brennhett og Oljefondet kan stå ved et veiskille. Det handler om det norske fotavtrykket i verden.

6. [Stans norsk våpeeksport](#). NRK ytring | 23.05.2019
Kronikk av 9 ledere i freds- og humanitære organisasjoner: I Granavolden-plattformen ble regjeringspartiene enige om å gjennomgå Norges regelverk på eksportkontroll av våpen. Vi ber innstendig regjeringen om å gjøre endringer som sikrer at norsk militært materiell ikke selges til land som er ansvarlige for den humanitære katastrofen i Jemen, og som sikrer at en lignende situasjon aldri skjer igjen.
7. [Til bords med Kina på nasjonaldagen](#). Stavanger Aftenblad (meninger) | 15.05.2019
Kommentar av John Peder Egenæs (generalsekretær i Amnesty International): Her er tre spørsmål alle norske politikere bør stille til de kinesiske lederne: 1. Hvordan vil du sikre ytringsfrihet i Kina? 2. Når skal du løslate alle de fengslede menneskerettighetsforkjemperne? 3. Når skal over en million uigurer, som sitter fengslet under forferdelige forhold, løslates?
8. [Krav til næringslivet](#). Vårt Land (verdidebatt) | 22.03.2019
Debatt av Jon Peder Egenæs (Amnesty Norge): I lys av lovutviklingen internasjonalt bør regjeringen i arbeidet med den nye norske loven se på hele bredden av denne typen lover i flere land. Vi håper regjeringen setter ned et eget offentlig utvalg med sivilsamfunns- representasjon. Det vil bidra til at Norge kan gå fra å være etternøler til å få en pionerrolle: Målet må være at Norge får den mest effektive loven mot moderne slaveri, menneskerettighetsbrudd og miljødeleggelse.
9. [Kritiserer bloggernes Dubai-tur: – Trist og provoserende!](#). VG (meninger) | 16.01.2019
Kommentar av Frida Marie Grande (Amnesty Norge): Å reise til Dubai er greit, men ukritisk influencer-reklame for regimer som Emiratene er i beste fall hodeløst, og i verste fall et viktig bidrag inn i hvitvaskingen av landet.

ANTIRASISTISK SENTER

1. [Takk til regjeringen](#). Dagbladet (meninger) | 19.12.2019
Kommentar av Ervin Kohn (Antirasistisk Senter, 2.nestleder): Både storting og regjering tar rasisme på alvor. Regjeringen har i dag, 11. desember framlagt en Handlingsplan mot rasisme. En slik har vi ikke hatt siden 2013. Om noen måneder vil den også framlegge en handlingsplan mot muslimfiendtlighet og en ny handlingsplan mot antisemittisme.
2. [Å faktasjekke Jon Helgheim](#). Dagsavisen (debatt) | 10.12.2019
Kronikk av Rune Berglund Steen (Antirasistisk senter): Fremskrittspartiet har hatt en serie med innvandringspolitiske talspersoner som har hatt som oppgave å radbrette både politikk og fakta på asylfeltet. Jon Helgheim er den siste i denne ubrutte, populistiske tradisjonen. La meg bare ta Helgheims bidrag på Dagsnytt Atten 29. november som et talende eksempel.
3. [Enkelte Frp-eres retorikk er farligere enn Abid Rajas ordvalg](#). Dagbladet (meninger) | 20.09.2019
Kommentar av Ervin Kohn (2. nestleder Antirasistisk Senter): Hva er det som kjennetegner brun, eller fascistisk retorikk?
4. [Muslimfiendtlighet maskert som religionskritikk](#). Aftenposten (meninger) | 17.09.2019
Kommentar av Ervin Kohn (2. nestleder, Antirasistisk Senter): Muslimfiendtlighet har en helt annen agenda enn religionskritikk. En ondskapsfull agenda. En kunnskapsløs agenda.
5. [Det haster! Hent barna hjem nå!](#) Dagbladet (meninger) | 01.09.2019
Kommentar av 17 norske organisasjoner: Vi vil på det sterkeste oppfordre regjeringen til å hente hjem norske barn og deres mødre, som lever under elendige forhold i interneringsleirer i Syria. FN har bedt oss om det, og våre mest grunnleggende verdier om humanitet og menneskerettigheter krever det av oss.
6. [Det norske samfunnet trenger nå at vi alle står opp mot hatet](#). VG (meninger) | 13.08.2019
Kommentar av Rune Berglund Steen (Antirasistisk senter): Alt tyder nå på at vårt fredelige, rike og stort sett trygge land i løpet av få år har fostret to høyreekstreme terrorister. At dette plasserer oss som samfunn i en svært ubehagelig situasjon, er å si det mildt. Begge gjerningsmennene har vært motivert av beslektet tankegods, og begge har tatt livet av uskyldige nordmenn, selv om den trolige terroristen fra 10. august heldigvis ble stanset før han rakk å drepe flere.
7. [Etnisk profilering er en realitet](#). Nettavisen (meninger) | 12.08.2019
Kommentar av Rune Berglund Steen (leder av Antirasistisk Senter): En hendelse på Bogerud i Oslo har

igjen vakt debatt om politiets tilnærming i møte med ungdom og unge menn med minoritetsbakgrunn.

8. [Norsk råskap](#). Dagbladet (meninger) | 19.06.2019
Kommentar av Rune Berglund Steen (Antirasistisk senter): Det finnes ingen unnskyldning for Norges behandling av Abbasi-familien. Det skader oss å godta denne hardheten.
9. [Fafos rot med «rasehierarkier» har satt mye av rapporten i skyggen. Det er synd.](#). Aftenposten (meninger) | 08.06.2019
Kommentar av Ervin Kohn (2. nestleder, Antirasistisk Senter): Forhåpentlig vil noen forske mer på dette. Det bør ikke være Fafo.
10. [Hva vet vi egentlig om rasisme i Norge?](#). Vårt Land (verdidebatt) | 31.05.2019
Kommentar av Rune Berglund Steen (Antirasistisk Senter): De siste årene har gitt oss mye viktig forskning om rasisme og diskriminering i Norge.
11. [Vi er ikke overrasket, men sjokkert](#). Dagbladet (meninger) | 29.05.2019
Kommentar av Ervin Kohn (2. nestleder Antirasistisk senter): Kan vi tillate oss å trekke på skuldrene av at hver fjerde nordmann har rasistiske holdninger?
12. [Ekko fra 22. juli](#). Dagbladet (meninger) | 16.03.2019
Kommentar av Rune Berglund Steen (Antirasistisk senter): New Zealand-terroristens manifest er fylt med høyre-radikal propaganda, akkurat som i 2011.
13. [Innvandrer i avisa](#). NRK ytring | 14.03.2019
Replik fra Rune Berglund Steen (Antirasistisk senter): Mejlænder illustrerer ellers godt hvorfor kriminalitetsdebatten ikke bør etnifiseres. Han viser tendenser nettopp til de sveipende, negative holdningene som preger oppveksten til altfor mange unge med minoritetsbakgrunn. Fordommer som bidrar til å redusere deres muligheter i det norske samfunnet.
14. [Rasisme bør møtes med bot](#). Dagsavisen (nye meninger) | 15.02.2019
Kommentar av Rune Berglund Steen og Ervin Krohn (Antirasistisk senter): Ut fra debatter i sosiale medier virker det som om mange tror at terskelen for å bli dømt etter den såkalte «rasimeparagrafen», straffelovens § 185, er lav. Noen ser til og med ut til å tro at paragrafen kan brukes for å motvirke kritiske synspunkter på innvandring og integrering generelt. Slik er det selvsagt ikke.
15. [Skal vi kaste et tau til mennesker som drukner?](#). Dagbladet (meninger) | 19.01.2019
Kommentar av Rune Berglund Steen (Antirasistisk senter): Norsk helsepersonell har slått alarm om flyktningleiren Moria på den greske øya Lesbos. De har trykket på den største knappen. Vil noen rykke ut?
16. [Forbud kan være siste utvei](#). Klassekampen+ (meninger) | 16.01.2019
Kommentar av Mari K. Linløkken (nestleder i Antirasistisk Senter): I et avisoppslag 3. januar skriver Klassekampen at Antirasistisk Senter ikke anbefaler et forbud mot rasistiske organisasjoner. Dette er upresist. Vi ønsker her å utdype vårt syn.

ATTAC

1. [Skjerp deg, Isaksen!](#). Klassekampen+ (meninger) | 31.08.2019
Kommentar av Martine Kopstad Floeng (leder, Attac): Handelsavtalen mellom Efta-landene og den latinamerikanske handelsblokken Mercosur har skapt overskrifter. Det blir reaksjoner når selv ikke en regnskog i full fyr får Norge til å revurdere handelsavtalen med Brasil og deres høyre-radikale president Jair Bolsonaro. Avtalen er ennå ikke ratifisert, og vi har fortsatt muligheten til å bruke denne handelsavtalen til å redde regnskogen.
2. [Hold følge med Bezos](#). Klassekampen+ (meninger) | 21.08.2019
Kommentar av Martine Kopstad Floeng (leder i Attac): Ikke før blekket har tørket på Frankrikes nye lov om digitalskatt, har Amazon funnet seg en måte å unnsnippe den. Loven, som ble vedtatt i juli i år, innebærer en skatt på skarve tre prosent på salg av personlige data, digital annonsering og annen inntekt.
3. [Usaklig om internasjonalt samarbeid](#). DN+ (meninger) | 22.06.2019
Debatt av Martine Kopstad Floeng (Attac): DN hevder på lederplass 14. juni at vi som ønsker en annen verden har sammenfallende interesser med president Trump. Det stemmer ikke. Selv om Attac har vært tydelig i sin kritikk av institusjoner som WTO og IMF, er det usaklig av DN å sette Donald Trumps egoisme og motvilje mot internasjonalt samarbeid i sammenheng med denne kritikken. Rettferdig

handelspolitikk innebærer ikke en unilateral tolløkning eller handelskrig av den typen Trump iverksetter. Vi argumenterer for en rettferdig globalisering basert på internasjonalt regelverk.

4. [Tør Norge ta kampen mot skatteflukt?](#). Vårt Land (verdidebatt) | 26.04.2019
Kommentar av Ingrid Rostad (ForUM), Henriette Killi Westhrin (Norsk Folkehjelp), Hege Skarrud (Spire), Embla Mathisen (Changemaker), Thea Tvester Lysvik (Norsk Folkehjelp Solidaritetsungdom) og Mathilde Dahl (Attac): Vi trenger en omfattende internasjonal reform, men vi kan ikke sitte stille og vente på den. Norge må innføre utvidet land for land-rapportering, for å sikre at selskap skattlegges for det de faktisk omsetter for. Videre er det viktig å få på plass et norsk offentlig eierskapsregister for å sikre åpenhet om eierskap i norske selskap. I tillegg er det avgjørende at Norge støtter utviklingsland slik at også de kan styrke sine skattesystemer. Skatteflukt gagnar kun skatteflyktninger og multinasjonale selskaper, og alle andre betaler dyrt. Vi trenger mer åpenhet og et rettferdig skattesystem. Tør Norge å gå i front?
5. [Helt riktig, Petter Stordalen](#). Klassekampen+ (meninger) | 04.02.2019
Kommentar av Martine Kopstad Floeng (Leder i Attac): Petter Stordalen (Klassekampen 29. januar) har helt rett. Det er på høy tid å stille tydelige krav til teknologigigantene. Forrige uke ble det derimot mer uklart om norske myndigheter er enig med oss. Under toppmøtet i Davos var Norge blant en utbrytergruppe på 76 nasjoner som ble enige om å utvikle et regelverk på elektronisk handel i Verdens handelsorganisasjon (WTO), som vi frykter vil fjerne vår mulighet til å regulere de store teknologigigantene.

BESTEFORELDRENS KLIMA Aksjon

1. [Kjære barnebarn. Det skal ikke være deres ansvar](#). Vårt Land (verdidebatt) | 21.12.2019
Debatt av Steinar Winther Christensen (farfar til Simone og Alva, og leder for Besteforeldrenes klimaaksjon): Min generasjon skapte det norske oljeeventyret. Samtidig medvirket vi til en global naturkatastrofe. En slik klode kan jeg ikke gi fra meg.
2. [Grunn for håp eller ny miljø-fiasko?](#). Vårt Land (verdidebatt) | 10.12.2019
Kommentar av Gunnar Kvåle (professor emeritus og styremedlem i Besteforeldrenes klimaaksjon): Denne uken er Madrid senter for verdens klimaelite. Vil Greta Thunberg få rett i det hun sa til deltagerne ved FNs klimatoppmøte i Polen for et år siden? «Dere har ignorert oss til nå, og dere vil ignorere oss igjen». Tjuefem år med klimatoppmøter har dessverre ikke ført til endring som monner. Politisk vilje til handling har manglet, og globale utslipp fortsetter å øke.
3. [Besteforeldrenes klimaaksjon med kritiske spørsmål til Ola Borten Moe \(Sp\): Levestandard eller levevilkår? Har vi et valg?](#). Adresseavisen (meninger) | 11.11.2019
Kommentar av Astrid Sandvik (Besteforeldrenes klimaaksjon): Borten Moe tok utgangspunkt i at vi ønsker å opprettholde vår levestandard og da må verden ha tilgang til mer olje. Men spørsmålet er ikke om vi ønsker å opprettholde vår levestandard – spørsmålet er om jorden tåler vårt stadige økte ressursforbruk?
4. [Norges klimabombe](#). Klassekampen+ (meninger) | 21.10.2019
Kronikk av Silje Ask Lundberg (Naturvernforbundet), Gaute Eiterjord (Natur og Ungdom), Frode Pley (Greenpeace) og Steinar Winther Christensen (Besteforeldrenes klimaaksjon): Hvis ikke Norge av alle land lar være å brenne all olje og gass som ligger igjen på norsk sokkel, vil ingen andre land heller. Da når vi ikke målene i Parisavtalen og framtidige generasjoner får ikke et sunt miljø å leve i. Med oljeboringen i Arktis bryter regjeringen dermed Grunnloven og Norges klimaforpliktelser. Det er på tide at vi tar vårt ansvar i den globale klimadugnaden ved å avrunde oljealderen i stil – og før det er for sent.
5. [Klimatoppmøte krever ny norsk klimapolitikk](#). Dagbladet (meninger) | 23.09.2019
Kronikk av 17 ulike sivilsamfunnsorganisasjoner: FNs generalsekretær inviterer til ekstraordinært klimatoppmøte i New York. Statsledere som bare kommer for å snakke, er ikke velkomne. Dette er vårt brev og bønn til vår statsleder, Erna Solberg, om å pakke kofferten med ny klimapolitikk.
6. [Dere sprer oljeindustriens propaganda, Freiberger!](#). Bergens Tidende (meninger) | 06.09.2019
Debatt av Bjørghild des Bouvrie (nestleder i Besteforeldrenes klimaaksjon, Bergen og Hordaland): Skal vi snakke om skam, er det at regjeringen ikke hører på klimaforskerne.
7. [Kjære oljearbeider, du har vel også barn som engster seg?](#) Bergens Tidende (meninger) | 31.08.2019
Kommentar av Bjørghild des Bouvrie (Nestleder i Besteforeldrenes klimaaksjon, Bergen og Hordaland): Det er ikke i din interesse å dyrke en livsløgn og nekte for at konsekvensene av olje- og gassproduksjon har betydning.

8. [Vi må erklære klimakrise](#). Bergens Tidende (meninger) | 21.05.2019
Kommentar av Gunnar Kvåle (professor emeritus UiB, styremedlem i Besteforeldrenes klimaaksjon): Tar vi FN's klimapanel på alvor, er det grunn for sterk uro. Den kjente journalisten i New York Times, David Wallace-Wells, skrev nylig at det er tid for panikk. Greta Thunberg bruker også sterke uttrykk: Hun vil behandle klima- og miljøkrisen som et «hus som brenner». Begge vil skremme politikere og oss alle til handling.
9. [Ny grønn deal for byene](#). Bergens Tidende (meninger) | 12.05.2019
Kommentar av Halfdan Wiik og Jørn Ruud (medlemmer av Besteforeldrenes klimaaksjon): Bompenger kan fortsatt brukes til å finansiere en del nødvendige veiprosjekter, og til å styre og begrense biltrafikken i sentrumsområdene. Vi bør bare ikke gjøre den klima-, miljø- og helsemessig nødvendige storsatsing på kollektivtrafikk og sykkel avhengig av en dysfunksjonell finansieringsform. Noen partier som tar utfordringen?
10. [Handlingens optimisme](#). Klassekampen+ (meninger) | 04.05.2019
Kommentar av Halfdan Wiik (besteforeldrenes klimaaksjon): Fredag 26. april sto jeg på Torgallmenningen i Bergen sammen med streikende skolebarn og andre klimabesteforeldre, mens vi sang og ropte i kor: «Barna eier denne jord – ikkje Shell og Equinor». Dagen etter leste jeg her i avisa to svært ulike reaksjoner på kronikken til Erland Kiøsterud (17. april), der han tegner et helsvart bilde av vår felles framtid, dersom politikerne ikke får opp øya snart, noe han åpenbart ikke har særlig tro på.
11. [Velkommen skal du være, Eirik Kornmo](#). Klassekampen+ (meninger) | 01.04.2019
Debatt av Ivan Chetwynd (medlem av Besteforeldrenes klimaaksjon): Det er hyggelig at Eirik Kornmo (29. mars) mener at skolestreikende barn bør lære av sine besteforeldre! Det er bare å henvende seg – hvis ikke besteforeldrene er på cruise i Det karibiske hav eller tilbringer vinterhalvåret i Spania. Verken barn eller besteforeldre kan helt fritt velge sitt forbruksmønster. Vi er en del av et samfunns-system som har forbruk og økonomisk vekst som sitt eneste – eller i hvert fall viktigste – mål.
12. [Norges triste bidrag til klimatrusselen](#). Dagsavisen (nye meninger) | 20.02.2019
Kommentar av Finn Bjørnar Lund (Besteforeldrenes klimaaksjon): Sentralbanksjefens formaning til industrien 14.2. om å fortsette oljebakta fikk tilsvar i TV samme kveld av unge i NRK2-programmet Urix. Han bør se programmet og tenke over oljestatsrådets parodiske opptreden.
13. [Hjelp kloden litt – ta en Fri februar!](#). Klassekampen+ (meninger) | 31.01.2019
Kommentar av Gro Nylander (Besteforeldrenes klimaaksjon): Virker det håpløst å bremse klimaendringene? Kan ditt ørlille bidrag spille noen som helst rolle? En dråpe i havet, sier kanskje naboen din? Da kan du minne om at havet faktisk består av dråper. Det skjer mye bra nå. Men vi har noen alvorlige utfordringer. Så hva kan DU gjøre? Jo, her er et tilbud du ikke kan motstå!
14. [Lytt til riktig person, Jonas!](#) Klassekampen+ (meninger) | 30.01.2019
Kommentar av Mette Newth (forfatter og besteforeldreaktivist) og Halfdan Wiik (grunnlegger av Besteforeldrenes klimaaksjon): Jonas Gahr Støre har fortsatt mulighet til å vise at han aksepterer det etiske alvor i det Greta Thunberg sier. Alle vi andre, som vet at vi tilhører en generasjon som har svikta våre barnebarn og deres framtid, har bare én ting å gjøre: – Gi henne vår betingelsesløse støtte! Som tidsskriftet Nature konkluderte i en leder nylig: «Reduksjon av karbonutslipp innebærer å ta vanskelige valg: Stoppe nye investeringer i leting etter og produksjon av fossilt brensel, og deretter å stenge eksisterende anlegg.» Så enkelt og så vanskelig er det.
15. [Lederskap, takk!](#). Dagbladet (meninger) | 23.01.2019
Kommentar av Finn Bjørnar Lund (medlem i Besteforeldrenes klimaaksjon): Bare i år skal det investeres nær 200 milliarder kr på norsk sokkel. Det er om lag ti ganger så mye som all annen nyinvestering i Norge til sammen.
16. [Lunde på villspor](#). Dagsavisen (nye meninger) | 03.01.2019
Debatt av Finn Bjørnar Lund (Besteforeldrenes klimaaksjon): Stortingsrepresentant Heidi Nordby Lunde er på farlige veier, når hun hevder at «vi er avhengig av fossil energi for å finansiere fornybar».

CARE NORGE

1. [Kvinnefiendtlighet i Sikkerhetsrådet](#). Vårt Land (verdidebatt) | 06.11.2019
Kommentar av Gry Larsen (Generalsekretær Care Norge): Kvinnefiendtlige holdninger finner i dag veien inn i internasjonale forhandlinger. Norge må være villig til å stå opp - i ord og smart handling – for å utgjøre en forskjell.

2. [Bistand er en viktig brikke](#). Dagbladet (meninger) | 19.10.2019
Kommentar av Peter S. Gitmark (styreleder i CARE): Tiden da mange trodde at norsk utviklingshjelp skulle redde verden er heldigvis forbi. Heldigvis, fordi bistand alene ikke løser de store utfordringene verden står overfor. Men jeg sier også heldigvis fordi bistand, når den brukes riktig og forventningene er realistiske, er en viktig brikke i det store puslespillet for en bedre verden.
3. [Fra ord til endring](#). Vårt Land (verdidebatt) | 24.05.2019
Kommentar av Gry Larsen (CARE): I sin veldig sterke tale etter å ha mottatt Nobels fredspris i 2018 sa Nadia Murad følgende: «Jeg håper at dagen i dag markerer starten på en ny æra hvor fred er det aller viktigste, og hvor verden i fellesskap kan begynne å utarbeide et nytt veikart for å beskytte kvinner, barn og minoriteter mot forfølgelse, spesielt ofre for seksuell vold.» Konferansen denne uken må bidra til å gi oss veien videre.

CARITAS

1. [Godt begynt er halvt fullført](#). Nationen (meninger) | 27.09.2019
Kommentar av Jan Thomas Odegard (Leder i Utviklingsfondet), Kjersti Hoff (Leder i Norsk Bonde- og Småbrukarlag), Annabelle Lefébure-Henriksen (Daglig leder i Fairtrade Norge), Kathrine Sund-Henriksen (Daglig leder i Forum for utvikling og miljø), Martha Rubiano Skretteberg (Generalsekretær i Caritas) og Reinaart Pretorius (Utviklingssjef Norges Vel internasjonal avdeling): Denne uka lanserte regjeringens sin Handlingsplan for bærekraftige matsystemer internasjonalt på FNs generalforsamling. Hvordan kan den få maksimal effekt?
2. [Klimatoppmøte krever ny norsk klimapolitikk](#). Dagbladet (meninger) | 23.09.2019
Kronikk av 17 ulike sivilsamfunnsorganisasjoner: FNs generalsekretær inviterer til ekstraordinært klimatoppmøte i New York. Statsledere som bare kommer for å snakke, er ikke velkomne. Dette er vårt brev og bønn til vår statsleder, Erna Solberg, om å pakke kofferten med ny klimapolitikk.
3. [Sammen for Sri Lanka](#). Vårt Land (verdidebatt) | 19.09.2019
Kommentar av Stig Utne (prest Den norske kirke), Aron Halfen (Caritas Norge), Sabry Razick (Dialog Forum for Sri Lanka), Anees Rauf (Dialog Forum for Sri Lanka), Balasingham Yogarajah (Dialog Forum for Sri Lanka) og Einar Tjelle (Mellomkirkelig råd for Den norske kirke): Sri Lanka har alltid huset fire verdensreligioner. Terroren første påskedag hadde som mål å sette disse opp mot hverandre.
4. [Fredsprosessen i Colombia er nær kollaps. Krig kan og må forhindres](#). Aftenposten (meninger) | 09.09.2019
Kronikk av Martha Rubiano Skretteberg (Generalsekretær, Caritas Norge): En retur til krig kan og må forhindres, og Norge kan bidra. Ny dialog med geriljaene som fortsatt er aktive og de som er blitt reaktivert må initieres, dialogen mellom Maduro-regjeringen og opposisjonen i Venezuela må videreføres for å forhindre krigstilstander inne i Venezuela og også en potensiell krig med Colombia.
5. [Matvarehjelp kan bidra til å skape fred](#). Vårt Land (verdidebatt) | 24.08.2019
Kommentar av David Beasley (Eksekutivdirektør, FNs matvareprogram) og Martha Rubiano Skretteberg, generalsekretær (Caritas Norge): Mennesker som sulter bor hovedsakelig i områder preget av konflikt. Etter et tiår med fremgang, har antallet mennesker som sulter økt for tredje år på rad.
6. [Skjør fred](#). Vårt Land (verdidebatt) | 07.02.2019
Kommentar av Knut Andreas Lid (fung. generalsekretær i Caritas Norge): Selv om Colombia fortsatt har mange utfordringer, har landet tatt et kvantesprang etter at fredsforhandlingene med FARC startet. Alle disse fremskrittene er nå truet dersom krigens dører igjen åpnes for fullt.

CHANGEMAKER

1. [Ofrene for klimaendringene](#). Dagbladet (meninger) | 12.12.2019
Kommentar av Embla Regine Mathisen (leder i Changemaker): Det er de rike land som har skapt klimaendringene, og sørget for at millioner av mennesker må flykte fra hjemmene sine. Derfor må vi ta vårt ansvar og jobbe for et internasjonalt vern av klimafordrevnes rettigheter, gjennom for eksempel et klimapass. Samtidig må vi gi klimafinansiering til de områder som er rammet av klimaendringer Norge må kjempe internasjonalt for kvinners sikkerhet, og for rettferdig tilgang til medisiner.
2. [Rettferdighet først](#). Klassekampen+ (meninger) | 07.12.2019
Kommentar av Embla Regine Mathisen (leder, Changemaker): Under åpningen av klimaforhandlingene

i Madrid talte Erna Solberg om alt regjeringen har gjort, som litt mer penger til klimafinansiering og elbilsatsingen. Statsoverhoder fra andre land snakker om liv og død. Kontrasten er talende. Vi har ikke har tatt inn over oss urettferdigheten i klimakrisen. Mens rike land har pøst ut klimagasser, opplever lav- og mellominntektsland humanitære kriser.

3. [Gode reflekser?](#) Klassekampen+ (meninger) | 02.11.2019
Kommentar av Embla Regine Mathisen (Changemaker): Norge var tidlig ute med å fordømme den tyrkiske invasjon av Nord-Syria, og stanset nye lisenser for krigsmateriell til Tyrkia. Likevel viser saken tydelig at kjøp og salg av krigsmateriell ikke avhenger av norsk eksportregelverk, men av utenrikspolitiske interesser og allianser.
4. [Norge må ta imot klimafordrevne.](#) Dagsavisen (debatt) | 25.10.2019
Kommentar av Embla Regine Mathisen (Changemaker): Klimaendringene fører mennesker på flukt og truer deres grunnleggende menneskerettigheter. Norge er milevis unna å ta sitt historiske og moralske ansvar for konsekvensene av klimaendringene. Klimaendringene er ikke noe som skjer i 2050, eller først når vi bikker 2 grader global oppvarming. Klimaendringene skjer nå og skaper allerede konsekvenser for mennesker – spesielt i utviklingsland.
5. [Verden går ikke til helvete!](#) Klassekampen+ (meninger) | 27.09.2019
Kommentar av Embla R. Mathisen (leder i Changemaker), Hege Skarrud (leder i Spire) og Sunniva Følgen Høiskar (leder i SAIH): På nesten alle områder går verden framover. Det er likevel et område hvor det går i motsatt retning: klima og miljø. Vi befinner oss i en klima- og miljøkrise, og vi er på etterskudd. Samtidig opplever vi en bølge med klimaoppør og framtidshåp, men også en bølge av framtidspessimisme og følelsen av at det uansett ikke nytter. Vår eksistens er avhengig av at den første bølgen trumfer.
6. [Klimatoppmøte krever ny norsk klimapolitikk.](#) Dagbladet (meninger) | 23.09.2019
Kronikk av 17 ulike sivilsamfunnsorganisasjoner: FNs generalsekretær inviterer til ekstraordinært klimatoppmøte i New York. Statsledere som bare kommer for å snakke, er ikke velkomne. Dette er vårt brev og bønn til vår statsleder, Erna Solberg, om å pakke kofferten med ny klimapolitikk.
7. [Politikerne må våkne opp fra oljedvalen \(bistand/klima\).](#) Stavanger Aftenblad (meninger) | 21.08.2019
Kommentar av Embla Regine Mathisen (leder i Changemaker): Mange land må nå tilpasse seg en helt ny hverdag, og det er en omstilling som vi vet at koster masse penger, penger disse landene ofte ikke har. Derfor må utviklingsland få hjelp til å håndtere klimaendringene som allerede er her. De må få finansiell støtte til utslippskutt og tiltak for å tilpasse seg klimaendringene. Changemaker mener at Norge må gi 65 milliarder kroner i klimafinansiering, der minst 15 milliarder går til tilpasning.
8. [Nei til flere bilaterale handelsavtaler.](#) Klassekampen+ (meninger) | 27.06.2019
Kommentar av Embla Regine Mathisen (leder i Changemaker): I den nye stortingsmeldingen om Norges rolle i multilateralt samarbeid, anerkjenner regjeringen at bilateralisering undergraver rettferdig multilateralt samarbeid. Men de anerkjenner ikke at Norge selv er en del av denne trenden. Handling sier mer enn ord, og for å vise at Norge virkelig satser på multilateralisme må regjeringen flytte ressursene fra bilaterale forhandlinger til en god reform av WTO.
9. [Forskningsbaserte krav.](#) Vårt Land (verdidebatt) | 26.06.2019
Kommentar av Embla Regine Mathisen (Changemaker), Silje Ask Lundberg (Naturvernforbundet), Kathrine Sund-Henriksen, (Forum for utvikling og miljø), Gaute Eiterjord (Natur og Ungdom), Øyvind Eggen (Regnskogfondet) og Fredrik Glad-Gjernes (KFUK-KFUM Global): Klimastreikende ungdom krever at Norge må gi minst 65 milliarder årlig i klimafinansiering. Dette ble i en sak på NRK fremstilt som tilfeldig og urealistisk av Frps Terje Helleland og Bls Gunnar Eskeland. Regjeringspartiene stemte ned forslaget i Stortinget. Men tallet er ikke tatt ut av løse lufta. Det kommer fra verdensledende Stockholm Environmental Institute (SEI) i rapporten «Norway's Fair Share of Meeting the Paris Agreement».
10. [Stans norsk våpeeksport.](#) NRK ytring | 23.05.2019
Kronikk av 9 ledere i freds- og humanitære organisasjoner: I Granavolden-plattformen ble regjeringspartiene enige om å gjennomgå Norges regelverk på eksportkontroll av våpen. Vi ber innstendig regjeringen om å gjøre endringer som sikrer at norsk militært materiell ikke selges til land som er ansvarlige for den humanitære katastrofen i Jemen, og som sikrer at en lignende situasjon aldri skjer igjen.
11. [Tør Norge ta kampen mot skatteflukt?](#) Vårt Land (verdidebatt) | 26.04.2019
Kommentar av Ingrid Rostad (ForUM), Henriette Killi Westhrin (Norsk Folkehjelp), Hege Skarrud (Spire), Embla Mathisen (Changemaker), Thea Tveter Lysvik (Norsk Folkehjelp)

Solidaritetsungdom) og *Mathilde Dahl (Attac)*: Vi trenger en omfattende internasjonal reform, men vi kan ikke sitte stille og vente på den. Norge må innføre utvidet land for land-rapportering, for å sikre at selskap skattlegges for det de faktisk omsetter for. Videre er det viktig å få på plass et norsk offentlig eierskapsregister for å sikre åpenhet om eierskap i norske selskap. I tillegg er det avgjørende at Norge støtter utviklingsland slik at også de kan styrke sine skattesystemer. Skatteflukt gagnar kun skatteflyktninger og multinasjonale selskaper, og alle andre betaler dyrt. Vi trenger mer åpenhet og et rettferdig skattesystem. Tør Norge å gå i front?

12. [Nå har du sjansen, Ola Elvestuen!](#) Vårt Land (verdidebatt) | 11.04.2019
Kommentar av Dagfinn Høybråten (Kirkens Nødhjelp) og Embla Regine Mathisen (Changemaker): Klimaendringene er riv ruskende urettferdige. Vi blir alle rammet, men det er de som har sluppet ut minst, som opplever de mest alvorlige konsekvensene. Til neste år skal alle land bestemme seg for nye klimamål som skal meldes til FN. Både klimaministeren og statsministeren har sagt at Norges klimamål skal økes. Det er lovende. Men verken Ola Elvestuen eller Erna Solberg har sagt hva regjeringen vil lande på. Vi har vår klare anbefaling.
13. [Hysj! De voksne prater!](#) Dagbladet (meninger) | 19.03.2019
Kommentar av Embla Regine Mathisen (Changemaker), Jens Øyngarden Ingebrigtsen (Operasjon Dagsverk) og Hege Skarrud (Spire): Den rykende ferske utviklingsministeren, Dag Inge Ulstein, inviterte til dialogmøte med en rekke utviklingsaktører forrige uke. Av de inviterte fant man blant annet næringslivsaktører, universiteter, og oss utviklingsorganisasjoner. Her skulle alle få delta i samtalen. Eller, det var i alle fall det vi ungdomsorganisasjonene trodde.
14. [Det er enkelt, UD.](#) Klassekampen+ (meninger) | 15.01.2019
Debatt av Embla Regine Mathisen (Changemaker): I sitt svarinnlegg i Klassekampen 14. januar anklager UD oss for å ikke ta utgangspunkt i det norske regelverket for eksport av krigsmateriell når vi snakker om eksport til diktaturer. Vi har aldri påstått at Norge selger våpen til Saudi-Arabia, men vi har solgt og fortsetter å selge krigsmateriell til dem. Det kommer mye faktafeil fra flere aktører i denne debatten. Changemaker er ikke en av dem.
15. [Nei, Norge er ikke «verdens strengeste».](#) Klassekampen+ (meninger) | 07.01.2019
Kommentar av Embla Regine Mathisen (Changemaker): I flere år har det blitt gjort forsøk fra partier på Stortinget på å stanse eksport til diktaturer, men regjeringen og Arbeiderpartiet har sikret flertall for å fortsette som før. De samme forsøkene kommer til å bli gjort når Stortinget på tirsdag skal behandle en sak om norsk eksportkontroll. La dette være året flertallet sier at Norge skal slutte å selge krigsmateriell til ikke bare Saudi-Arabia, men alle diktaturer og land i krig.

DIGNI

1. [Sutring og systemer - om korrupsjonsbekjempelse \(bistand\).](#) Vårt Land (verdidebatt) | 10.07.2019
Debatt av Hans Morten Haugen (professor i internasjonal diakoni) og Stephanie Dietrich (professor i diakoni og påtroppende styreleder i Digni - organisasjon for kanalisering av norsk utviklingsmidler til sør-partnere): Peter Gottschalk ved BI utfordrer i Klassekampen 2. juli ny styreleder i Digni til å avklare om hun er enig med tidligere styreleder i Digni i synet på krav i den norske forvaltningen av utviklingsmidler. Som kollegaer ved Diakoniprogrammet ved VID vitenskapelige høgskole svarer vi sammen.
2. [Sutring og systemer.](#) Klassekampen+ (meninger) | 04.07.2019
Debatt av Stephanie Dietrich (professor i diakoni og påtroppende styreleder i Digni) og Hans Morten Haugen (professor i internasjonal diakoni): Vi kan bekrefte at vi er helt enige i nulltoleransekravet for korrupsjon. Samtidig er det ikke gitt at alle mistanker om korrupsjon faktisk utgjør korrupsjon, noe som fanges opp av formuleringen «uforskyldt mislighold» på Norads korrupsjonshjemmeside. Konsekvensene av «uforskyldt mislighold» blir at den økonomiske støtten opphører til saken er avklart. Opphold av støtten går først og fremst ut over de aller fattigste.
3. [En mer pragmatisk tilnærming, Ulstein? \(bistand/korrupsjon\).](#) Vårt Land (verdidebatt) | 03.07.2019
Kommentar av Hjalmar Bø (generalsekretær i Digni): Det har i lengre tid vært lovet en evaluering av antikorrupsjonsarbeidet, inkludert den rigide nulltoleransen for økonomisk mislighold. Vi håper den vil resultere i en mer pragmatisk tilnærming til korrupsjonsarbeidet.

FLYKTNINGHJELPEN

1. [2020-tallet må ikke bli likegyldighetens tiår](#). Aftenposten (meninger) | 30.12.2019
Kommentar av Jan Egeland (Flyktningshjelpen): Internasjonal lov og humanitære prinsipper er stadig under angrep. Og med voksende fremmedfiendtlighet og nasjonalistisk populisme står vi overfor en hardere kamp for å forsvare grunnleggende medmenneskelige verdier i årene som kommer.
2. [Klimatoppmøte krever ny norsk klimapolitikk](#). Dagbladet (meninger) | 23.09.2019
Kronikk av 17 ulike sivilsamfunnsorganisasjoner: FNs generalsekretær inviterer til ekstraordinært klimatoppmøte i New York. Statsledere som bare kommer for å snakke, er ikke velkomne. Dette er vårt brev og bønn til vår statsleder, Erna Solberg, om å pakke kofferten med ny klimapolitikk.
3. [De drukner ei som tortureres skal](#). Vårt Land (verdidebatt) | 10.09.2019
Kronikk av Pål Nesse (Flyktningshjelpen): Når Norge nå sier nei til Tyskland og Frankrikes anmodninger om å ta imot et lite antall av dem som reddes i Middelhavet, vender vi ikke bare flyktninger og migranter ryggen. Vi vender også ryggen til de europeerne som forsøker seg på samarbeid og felles løsninger.
4. [Fire forslag for bistanden](#). Klassekampen+ (meninger) | 14.08.2019
Kronikk av Benedicte Giæver (direktør i Flyktningshjelpens beredskapsstyrke, NORCAP), Dagfinn Høybråten (generalsekretær, Kirkens Nødhjelp) og Trine Kopstad Berentsen (daglig leder, Solenergiklyngen): Klimakrisen er med på å øke det humanitære behovet. Mennesker over hele verden kjenner klimaendringene på kroppen. Aller hardest går det utover de fattigste og mest sårbare av oss, som urettferdig nok også har bidratt minst til krisen. Det er mange positive globale utviklingstrender å vise til over de siste tiårene. Men klimakrisen truer med å slå beina under mange av dem.
5. [Vi kan avverge den neste borgerkrigen](#). Dagbladet (meninger) | 07.06.2019
Kommentar av Jan Egeland (Flyktningshjelpen): Kamerun topper Flyktningshjelpens liste over verdens mest neglisjerte fluktkriser. Må det afrikanske landet rammes av en full borgerkrig før verden reagerer?
6. [Gazas barn er også Israels ansvar](#). Aftenposten (meninger) | 17.04.2019
Debatt av Jan Egeland (Flyktningshjelpen): Ambassadør Alon Roth nevner ikke noe om Israels ofte disproporsjonale militære svar på Hamas' raketter.
7. [Kampen mot terror rammer ofre for terror](#). ABC nyheter (meninger) | 15.04.2019
Kommentar av Jan Egeland (Flyktningshjelpen): Antiterrorlovgivning kan gjøre det ulovlig for humanitære organisasjoner å gi hjelp til sivilbefolkningen i enkelte konfliktområder. Det fører til at ofre for terror rammes for andre gang.
8. [Ja, Rolness, vi taler flyktingenes sak](#). VG (meninger) | 07.02.2019
Debatt av Jan Egeland (Flyktningshjelpen): Det er riktig, som Rolness skriver, at det koster mindre å gi hjelp til flyktninger i fattige land enn i Europa, men summene Rolness viser til er å sammenligne epler og pærer. Hjelpen vi gir i nabolandene er av midlertidig karakter og skal legge grunnlag for retur så fort det er trygt i hjemlandet. Kvoteflyktninger som kommer til Norge er mennesker som ikke har utsikter til å vende hjem og som derfor må etablere et liv i et nytt land.
9. [En uholdbar situasjon](#). Vårt Land (verdidebatt) | 31.01.2019
Kommentar av Eirik Christophersen (Flyktningshjelpen): I påvente av felleseuropeiske løsninger bør Norge avstå fra å returnere asylsøkere til Hellas, og tilby seg å ta imot noen av asylsøkerne som lever under inhumane forhold i overfylte leirer.
10. [Barn på flukt nektes skole](#). Vårt Land (verdidebatt) | 15.01.2019
Kommentar av Birgitte Lange (generalsekretær i Redd Barna) og Jan Egeland (generalsekretær i Flyktningshjelpen): Vi når ikke bærekraftsmålene på utdanning om vi ikke investerer i barn og unge på flukt. Uganda har planene på plass, men ikke pengene.

FIVH

1. [Klassisk grønnvasking fra Multiconsult](#). Aftenposten (meninger) | 27.12.2019
Debatt av Anja Bakken Riise (FIVH): Det er uforståelig at Multiconsult kan påstå at grønne obligasjoner som ikke reduserer klimagassutslipp, setter fart på det grønne skiftet.
2. [Et taktskifte for ansvarlig næringsliv](#). Vårt Land (verdidebatt) | 21.12.2019
Kommentar av Anja Bakken Riise (Leder i Framtiden i våre hender), John Peder Egenæs (Generalsekretær i Amnesty International Norge) og Jostein Hole Kobbeltvedt (Daglig leder i Raftostiftelsen): I slutten av november fikk regjeringen en gavepakke av et lovforslag i hendene. Etikkinformasjonsutvalgets *Forslag til lov om virksomheters åpenhet om leverandørkjeder*,

kunnskapsplikt og aktsomhetsvurderinger er et historisk steg mot å lovfeste at næringslivet har ansvar for menneskerettigheter og åpenhet. Utvalget har maktet å se en rekke gode initiativer under ett. Slik har de levert et forslag til lov som representerer et taktskifte for ansvarlig næringsliv.

3. **[Brett opp ermene for omstillingen!](#)** Stavanger Aftenblad (meninger) | 05.12.2019
Kommentar av Anja Bakken Riise (leder i FIVH), Atle Tranøy (konserntillitsvalgt og styremedlem i Aker-konsernet) og Magnus E. Marsdal (leder i Manifest Tankesmie): Sanner vil lene seg tilbake i kontorstolen og tenke rent finansielt. Men dette er ikke en tid for den late rentenistens passive positur. Som ved inngangen til oljeeventyret, trenger Norge fremsynte politikere og et strategisk lederskap som kan tenke industrielt. Utålmodige industriarbeidere og klimaaktivister etterlyser politiske ledere som vet når det er på tide å brette opp ermene.
4. **[Vi kan si ja til kjøttkutt og ja til beitedyr.](#)** Adresseavisen (meninger) | 14.11.2019
Debatt av Anja Bakken Riise (FIVH): Etter at jeg deltok på Debatten på NRK sist torsdag, ble jeg utfordret av sauebonde Marianne Dolpen. Hun mener det blir vanskelig å få til et mer bærekraftig landbruk dersom vi ikke bruker utmarksressursene. Det er vi enige i. Vi i miljøbevegelsen kjemper for det samme som den norske bonden: Retten til et levelig miljø.
5. **[Vi drukner i plast.](#)** Adresseavisen (meninger) | 31.10.2019
Kommentar av Astrid Norum (Duckey.Eco) og Sandra Baldvinsson Sotkajævi (prosjektleder i Framtiden i våre hender): Folk vil gjerne redusere plastavtrykket sitt, men dette problemet er for stort til at det kan overlates til husholdninger alene. Bransjen må ta ansvar.
6. **[Selv i miljøbevegelsen finnes det stolte oljebarn.](#)** VG (meninger) | 13.10.2019
Kommentar av Sigurd Jorde (fagrådgiver i Framtiden i våre hender): På klassebildet fra barneskolen sitter jeg med lett bollesveis og en diger oljeplattform på genseren. Jeg var stolt oljeunge da pappa dro med metervis med seismiske kart inn i klasserommet for å lære mine klassekamerater om oljeeventyret, og da jeg fikk bli med til Bømlø for å se båten han jobbet på. Etterpå ble jeg satt på flyet til Oslo, mens pappa reiste ut på Nordsjøen og ble borte i ukesvis.
7. **[Klimatoppmøte krever ny norsk klimapolitikk.](#)** Dagbladet (meninger) | 23.09.2019
Kronikk av 17 ulike sivilsamfunnsorganisasjoner: FN's generalsekretær inviterer til ekstraordinært klimatoppmøte i New York. Statsledere som bare kommer for å snakke, er ikke velkomne. Dette er vårt brev og bønn til vår statsleder, Erna Solberg, om å pakke kofferten med ny klimapolitikk.
8. **[Vi trenger føringer for et bærekraftig skifte.](#)** Nationen (meninger) | 04.09.2019
Kommentar av Anja Bakken Riise (leder, Framtiden i våre hender), Gaute Eiterjord (leder, Natur og Ungdom), Esten Solem (Rydd Norge), Kjell Erik Brandstadmoen (styremedlem i Norsk Bonde- og Småbrukarlag) og Natalia Tyse (Latin-Amerikagruppernes styrerepresentant i Alliansen ny landbrukspolitikk): President Jair Bolsonaro vil tjene penger og bryr seg ikke om avskoging, menneskerettigheter eller klimakrisa. Det har gått såpass langt at Norge kutter støtten til Amazonasfondet. Samtidig er norsk land- og havbruk fortsatt avhengige av problematisk soya fra Brasil. Heldigvis har NHO og Sjømat Norge uttalt at de vil fase inn alternativer til lite bærekraftig brasiliansk soya.
9. **[La oss avslutte olje- og gassalderen med stil!](#)** Klassekampen+ (meninger) | 11.06.2019
Kommentar av Anja Bakken Riise (leder for Framtiden i våre hender): En sluttdato vil kunne skape en sunn politisk konkurranse om hvem som klarer å nå politiske mål for å sikre at folk ikke mister jobben. Det er ikke en trussel mot fremtidige arbeidsplasser. Tvert imot er det en tidsfrist for når vi skal ha trygge, grønne arbeidsplasser.
10. **[Lov mot dårlig informasjon.](#)** Vårt Land (verdidebatt) | 24.04.2019
Kommentar av Anja Bakken Riise (leder i Framtiden i våre hender) og Fredrik Glad-Gjernes (daglig leder i KFUK-KFUM Global): En etikkinformasjonslov vil ikke være en quickfix som forhindrer all urett mot arbeiderne. Men den kan pålegge merkevareselskapene å fortelle det de vet om produksjonsforholdene. Og de vet at de kan bli spurt. Målet er at selskaper i samarbeid med fagbevegelse på ulike nivåer, trapper opp innsatsen for tryggere arbeidsforhold og høyere lønninger.
11. **[5 tips til hvordan du kan støtte skolestreiken.](#)** Dagbladet (meninger) | 24.05.2019
Kommentar av Anja Bakken Riise (leder Framtiden i våre hender): I mars deltok 40.000 barn og ungdom på skolestreik for klimaet i Norge, med god hjelp fra små og store støttespillere. Her er fem tips til deg som er litt for gammel, voksen, foreldre, besteforeldre, lærer eller bare vil heie på.
12. **[Ja til KAF-utredning.](#)** Klassekampen+ (meninger) | 10.04.2019
Kommentar av Anja Bakken Riise (leder i Framtiden i våre hender): I Klassekampen 30. mars blir vi spurt om hvordan Framtiden i våre hender stiller seg til KAF – også kjent som Karbonskatt til fordeling. Det overordnede målet for Framtiden i våre hender er global rettferdighet, økologisk balanse og en

løsning på verdens fattigdomsproblemer, slik at det blir mulig for alle mennesker på jorda å leve et verdig liv. Etter vårt syn forsøker KAF å svare på flere av våre ambisjoner samtidig.

13. [Hvor er Støres grønne visjon?](#) ABC nyheter (meninger) | 06.04.2019
Kommentar av Anja Bakken Riise (leder i Framtiden i våre hender): Torsdag 4. april sparket Arbeiderpartiet i gang sitt landsmøte. De yngre kreftene i partiet vil parkere debatten om Lofoten, Vesterålen og Senja, en gang for alle. Jeg håper de vinner frem, men vi er mange som forventer mer av Arbeiderpartiet enn å verne LoVeSe. Fremtidige generasjoner trenger at Arbeiderpartiet gjør omstillingen til lavutslippsamfunnet til sin viktigste oppgave.
14. [En klam omfavnelse.](#) Klassekampen+ (meninger) | 01.04.2019
Debatt av Anja Bakken Riise (Framtiden i våre hender): I et innlegg av Eirik Kornmo fredag 29. mars tar han til orde for at skolestreikerne sitt engasjement er en bløff. Når han i samme innlegg drar opp Framtiden i våre hender som Norges mest bærekraftige organisasjon, oppleves det som en klam omfavnelse. Vi ser ingen grunn til å rakke ned på det største og mest imponerende klimaopprøret som Norge har stått overfor.
15. [En rettfærdig klimapolitikk.](#) Klassekampen+ (meninger) | 09.03.2019
Kronikk av Anja Bakken Riise (Framtiden i våre hender): Sunn klimapolitikk må forsterke en aktivt omfordelende politikk som opprettholder likheten i samfunnet og viljen til å bidra i klimadugnaden. Samtidig må den øvrige virkemiddelbruken balansere avgifter, forbud og påbud. Om de rikeste kan kjøpe seg fri, blir det vanskeligere å få folk med. Og når vi skal halvere verdens utslipp på rekordtid – da trenger vi alle med på laget.
16. [Hvor er klimapolitikken, Trygve?.](#) Vårt Land (verdidebatt) | 01.03.2019
Kommentar av Anja Bakken Riise (leder i Framtiden i våre hender): I Vårt Land 26. februar kunne vi lese at mange innad i Senterpartiet er bekymret for at partiets distriktsprofil går på bekostning av klimapolitikken, og at det forventes et klimaoppgjør på Landsmøtet i april. Det er bra – for ingen tjener på at distriktene og klima settes opp mot hverandre.
17. [Soyafri fôrfabrikk på Kvaleberg?](#) Stavanger Aftenblad (meninger) | 22.02.2019
Kommentar av Heidi Lundeberg og Anja Bakken Riise (FIVH): Framtiden i våre hender gratulerer førsamvirket med den nye fabrikk i Stavanger. Men som FN påpeiker, avheng ei berekraftig framtid av at alle land utnyttar sine ressursar i matproduksjonen. Å redusere fôrimporten og basere husdyrfôr på norske ressursar, er ein viktig del av dette.
18. [Vi har bare tolv år.](#) Vårt Land (verdidebatt) | 11.01.2019
Kommentar av Anja Bakken Riise (FIVH): Kjære Kristelig Folkeparti! Dere har pekt ut klima som ett av de viktigste områdene i regjeringsforhandlingene som nå pågår på Granavolden. Det er en klok og helt nødvendig prioritering, for rapporten som FNs klimapanel lanserte i høst viser at vi bare har tolv år på å halvere verdens klimagassutslipp.

FORUM

1. [Godt begynt er halvt fullført.](#) Nationen (meninger) | 27.09.2019
Kommentar av Jan Thomas Odegard (Leder i Utviklingsfondet), Kjersti Hoff (Leder i Norsk Bonde- og Småbrukarlag), Annabelle Lefébure-Henriksen (Daglig leder i Fairtrade Norge), Kathrine Sund-Henriksen (Daglig leder i Forum for utvikling og miljø), Martha Rubiano Skretteberg (Generalsekretær i Caritas) og Reinaart Pretorius (Utviklingssjef Norges Vel internasjonal avdeling): Denne uka lanserte regjeringens sin Handlingsplan for bærekraftige matsystemer internasjonalt på FNs generalforsamling. Hvordan kan den få maksimal effekt?
2. [Klimatoppmøte krever ny norsk klimapolitikk.](#) Dagbladet (meninger) | 23.09.2019
Kronikk av 17 ulike sivilsamfunnsorganisasjoner: FNs generalsekretær inviterer til ekstraordinært klimatoppmøte i New York. Statsledere som bare kommer for å snakke, er ikke velkomne. Dette er vårt brev og bønn til vår statsleder, Erna Solberg, om å pakke kofferten med ny klimapolitikk.
3. [Tør Norge ta kampen mot skatteflukt?.](#) Vårt Land (verdidebatt) | 26.04.2019
Kommentar av Ingrid Rostad (ForUM), Henriette Killi Westhrin (Norsk Folkehjelp), Hege Skarrud (Spire), Embla Mathisen (Changemaker), Thea Tveter Lysvik (Norsk Folkehjelp Solidaritetsungdom) og Mathilde Dahl (Attac): Vi trenger en omfattende internasjonal reform, men vi kan ikke sitte stille og vente på den. Norge må innføre utvidet land for land-rapportering, for å sikre at selskap skattlegges for det de faktisk omsetter for. Videre er det viktig å få på plass et norsk offentlig eierskapsregister for å sikre åpenhet om eierskap i norske selskap. I tillegg er det avgjørende at Norge støtter utviklingsland slik at også de kan styrke sine skattesystemer. Skatteflukt gagnar kun

skatteflyktninger og multinasjonale selskaper, og alle andre betaler dyrt. Vi trenger mer åpenhet og et rettferdig skattesystem. Tør Norge å gå i front?

4. **Forskningsbaserte krav.** Vårt Land (verdidebatt) | 26.06.2019
Kommentar av Embla Regine Mathisen (Changemaker), Silje Ask Lundberg (Naturvernforbundet), Kathrine Sund-Henriksen, (Forum for utvikling og miljø), Gaute Eiterjord (Natur og Ungdom), Øyvind Eggen (Regnskogfondet) og Fredrik Glad-Gjernes (KFUK-KFUM Global): Klimastreikende ungdom krever at Norge må gi minst 65 milliarder årlig i klimafinansiering. Dette ble i en sak på NRK fremstilt som tilfeldig og urealistisk av Frps Terje Helleland og Bls Gunnar Eskeland. Regjeringspartiene stemte ned forslaget i Stortinget. Men tallet er ikke tatt ut av løse lufta. Det kommer fra verdensledende Stockholm Environmental Institute (SEI) i rapporten «Norway's Fair Share of Meeting the Paris Agreement».
5. **Stans norsk våpeeksport.** NRK ytring | 23.05.2019
Kronikk av 9 ledere i freds- og humanitære organisasjoner: I Granavolden-plattformen ble regjeringspartiene enige om å gjennomgå Norges regelverk på eksportkontroll av våpen. Vi ber innstendig regjeringen om å gjøre endringer som sikrer at norsk militært materiell ikke selges til land som er ansvarlige for den humanitære katastrofen i Jemen, og som sikrer at en lignende situasjon aldri skjer igjen.

FORUT

1. **Barnekonvensjonen 30 år: En takk til barn i norske barnehager!** Vårt Land (verdidebatt) | 21.11.2019
Kommentar av Ida Oleanna Hagen (generalsekretær i FORUT): I 2019 er det 30 år siden verdens ledere forpliktet seg å oppfylle alle barns rettigheter gjennom FNs konvensjon for barnets rettigheter, populært kalt barnekonvensjonen. Den slår fast at alle under 18 år er barn og at alle har de samme rettighetene og behov for spesiell beskyttelse. På dagen i dag for 30 år siden vedtok verdens ledere å oppfylle alle barns rettigheter gjennom FNs konvensjon for barnets rettigheter. – Men takken i dag bør også gå til alle barn og voksne i norske barnehager som har engasjert seg for barns rettigheter i like mange år.
2. **Oljefondet må trekke seg ut av alkoholindustrien.** Vårt Land (verdidebatt) | 31.10.2019
Kommentar av Ida Oleanna Hagen (Generalsekretær i FORUT): 22. oktober skriver Vårt Land på lederplass at med stor rikdom følger stort ansvar og at debatten om Oljefondets etikkarbeid derfor må løftes. Dette er en viktig debatt som FORUT ønsker velkommen. Det er allerede bestemt at fondet ikke skal investere i tobakk, kull og visse typer våpen. FORUT ønsker at alkohol inkluderes i den listen.
3. **Oljefondet har et alkoholproblem.** Dagbladet (meninger) | 26.07.2019
Kommentar av Ida Oleanna Hagen (generalsekretær i FORUT), Jan Elverum (generalsekretær i Blå Kors Norge), Hanne Cecilie Widnes (generalsekretær i IOGT) og Kjetil Vesteraas (daglig leder Juvente): Vi ber om at Oljefondet følger KLPs eksempel og trekker sine investeringer ut av alkoholindustrien. På den måten kan Norge få en bedre og mer samstemt politikk for utvikling i tråd med FNs bærekraftsmål.

FN-SAMBANDET

1. **Klimatoppmøte krever ny norsk klimapolitikk.** Dagbladet (meninger) | 23.09.2019
Kronikk av 17 ulike sivilsamfunnsorganisasjoner: FNs generalsekretær inviterer til ekstraordinært klimatoppmøte i New York. Statsledere som bare kommer for å snakke, er ikke velkomne. Dette er vårt brev og bønn til vår statsleder, Erna Solberg, om å pakke kofferten med ny klimapolitikk.
2. **Bærekraft er mer enn relevant.** Dagsavisen (debatt) | 26.07.2019
Kommentar av Anne Cathrine Uteng da silva (generalsekretær i FN-sambandet) og Arnfinn Nygaard (daglig leder i RORG-samarbeidet): Vi har følgende oppfordring til utviklingsminister Dag-Inge Ulstein: Ta deg en alvorsprat med kunnskapsminister Jan Tore Sanner! Skal dagens unge rustes for å møte de store samfunnsutfordringene som det grønne skiftet og FNs bærekraftsmål innebærer, må bærekraftig utvikling inn i sentrale fag som norsk, engelsk og matematikk i norsk skole.
3. **Skolen stenger døra til verden.** Dagsavisen (nye meninger) | 17.04.2019
Kommentar av Mette Bjerkaas (FN-Sambandet): Fagfornyelsen og de nye læreplanene skal gi elevene kompetanse til å møte og løse fremtidens utfordringer. Skal vi tro Kunnskapsdepartementet, vil disse utfordringene følge Norges landegrensener. I det siste utkastet til de nye nasjonale læreplanene, som nå

er ute på høring, er det globale perspektivet fraværende og bærekraftig utvikling som tverrfaglig tema har mistet sin tyngde. I stedet skal elevene få kompetanse om Norden, det nasjonale og det lokale.

GREENPEACE

1. [Frihandel med bismak \(palmeolje/klima\)](#). Nationen (meninger) | 21.12.2019
Kommentar av Steven McQueen og Frode Pleym (Greenpeace Norge): Sammenhengen mellom handel og klimapolitikk er åpenbar, men effekten av avtalene er for lite diskutert. Neste år vil vi se den samme prosessen spille seg ut på nytt. Da skal en frihandelsavtale mellom Norge og fire søramerikanske land, inkludert Brasil, ratifiseres. Denne gangen kan vi ikke akseptere at avtalen blir banket gjennom uten offentlig debatt. Til det står det altfor mye på spill.
2. [Langt igjen til Equinor er en del av klimaløsningen](#). Stavanger Aftenblad (meninger) | 16.06.2019
Kommentar av Ragnhild Waagaard (seniorrådgiver i WWF Verden naturfond) og Martin Norman (leder for bærekraftig finans i Greenpeace Norge): Equinor, selskapet som har integrert klima i forretningsstrategien, produserer mer olje og gass nå enn de noensinne har gjort! Da hjelper det ikke med en flytende vindmølle eller to.
3. [Få Equinor ut av Australbukta](#). Dagsavisen (nye meninger) | 02.04.2019
Kommentar av Aud Hegli Nordbø (Greenpeace): Når Norges gullkalv, Equinor, risikerer å påføre Norge stor skam internasjonalt, bidra kraftig til økte klimautslipp, ødelegge et enestående naturområde og med stor sannsynlighet tape penger, er det på sin plass at folk her hjemme i Norge stiller seg bak demonstrantene i Australia, og krever at prosjektet stanses.

HABITAT NORGE

1. [Vi trenger en karbonnøytral idrett](#). Asker og Bærum Budstikke (meninger) | 17.11.2019
Kommentar av Erik Berg (pensjonist, leder Habitat Norge, nestleder i FN Habitats komite for likestilling, ungdom og eldre, tidl. leder i Asker Fotball): Det bygges idrettsanlegg i Asker og Bærum. Infrastrukturen består ofte av monumentale, lukkede betongbygg i sterk kontrast til miljøet rundt. I en tid med bærekraftig utvikling og grønn arkitektur som politiske mål må idrettsarkitekturen ta ny retning.
2. [Arktiske byer er truet](#). DN+ (meninger) | 18.07.2019
Kommentar av Erik Berg (leder for Habitat Norge, tidligere sjef for UDs evalueringsenhet og utviklingsdiplomat): Arktis presses av økende økologiske problemer, ulikhet og brudd på menneskerettigheter.
3. [Byen er ikke en sektor \(bistand\)](#). DN+ (meninger) | 25.03.2019
Debatt av Erik Berg (Habitat Norge): 80 prosent av globalt brutto nasjonalprodukt (bnp) skapes urbant, med tre fjerdedeler av alt energiforbruk og CO₂-utslipp. 70 prosent av kriger og konflikter skjer her. «The bottom billion» lever i byslum. Naturkatastrofene rammer flest og skaper størst skade i byen. 84 prosent av verdens befolkning bor i byer, ifølge EU. Slike utfordringer mener Arve Ofstad i replikk i DN 16. mars at det er flott at norsk bistand lar ligge. Han mener vi ikke trenger flere sektorer. Men like lite som landsbygda er byen en sektor. Den er fler- og tverrsektoriell.
4. [Blind utviklingspolitikk](#). DN+ (meninger) | 12.03.2019
Kommentar av Erik Berg (pensjonist og leder for Habitat Norge, tidligere sjef for UDs evalueringsenhet og utviklingsdiplomat): Ifølge et evalueringspanel oppnevnt i 2017 av FN-generalsekretær António Guterres trenger vi en utviklingstilnærming som favner videre enn selve byen og dens slumområder. Det er behov for en integrert «territorial approach» hvor rurale og urbane økonomiske sammenhenger utnyttes. Hverken FNs eller medlemslandenes utviklingspolitikk, inkludert Norges, reflekterer slike perspektiv.

HELSINGFORSKOMITEEN

1. [Statlig eierskap i krise](#). Morgenbladet (meninger) | 29.11.2019
Kommentar av Aage Borchgrevink (Forfatter og seniorrådgiver i Helsingforskomiteen): Hensyn til klima og menneskerettigheter, og kamp mot korrupsjon er verdier som skiftende norske regjeringer beskriver som sentrale norske interesser. Internasjonaliseringen har ofte gått på bekostning av disse,

uten at staten har reagert på det. Eierskapsmodellen har gitt konsernledelsene fripass til å gjøre hva de vil.

2. [Europas helter](#). VG (meninger) | 19.11.2019
Kommentar av Bjørn Engesland (generalsekretær i Den norske Helsingforskomité): Det er lenge siden Europa har hatt større behov for menneskerettighetsforvarere enn akkurat nå.
3. [Erdoğan's krig](#). Dagbladet (meninger) | 22.10.2019
Kommentar av Gunnar M. Ekeløve-Slydal (assisterende generalsekretær, Den norske Helsingforskomité): Ikke bare Erdoğan's motiver er kommet under lupen. Mange stiller også spørsmål ved Trump's økonomiske interesser i Tyrkia og hans motiv for å trekke amerikanske soldater ut. Et nær samstemt politisk USA ser på uttrekningen som skadelig for amerikanske interesser. Når de største maktenes politikk blir irrasjonelle på denne måten – men forståelige utfra ledernes egeninteresser – får vi en håndfast påminnelse om betydningen av demokrati og lovstyre. I et demokrati slipper ikke lederne unna med uansvarlighet.
4. [Snikbrutaliseringen](#). NRK ytring | 21.09.2019
Kronikk av Bjørn Engesland (Generalsekretær i Den norske Helsingforskomité): Det har skjedd en gradvis endring de siste årene, der stadig mer ekstreme uttalelser og utspill har fått aksept i stadig bredere deler av befolkningen. Den siste tidens munnhuggeri mellom Abid Raja fra venstre og Frp-leder Siv Jensen er det ferskeste eksempelet, men det er dessverre ikke enestående. Vi ser en stadig hardere politisk retorikk, preget av utspill som skaper frykt, fremmer polarisering og underbygger konspirasjonsteorier.
5. [Menneskerettighetene gjelder alle, alltid](#). VG (meninger) | 02.08.2019
Debatt av Bjørn Engesland og Gunnar M. Ekeløve-Slydal (Den norske Helsingforskomité): Justisminister Jøran Kallmyr foretok et oppsiktsvekkende angrep på Den europeiske menneskerettighetskonvensjonen i kronikk og utspill forrige uke, sammen med partikollega Sylvi Listhaug. Alvorlig ment eller valgflesk, vi må uansett reagere når slike uttalelser kommer fra en statsråd. De rokker ved grunnmuren i den norske og europeiske rettsordenen.
6. [D-dag for det tyrkiske demokratiet](#). VG (meninger) | 23.06.2019
Kommentar av Gunnar Ekeløve-Slydal og Emil André Erstad (Den norske Helsingforskomité): Dagens skjebneval i Istanbul kan verte starten på helinga av Tyrkias demokrati.
7. [Stortingspresidenten må ta opp Kinas overgrep](#). Vårt Land (verdidebatt) | 16.05.2019
Kommentar av Ed Brown (generalsekretær i Stefanusalliansen) og Bjørn Engesland (generalsekretær i Den norske Helsingforskomité): Stortinget har satt i gang et viktig arbeid for å få frem sannheten om urett begått mot samer og kvener. Det er et godt utgangspunkt for tydelig tale om Kinas overgrep mot sine minoriteter.
8. [Storskog endret asylpolitikken](#). Dagbladet (meninger) | 27.02.2019
Kommentar av Ann-Magrit Austenå (generalsekretær i NOAS, Norsk organisasjon for asylsøkere) og Bjørn Engesland (generalsekretær i Helsingforskomiteen): Med endringer i regelverk og praksis fra november 2015 har norske myndigheter med viten og vilje utestengt flyktninger fra rettigheter de har etter internasjonale konvensjoner.
9. [Europas demokratier er truet](#). VG (meninger) | 21.02.2019
Kommentar av Bjørn Engesland og Emil André Erstad (Den norske Helsingforskomité): EU-valget i mai kan bli et autoritært mareritt. Forrige uke ble Ungarn nedgradert på *Freedom House* sin årlige rangering av friheten i verden, fra å være et fritt land til å ikke lenger være det. Fra nå av blir Ungarn, midt i hjertet av Europa, bare rangert som delvis fritt. Det er spesielt tre grunnleggende verdier som undergraves i det stadig mer autoritære Ungarn: Demokratiet, rettsstaten og menneskerettighetene.
10. [Tyrkere må hjelpes der de er](#). Dagbladet (meninger) | 15.02.2019
Kommentar av Gunnar M. Ekeløve-Slydal og Emil André Erstad (Den norske Helsingforskomité): Her er tre av hovedgrunnene til at Tyrkia nå opplever en masseflukt, og de tre tingene vi bør gjøre for å hjelpe flest mulig av tyrkerne der de er.
11. [Vi kan ikke ofre Europarådets integritet for å tekkes urimelige russiske krav](#). Aftenposten (meninger) | 18.01.2019
Kommentar av Bjørn Engesland og Gunnar M. Ekeløve-Slydal (Den norske Helsingforskomité): Didier Reynders, en av kandidatene til å bli Europarådets nye generalsekretær, peker i et intervju med NTB 11. januar på viktigheten av å ha Russland med i europeisk dialog om demokrati og menneskerettigheter. Det er et viktig anliggende. Men vi kan ikke ofre Europarådets integritet for å tekkes urimelige russiske krav.

12. [Erna, det er tid for menneskerettar](#). VG (meninger) | 09.01.2019
Kommentar av Bjørn Engesland og Emil André Erstad (Den norske Helsingforskomité): Partia som sit på Gran har tidenes sjanse til å stå opp for menneskerettane. Her er fire ting Erna Solberg bør gjere for å stille Norge fremst i menneskerettskampen.
13. [Pessimismen er nyttelaus](#). Vårt Land (verdidebatt) | 09.01.2019
Kommentar av Emil André Erstad (Den norske Helsingforskomité): Det er mange måtar å sjå menneskerettskampen på. Vi kan tenke at menneskerettar er noko som kjem seinare, og at folk berre må akseptere å leve med menneskerettsbrot så lenge dei opplever økonomisk utvikling. Dette er ein utbreidd tanke både i og om Kina. Eller så kan vi tenke at menneskerettar er universelle, ukrenkelege og absolutte, og derfor skal gjelde for alle menneske til alle tider. At det berre handlar om å finne metodane, verktøya og ideane som kan styrke menneskerettane. Det er den tankegangen eg og mange andre jobbar etter. Eg trur det er den vi bør bruke mest tid på – også i år.

IKFF

1. [Ja til et atomvåpenforbud](#). Stavanger Aftenblad (meninger) | 26.09.2019
Kommentar av Lilian Aarek (Kvekersamfunnet) og Jorunn Karin Berg (IKFF): De klokeste hodene som i dag arbeider med å utvikle mer ondskapsfulle atomvåpen, trengs for å lage ny teknologi til det grønne skiftet!
2. [Klimatoppmøte krever ny norsk klimapolitikk](#). Dagbladet (meninger) | 23.09.2019
Kronikk av 17 ulike sivilsamfunnsorganisasjoner: FNs generalsekretær inviterer til ekstraordinært klimatoppmøte i New York. Statsledere som bare kommer for å snakke, er ikke velkomne. Dette er vårt brev og bønn til vår statsleder, Erna Solberg, om å pakke kofferten med ny klimapolitikk.
3. [Ut i gatene](#). Klassekampen+ (meninger) | 16.08.2019
Kommentar av Susanne Urban (styremedlem IKFF-Bergen): I dag samles folk på Festplassen i Bergen for å demonstrere mot norsk krigsdeltakelse i Persiagulfen. Én ting endret seg fundamentalt siden 2003: Stadig flere skjønner at klima trumfer *alt*. Og da *må* vi også snakke om militæret. Nedrustning for klima, opprør for fred er det som gjelder nå.
4. [Militær klima- og miljøpåvirkning](#). Dagsavisen (debatt) | 11.06.2019
Kommentar av Ingeborg Breines (medlem IKFF og tidl. direktør i UNESCO): Kunnskapen vi har om militær miljø- og klimapåvirkning er særdeles alarmerende, men saken er delvis tabubelagt. Selv om mer data trengs, fremgår det allerede av eksisterende forskning at militærvesenet er verdens største miljø- og klimaversting.
5. [Vi lever i en farlig tid](#). Bergens Tidende (meninger) | 28.04.2019
Kommentar av Susanne Urban (styremedlem, Internasjonal kvinneliga for fred og frihet, IKFF): Det er kun atomvåpen-landene, og de som vil bli det, som absolutt vil bygge nye atomkraftverk. Saudia Arabias eneveldige regjering besluttet i 2018 å satse på atomkraft, selv om næringslivet også der omfavner solenergi, fordi den er rimeligere – og mye tryggere. England har to reaktorer under bygging, som blir fem ganger så dyre som planlagt. Det er helt vilt i forhold til vanlig samfunnsøkonomi! Hvorfor skjer dette allikevel? Grunnen er ønsket om å beholde ingeniørmiljøet, utdanningen og teknisk kompetanse. Vi lever i en veldig farlig tid.
6. [Støtt kvinners rettigheter – nasjonalt og internasjonalt](#). Stavanger Aftenblad (meninger) | 09.03.2019
Kommentar av Jorunn Karin Berg (IKFF): Vold mot kvinner i krig blir ofte beskrevet som handlinger utført av den seirende parts soldater. Handlingene har større omfang. Det ble synlig på 1990-tallet etter krigene på Balkan, kjent gjennom filmen «The Whistleblower». Filmen er basert på erfaringene til den amerikanske politikvinnen Kathryn Bolkevac og den britiske menneskerettighetsadvokaten Madeleine Reese.

KFUK/KFUM Global

1. [Ord må bli til klimahandling](#). Dagsavisen (debatt) | 17.12.2019
Kommentar av Hilda Bævre Bergseth (medlem av politisk utvalg for klimarettferdighet i KRFF-KFUM Global og tilstede på COP25): Vi ble kastet ut av forhandlingene, men sammen med et engasjement som er større enn noen gang, kommer vi alltid til å si fra når lederne våre må lytte.
2. [Vårt Land feiler om boikott. Igjen](#). Vårt Land (verdidebatt) | 11.12.2019
Debatt av Øystein Magelssen (Generalsekretær i KFUK-KFUM Norge) og Fredrik Glad-Gjernes (Daglig

leder i KFUK-KFUM Global): Selvsagt er det mange andre aktører som også bryter folkeretten, men dette kan ikke brukes for å rettferdiggjøre en fortsatt undertrykkende praksis, slik Vårt Land gjør i sin leder fredag.

3. [Forskningsbaserte krav](#). Vårt Land (verdidebatt) | 26.06.2019
Kommentar av Embla Regine Mathisen (Changemaker), Silje Ask Lundberg (Naturvernforbundet), Kathrine Sund-Henriksen, (Forum for utvikling og miljø), Gaute Eiterjord (Natur og Ungdom), Øyvind Eggen (Regnskogfondet) og Fredrik Glad-Gjernes (KFUK-KFUM Global): Klimastreikende ungdom krever at Norge må gi minst 65 milliarder årlig i klimafinansiering. Dette ble i en sak på NRK fremstilt som tilfeldig og urealistisk av Frps Terje Helleland og Bls Gunnar Eskeland. Regjeringspartiene stemte ned forslaget i Stortinget. Men tallet er ikke tatt ut av løse lufta. Det kommer fra verdensledende Stockholm Environmental Institute (SEI) i rapporten «Norway's Fair Share of Meeting the Paris Agreement».
4. [Lov mot dårlig informasjon](#). Vårt Land (verdidebatt) | 24.04.2019
Kommentar av Anja Bakken Riise (leder i Framtiden i våre hender) og Fredrik Glad-Gjernes (daglig leder i KFUK-KFUM Global): En etikkinformasjonslov vil ikke være en quickfix som forhindrer all urett mot arbeiderne. Men den kan pålegge merkevareselskapene å fortelle det de vet om produksjonsforholdene. Og de vet at de kan bli spurt. Målet er at selskaper i samarbeid med fagbevegelse på ulike nivåer, trapper opp innsatsen for tryggere arbeidsforhold og høyere lønninger.
5. [Skap oppstandelse, Ropstad!](#) Vårt Land (verdidebatt) | 22.04.2019
Kommentar av Fredrik Glad-Gjernes (daglig leder KFUK-KFUM Global): Kjell Ingolf Ropstad skriver i påsken om hva denne handler om, feiringen av Jesu oppstandelse fra de døde og hvordan troen, religionene og den kristne kulturarven virker i samfunnet hver dag. Jeg vil utfordre ham på å aktivt (enda mer aktivt) bruke de kristne verdiene til å skape oppstandelse og løse dagens kriser (fattigdom, klima, migrasjon, osv).
6. [Demonstrantene på Gaza trenger vår støtte](#). Dagsavisen (nye meninger) | 30.03.2019
Kommentar av Fredrik Glad-Gjernes (KFUK-KFUM Global), Henriette Westhrin (Norsk Folkehjelp), Kathrine Jensen (Palestinakomiteen i Norge), Nikos Tavridis Hansen (BDS Norge), Stein Guldbrandsen Fagforbundet), Tora Systad Tyssen (Fellesutvalget for Palestina) og Torstein Dahle (Ship to Gaza Norway): La oss vise palestinere og israelere at ikke-vold nytter, og at når tusenvis av palestinere marsjerer mot grensegjerdet hver fredag så er det ikke forgjeves. Disse ikke-voldelige initiativene fortjener vår aktive støtte, på samme måte som menneskerettighetsbrudd fortjener fordømmelse og mottiltak som ansvarliggjør. Derfor markerer vi på lørdag at det er et år siden de ikke-voldelige demonstrasjonene startet på Gaza.
7. [Det er kjekt at du engasjerer deg, Erna. Men gjer det på ekte](#). Aftenposten (meninger) | 29.03.2019
Debatt av Kristin Sønnesyn Berg (leder, klimautvalget i KFUK-KFUM Global) og Sofie Nordvik (kampanjekoordinator, KFUK-KFUM Global): Kjære Erna, det er bra å sjå at du engasjerer deg i klimadebatten! Det hadde vore endå betre om vi også kunne sjå engasjementet i statsbudsjettet ditt. Vi var mange som sov på dørmatta di natt til fredag. Vi er lei av naiv klimapolitikk som tek oss til 3 grader global oppvarming.
8. [Regjering setter Israel over folkeretten](#). Vårt Land (verdidebatt) | 16.02.2019
Kommentar av Viktoria Saxegaard (19 år), frivillig i KFUK-KFUM Global: Det er flott at regjeringen ønsker å sanksjonere land som bryter folkeretten, men da må de være konsekvente og ikke samtidig si at de vil de øke handel og annet samarbeid med Israel som bryter den. Så med mindre regjeringen mener at folkeretten faktisk ikke gjelder Israel, foreslår jeg at de korrekturleser punktene sine litt nøyer før de publiserer dokumenter der de krangler med seg selv. Dette er ikke en god start for en ny regjering, og heller ikke en god plan for å forsøke å finne en løsning på Israel/Palestina konflikten.

KIRKENS NØDHJELP

1. [Pekeleken](#). NRK ytring | 18.12.2019
Kronikk av Dagfinn Høybråten (generalsekretær i Kirkens Nødhjelp): På klimatoppmøtet i Madrid tok Norge til orde for at andre land må øke sine klimamål. Men hvorfor løfter ikke Norge egne klimamål og går foran i en koalisjon av ansvarlige land? Nesten 200 land har de to siste ukene vært samlet til et toppmøte for å prøve å komme nærmere målet om å bremse den globale oppvarmingen og klimakrisen. Resultatet ble skuffende. Nå trengs det at ansvarlige enkeltland går foran.
2. [Fredspris i en uforutsigbar tid for Etiopia](#). VG (meninger) | 10.12.2019
Kommentar av Dagfinn Høybråten (generalsekretær Kirkens Nødhjelp) og Eivind Aalborg (landdirektør

i Etiopia, Kirkens Nødhjelp): 10. desember mottar Etiopias statsminister Abiy Ahmed Ali Nobels fredspris for 2019. Vi mener Abiy er en verdig vinner av fredsprisen. Vi håper den kan støtte opp under pågående reform og fredprosesser i Etiopia og regionen. Situasjonen flere steder innad i Etiopia er nå ustabil og uforutsigbar. Siden Abiy kom til makten i fjor har mange reformer kommet til.

3. [Den livsviktige doen](#). Vårt Land (verdidebatt) | 20.11.2019
Kommentar av Dagfinn Høybråten (Kirkens Nødhjelp): En mann i min alder, som også er mye på reise, har lært seg aldri å passere et toalett uten å gjøre seg bruk av det. Med markeringen av verdens dodag 19. november, er det på tide å gi doen den oppmerksomheten den fortjener og trenger. Kirkens Nødhjelp bygger doer og sørger for bedre sanitære forhold i land over hele verden. Vi ser hvor avgjørende doen er for enkeltmennesket, samfunnet og verdens folkehelse.
4. [Norge skuffet FN-sjefen](#). Dagbladet (meninger) | 25.09.2019
Kommentar av Lisa Sivertsen (Kirkens Nødhjelp): Det var på forhånd knyttet spenning til om Norge kom til å følge opp anmodningen om å legge fram økte klimamål, ettersom det målet Norge har i dag, er i samsvar med en global oppvarming på opptil tre grader. Det er dobbelt så mye som det Parisavtalen sier. Det Norge leverte fra talerstolen må ha skuffet FN-sjefen. For det var ikke mye nytt statsminister Solberg kom med. Derimot kom hun med flere gamle løfter.
5. [Forventer ambisiøs Solberg under klimatoppmøtet](#). Vårt Land (verdidebatt) | 24.09.2019
Kommentar av Dagfinn Høybråten (Kirkens Nødhjelp): Når verdens ledere nå samles i New York er FN-sjefen streng – ingen får gå på talerstolen hvis de ikke legger fram økte klimaambisjoner. Hva blir Norges budskap?
6. [Kampen mot det moderne slaveriet](#). Dagen+ (meninger) | 20.08.2019
Kommentar av Dagfinn Høybråten (Kirkens Nødhjelp): Det er en direkte kobling mellom moderne slaveri og hvordan vi lever våre liv i dag. Det kan være knyttet til det vi spiser, bilen vi kjører og klærne vi har på oss. Det må vi forholde oss til.
7. [Fire forslag for bistanden](#). Klassekampen+ (meninger) | 14.08.2019
Kronikk av Benedicte Giæver (direktør i Flyktninghjelpens beredskapsstyrke, NORCAP), Dagfinn Høybråten (generalsekretær, Kirkens Nødhjelp) og Trine Kopstad Berentsen (daglig leder, Solenergiklyngen): Klimakrisen er med på å øke det humanitære behovet. Mennesker over hele verden kjenner klimaendringene på kroppen. Aller hardest går det utover de fattigste og mest sårbare av oss, som urettferdig nok også har bidratt minst til krisen. Det er mange positive globale utviklingstrender å vise til over de siste tiårene. Men klimakrisen truer med å slå beina under mange av dem.
8. [De fattiges interesser må styre utviklingspolitikken](#). Aftenposten (meninger) | 20.06.2019
Debatt av Dagfinn Høybråten (Kirkens Nødhjelp): I Aftenposten 10. juni gjør Nikolai Hegertun et godt forsøk på en ærlig debatt om norske interesser i bistandspolitikken. Jeg er enig i mye, men uenig i konklusjonen. En utviklingspolitikk styrt av norske interesser vil neppe gi ønsket utviklingseffekt, fordi disse ikke alltid tjener verdens fattige, for eksempel eksport av olje og våpen. Utviklingspolitikken må styres av målet om å bekjempe fattigdom, mens utenrikspolitikken skal sikre norske interesser.
9. [Menn må snakke om mensen](#). NRK ytring | 28.05.2019
Kronikk av Dagfinn Høybråten (Kirkens Nødhjelp): I morgen markerer vi i Kirkens Nødhjelp den internasjonale mensdagen. Fordi mensen rett og slett handler om trygghet, verdighet og fremtidsmuligheter for millioner av jenter og kvinner. Våre folk har møtt jenter som ikke vet hva som skjer med kroppen deres under første menstruasjon. De blir redde og fortvilet. Jenter og kvinner som mangler bind, truser og trygge doer, uteblir fra skole og jobb og avstår fra å ta en aktiv del i samfunnslivet.
10. [Dette forventer vi av Ulstein](#). Vårt Land (verdidebatt) | 24.05.2019
Kommentar av Dagfinn Høybråten (Kirkens Nødhjelp): Det er stor enighet blant norske politikere om at Norge skal være en viktig global aktør når det gjelder bistand og utvikling. Vår statsminister leder FNs påvirkningsgruppe for de globale bærekraftsmålene og Stortinget er stor sett samlet om de viktigste prioriteringene. Men når utviklingsminister Dag Inge Ulstein skal gi sin første utviklingspolitiske redegjørelse til Stortinget i dag, er det viktig at han redegjør for hvordan norsk utviklingspolitikk skal være mest mulig effektiv i en fremtid som kan bli mer urolig.
11. [Stans norsk våpeeksport](#). NRK ytring | 23.05.2019
Kronikk av 9 ledere i freds- og humanitære organisasjoner: I Granavolden-plattformen ble regjeringspartiene enige om å gjennomgå Norges regelverk på eksportkontroll av våpen. Vi ber innstendig regjeringen om å gjøre endringer som sikrer at norsk militært materiell ikke selges til land

som er ansvarlige for den humanitære katastrofen i Jemen, og som sikrer at en lignende situasjon aldri skjer igjen.

12. [Nå har du sjansen, Ola Elvestuen!](#) Vårt Land (verdidebatt) | 11.04.2019
Kommentar av Dagfinn Høybråten (Kirkens Nødhjelp) og Embla Regine Mathisen (Changemaker): Klimaendringene er riv ruskende urettferdige. Vi blir alle rammet, men det er de som har sluppet ut minst, som opplever de mest alvorlige konsekvensene. Til neste år skal alle land bestemme seg for nye klimamål som skal meldes til FN. Både klimaministeren og statsministeren har sagt at Norges klimamål skal økes. Det er lovende. Men verken Ola Elvestuen eller Erna Solberg har sagt hva regjeringen vil lande på. Vi har vår klare anbefaling.

LAG

1. [Vi trenger føringer for et bærekraftig skifte.](#) Nationen (meninger) | 04.09.2019
Kommentar av Anja Bakken Riise (leder, Framtiden i våre hender), Gaute Eiterjord (leder, Natur og Ungdom), Esten Solem (Rydd Norge), Kjell Erik Brandstadmoen (styremedlem i Norsk Bonde- og Småbrukarlag) og Natalia Tyse (Latin-Amerikagruppernes styrerepresentant i Alliansen ny landbrukspolitikk): President Jair Bolsonaro vil tjene penger og bryr seg ikke om avskoging, menneskerettigheter eller klimakrise. Det har gått såpass langt at Norge kutter støtten til Amazonasfondet. Samtidig er norsk land- og havbruk fortsatt avhengige av problematisk soya fra Brasil. Heldigvis har NHO og Sjømat Norge uttalt at de vil fase inn alternativer til lite bærekraftig brasiliansk soya.
2. [Et Åpent Brev til Den Norske Regjeringen.](#) Vårt Land (verdidebatt) | 14.08.2019
Signert Latin-Amerikagruppene i Oslo, Latin-Amerikagruppene i Bergen, Cubaforeningen i Norge, Samordningsgruppa for Venezuela, Círculo Bolivariano Francisco Miranda og Círculo Bolivariano Simón Bolívar: Vi oppfordrer den Norske Regjeringen på det sterkeste til å fordømme USAs unilaterale og ulovlige opptrapping av sanksjonene mot Venezuela, og de siste uttalelser fra Nasjonal sikkerhetsrådgiver John Bolton i Lima, Peru, 6. august.
3. [En autoritær spiral](#) Klassekampen+ (meninger) | 22.07.2019
Kronikk av Vilma Taubo (deltaker på Latin-Amerikagrupperns solidaritetsbrigade 2019): Siden militærkuppet i 2009 har det gått rakt nedover med ytringsfriheten i Honduras. Norge må ta affære.
4. [Norge må endre kurs om Venezuela!](#) Vårt Land (verdidebatt) | 09.07.2019
Kommentar av David Watson (LAG Bergen): Hadde «fredsnasjonen» Norge vært modig nok til å trosse USA, kunne vårt eksempel bidratt til å påvirke det internasjonale samfunnet til å gi Venezuela et etterlengtet pusterom.
5. [Skivebom, Utheim!](#) Klassekampen+ (meninger) | 18.06.2019
Debatt av Dave Watson (Latin-Amerikagruppen i Bergen): I Klassekampen 15. juni gjør Norges tidligere ambassadør i Venezuela Bjørnar Utheim et forsøk på å framstille seg som ekspert på Venezuelas grunnlov, men det er tydelig at ekspertisen hans er hentet fra Twitter-kontoene til opposisjonstilhengere og Washingtons manipulerende tolkninger, der motivet er å få til et ulovlig regimeskifte. Kanskje en idé å lese grunnloven før man skriver om den, Utheim?
6. [Løsning for konflikten i Venezuela blir vanskeligere enn Ronald Mayora forstiller seg.](#) Vårt Land (verdidebatt) | 18.06.2019
Debatt av David Watson (LAG Bergen): Ronald Mayora Synnes siste debattinnlegg om forhandlingsprosess mellom partene i Venezuela som foregår i Oslo, er et bra bidrag til debatten om mulige kompromiser som kan føre til en løsning for konflikten.
7. [Bildet av Venezuela ikke så enkelt; opposisjonen er splittet og har tidligere vist lite forhandlingsvilje.](#) Stavanger Aftenblad (meninger) | 11.06.2019
Kommentar av Ronald Mayora Synnes (doktorgradsstipendiat, UiA) og David Watson (Latin-Amerikagruppen i Bergen): Venezuelas problemer er større enn et valg mellom president Maduro og den selvoppnevnte presidenten Guaidó. Og tidligere forhandlinger viser også at det like gjerne var opposisjonen som ikke var villig til reelle forhandlinger.
8. [Hvem er det som er virkelig imot en forhandlet løsning for konflikten i Venezuela?](#) Vårt Land (verdidebatt) | 28.05.2019
Debatt av David Watson (Latin-Amerikagruppen i Bergen): Er ikke en oppriktig og seriøs norske media forpliktet til å opplyse det norske folk om alle viktige og relevante informasjon i forhold til internasjonale konflikter, spesielt der Norge er involvert i prosesser for å få til en rettferdig og varig løsning?

9. [Venezuela og media](#). Bergens Tidende (meninger) | 05.02.2019
Kommentar av Ivar Jørdre (styremedlem i Latin-Amerikagruppen i Bergen): Det som for tida hender i Venezuela, er av dei beste døma på forsøk på destabilisering av eit land – attende til det tidlegare marknadsstyrte tyranniet.

LEGER UTEN GRENSER

1. [Den farlige flokkmentaliteten](#). Dagbladet (meninger) | 30.12.2019
Kommentar av Morten Rostrup (lege og mangeårig feltarbeider for Leger Uten Grenser): Vi lever i en brytningstid. Det som kalles «globalisme» blir i økende grad utfordret. Men uansett hvordan vi tenker og reflekterer rundt dagens utfordringer, må vi alle være oppmerksomme på hvor lett vi påvirkes av tribalistiske ideer. Verdens ledere ser det ikke alltid som hensiktsmessig å bryte ned barrierer mellom mennesker når de søker makt eller kontroll.
2. [«Klimaendringene tar liv»](#). Dagsavisen (debatt) | 05.11.2019
Kommentar av Karine Nordstrand (lege og president i Leger Uten Grenser): Klimakrisen er ikke et akutt jordskjelv eller en plutselig intern konflikt, den er en snikende trussel som for lengst har begynt å gjøre seg gjeldende. Vi vet den vil komme med full styrke om 10, 20 og 30 år - hvis det ikke gjøres noe umiddelbart. Å forhindre det er vårt felles ansvar, men først og fremst våre politikeres. Greier vi ikke det vil de menneskelige kostnadene bli katastrofale.
3. [Har vi ikke flyktninger lenger?](#) NRK ytring | 03.10.2019
Kronikk av Katrin Glatz Brubakk (Barnepsykolog for Leger uten grenser): Jeg har akkurat satt føttene på norsk jord etter fire måneders arbeid i flyktingleiren Moria i Hellas. Trodde jeg. Jeg trodde at jeg hadde jobbet med flyktninger. Men der tok jeg visst feil. Nå er alle jeg møtte «migranter».
4. [Uakseptable angrep på livreddende innsats](#). Dagbladet (meninger) | 09.09.2019
Kommentar av Kyrre Lind (programsjef i Leger Uten Grenser): Flukt er komplekst, men vårt svar er enkelt. Som en uavhengig, nøytral og upartisk nødhjelpsorganisasjon vil vi fortsette å redde liv så lenge folk drukner på Middelhavet.
5. [Feil om flyktninger i Middelhavet](#). DN+ (meninger) | 23.08.2019
Kommentar av Karine Nordstrand (styreleder i Leger Uten Grenser): Etter at Leger Uten Grenser gjenopptok livreddende arbeid i det sentrale Middelhavet, har blant andre DN's Kjetil Wiedswang hevdet at vår tilstedeværelse lokker flere ut på den farlige reisen – noe som vil føre til «potensielt svært mange flere» drukninger (DN 20. august). En drøy beskyldning, særlig når faktagrunnlaget er fraværende.
6. [Ingen mennesker på flukt skal måtte drukne i Middelhavet](#). Aftenposten (meninger) | 19.08.2019
Kommentar av Karine Nordstrand (President, Leger Uten Grenser): Vi ber om at landet vårt bidrar til å sikre humane løsninger for migranter og flyktninger i Libya og for dem i havsnød på Middelhavet.
7. [Forbrytelse: helsehjelp](#). Klassekampen+ (meninger) | 26.06.2019
Kronikk av Marit Hermansen (president i Den norske legeforening): Tyrkiske leger som arbeider mot tortur og krig forfølges av myndighetene. Det må stoppe nå.

LIGHTUP

1. [Farlig trend om ofre for menneskehandel mister tilliten til politiet](#). Dagbladet (meninger) | 14.02.2019
Kommentar av Gina Marie Lie (prosjektleder i Lightup): Natt og Dag publiserte nylig en sak om «Elisabeth», et menneskehandelsoffer som var informant for politiet før det ble avgjort at hun får opphold i Norge. Fortsatt lever hun og familien med trusler fra de kriminelle nettverkene hun ble utnyttet av, men UNE mener hun ikke har behov for internasjonal beskyttelse.
2. [Porno og utviklingspolitikk](#). Vårt Land (verdidebatt) | 09.02.2019
Kommentar av Gina Marie Lie og Ragnhild Lindahl Torstensen (lightup): Hva har porno med utviklingspolitikk å gjøre? Jo, nå skal dere få høre. Fra avtroppende utviklingsminister Astrup overtok Ulstein «bærekraftsballen». Sentralt blant FNs bærekraftsmål finner vi mål 5, som forplikter Norge til å ta grep for å stanse seksuell utnyttelse mot jenter og kvinner. Det er ingen tvil om at dette er en av de store globale utfordringene vi står overfor i dag, - vi trenger ikke se lenger enn til metoo-bølgen eller Nobelprisvinnerne Mukwege og Murads kamp mot seksualisert vold for å forstå hvorfor.

3. [Miljøhovedstaden Oslo – til hvilken pris?](#) Dagsavisen (nye meninger) | 31.01.2019
Kommentar av Ragnhild Lindahl Torstensen (prosjektleder i lightup Norway): En internasjonal strategi for å sikre etisk koboltproduksjon må på plass. Klare krav til leverandørkjeder må stilles, og teknologiske nyvinninger kan bidra til å sikre etisk produksjon. Dette er nødvendig dersom vi skal nå FNs ambisiøse bærekraftsmål, og Norge bør lede an for å sikre dette. Europas, og kanskje også verdens, blick er i år rettet mot oss, mot Oslo. Det gir oss en unik mulighet til å ta våre grønne ambisjoner til et nytt nivå.

MELLOMKIRKELIG RÅD FOR DEN NORSKE KIRKE

1. [Klimatoppmøte krever ny norsk klimapolitikk.](#) Dagbladet (meninger) | 23.09.2019
Kronikk av 17 ulike sivilsamfunnsorganisasjoner: FNs generalsekretær inviterer til ekstraordinært klimatoppmøte i New York. Statsledere som bare kommer for å snakke, er ikke velkomne. Dette er vårt brev og bønn til vår statsleder, Erna Solberg, om å pakke kofferten med ny klimapolitikk.
2. [Sammen for Sri Lanka.](#) Vårt Land (verdidebatt) | 19.09.2019
Kommentar av Stig Utnem (prest Den norske kirke), Aron Halfen (Caritas Norge), Sabry Razick (Dialog Forum for Sri Lanka), Anees Rauf (Dialog Forum for Sri Lanka), Balasingham Yogarajah (Dialog Forum for Sri Lanka) og Einar Tjelle (Mellomkirkelig råd for Den norske kirke): Sri Lanka har alltid huset fire verdensreligioner. Terroren første påskedag hadde som mål å sette disse opp mot hverandre.
3. [Klimahåp.](#) Vårt Land (verdidebatt) | 24.08.2019
Kommentar av Berit Hagen Agøy (Generalsekretær i Mellomkirkelig Råd for Den norske kirke): Snakker kirkefolk for lettvtint om håp i klimakrisen? «Det viktigste vi som kirker kan bidra med er håp». Jeg vet ikke hvor mange ganger jeg selv har sagt dette eller hørt andre si det. Kirken må oppmuntre og gi våre barn og barnebarn framtidshåp. Noen ganger blir ordene svulstige, og vi kan si slikt som at fordi Kristus overvant dødskreftene, lever vi i oppstandelsens kraft. Derfor kan vi håndtere klimakrisen. Vi lever i håpet.
4. [Hent barn av IS-krigere hjem.](#) Vårt Land (verdidebatt) | 05.06.2019
Kommentar av Berit Hagen Agøy (Mellomkirkelig råd for Den norske kirke): Et samfunns moralske standard måles i hvordan vi behandler de svakeste iblant oss.

MIFF

1. [KFUK-KFUM feiler om Israel. Igjen.](#) Vårt Land (verdidebatt) | 14.12.2019
Debatt av Conrad Myrland (Daglig leder Med Israel for fred - MIFF): Israel okkuperer ikke Vestbredden i strid med folkeretten, og boikottplanene kan derfor ikke anvendes på Israel.
2. [Villedning om israelske skolebøker.](#) Vårt Land (verdidebatt) | 29.11.2019
Debatt av Conrad Myrland (MIFF): Kritikken av israelske lærebøker er lite troverdig. Tvert i mot viser israelske historiebøker bilder av palestinske flyktninger og utfordrer elevene til å tenke på deres lidelser.
3. [Svinaktig stygg artikkel om Israel.](#) Stavanger Aftenblad (meninger) | 25.09.2019
Debatt av Conrad Myrland (MIFF): Arild I. Olssons kommentarartikkel 20.9. må være en av de mest svinaktig stygge artiklene på norsk som er skrevet etter Knesset-valget. Adjektivvalget i overskriften vil du forstå bedre når du har lest hele artikkelen.
4. [Mer Lebensraum for antisemitter?](#) Dagbladet (meninger) | 27.03.2019
Kommentar av Conrad Myrdal (Med Israel for fred - MIFF): En israelsk tilbaketrekning fra Golanhøydene ville belønnet Syria for sin tidligere aggresjon fra området, utvidet området for den syriske borgerkrigen og gitt større Lebensraum for antisemitter.

MISJONSALLIANSEN

1. [Utruste og bygge på det gode som finnes \(bistand\).](#) Vårt Land (verdidebatt) | 16.10.2019
Kommentar av Andreas Andersen (Generalsekretær i Misjonsalliansen): Som utenlands NGO må vi passe på at fattige og sårbare land ikke forventer at det er vi alene som skal løse et lands ulike utfordringer.
2. [Brasil brenner!](#) Vårt Land (verdidebatt) | 10.09.2019
Kommentar av Andreas Andersen (Generalsekretær i Misjonsalliansen): Det har vært 75.000 branner i

Brasil hittil i år. Vår landdirektør i Brasil, Bebeto Araújo, kjemper i motvind for å få kirker og de kristne til å engasjere seg.

3. [Sats på kvinner. Det lønner seg.](#) Vårt Land (verdidebatt) | 06.03.2019
Kommentar av Andreas Andersen (Misjonsalliansen): Kjønnsdiskriminering har store konsekvenser uansett hvor det finner sted. Når kvinner ikke får delta i arbeidsmarkedet, mister samfunnet både arbeidskraft og kjøpekraft. Likestilling er ikke bare en kamp for rettigheter; den gir også stor samfunnsøkonomisk gevinst.

NATUR OG UNGDOM

1. [Gi oss ein god miljøpolitikk for heile landet!](#) Nationen (meninger) | 24.12.2019
Kronikk av Gaute Eiterjord (Leder i Natur og Ungdom) og Inger Johanne Brandsrud (Bygdepolitisk nestleder i NBU): Politikarane må bli flinkare til å snakke om miljøtiltaka som trengst i heile landet. Her er våre framlegg.
2. [En appell til Norge fra Nigeria: La oljen i Arktis ligge!](#) Aftenposten (meninger) | 13.11.2019
Jennifer Ugorj (21), talsperson for Young Friends of the Earth Nigeria, på Si;D: Denne appellen føles helt nødvendig nå som vi opplever de negative konsekvensene av oljeproduksjonen verden over. Dersom verden skal klare å hindre farlige klimaendringer, må mesteparten av oljen bli liggende i bakken.
3. [Faktaene som blir for vanskelige i oljedebatten.](#) Nettavisen (meninger) | 10.11.2019
Debatt av Andreas Randøy (sentralstyremedlem i Natur og Ungdom): Oljeproduksjon i klimakrisa bør være gjenstand for en grundig offentlig debatt, av både moralsk, juridisk og økonomisk karakter. Derfor er det bra at Gunnar Stavrum vil debattere olja i Nettavisen, men synd at han lener seg på energimyter fremfor forskning. Stavrum hevder blant annet at: «kutt i norsk (olje)produksjon ikke vil bety noe som helst for verdens oljeforbruk».
4. [Eg saksøker staten!](#) Bergens Tidende (meninger) | 06.11.2019
Kommentar av Ada Amilia Skjensvold (Nestleder i Hordaland Natur og Ungdom): Derfor saksøker eg staten: Fordi staten bryt Grunnlova. Fordi Noreg ikkje skal fortsette å ødelegge klimaet, fordi staten ikkje tar ansvar lenger enn si eiga nasetipp. Fordi klimaendringane skjer no og mi framtid ikkje skal gamblast med. Fordi eg krev min rett til eit leveleg miljø. Men først og fremst saksøker eg staten fordi Stortinget og regjeringa skal følgje Grunnlova.
5. [Derfor saksøker jeg staten.](#) Nationen (meninger) | 25.10.2019
Kommentar av Sivert Refsdal (medlem av Hedmarken Natur og Ungdom): Derfor saksøker jeg staten, fordi staten bryter Grunnloven, fordi Norge ikke skal fortsette å ødelegge klimaet, fordi staten ikke tar ansvar lenger enn sin egen nasetipp, fordi klimaendringene skjer nå, fordi min framtid ikke skal gambles med, fordi jeg krever min rett til et levelig miljø.
6. [Norges klimabombe.](#) Klassekampen+ (meninger) | 21.10.2019
Kronikk av Silje Ask Lundberg (Naturvernforbundet), Gaute Eiterjord (Natur og Ungdom), Frode Pleym (Greenpeace) og Steinar Winther Christensen (Besteforeldrenes klimaaksjon): Hvis ikke Norge av alle land lar være å brenne all olje og gass som ligger igjen på norsk sokkel, vil ingen andre land heller. Da når vi ikke målene i Parisavtalen og framtidige generasjoner får ikke et sunt miljø å leve i. Med oljeboringen i Arktis bryter regjeringen dermed Grunnloven og Norges klimaforpliktelser. Det er på tide at vi tar vårt ansvar i den globale klimadugnaden ved å avrunde oljealderen i stil – og før det er for sent.
7. [Jeg hadde kraftig klimaangst. Jeg kunne ikke se på nyheter, og jeg skulket naturfagstimene.](#) Aftenposten (meninger) | 13.10.2019
Mia Cathryn Haugen Chamberlain (21), Sentralstyremedlem i Natur og Ungdom, på Si;D: Det var ikke fakta fra forskere og engasjerte sjeler som bekymret meg. Det var apatien hos voksne og politikerne. Det var voksne som snakket om klimakrisen og hvor alvorlig den er, og samtidig viste tydelig mangel på vilje til å ta grep, endre på egne vaner eller stemme annerledes. Det var politikere som nektet å erkjenne at Norges oljeproduksjon også står til ansvar.
8. [Klimaaktivistane peikar på løysingane.](#) Stavanger Aftenblad (meninger) | 08.10.2019
Debatt av Gaute Eiterjord (Natur og Ungdom): Kommentator Harald Birkevold i Aftenbladet (1.10.) går i rette med klimaaktivistane, men det står ikkje på oss og våre løysingar – det står på politikarane som burde gjere meir.
9. [Jo, vi må slutte med olje og gass!](#) VG (meninger) | 24.09.2019
Debatt av Jørgen Næss Karlsen (2. nestleder i Natur og Ungdom, og samfunnsøkonomi-student): 21.

september deler Hanne Skartveit i sin kommentar i VG sine tanker om klimadebatten, og om norsk oljeindustri. Her faller Skartveit for noen myter oljelobbyen stadig sprer, selv om tiden har vist at det er lite god forskning som tilsier at mytene faktisk er sanne. For det første: Kutt i norsk oljeproduksjon er et effektivt tiltak for å redusere verdens klimagassutslipp. Dette har støtte i forskning fra flere kjente økonomer.

10. [Klimatoppmøte krever ny norsk klimapolitikk](#). Dagbladet (meninger) | 23.09.2019
Kronikk av 17 ulike sivilsamfunnsorganisasjoner: FNs generalsekretær inviterer til ekstraordinært klimatoppmøte i New York. Statsledere som bare kommer for å snakke, er ikke velkomne. Dette er vårt brev og bønn til vår statsleder, Erna Solberg, om å pakke kofferten med ny klimapolitikk.
11. [Ungdomsopprøret held fram](#). DN+ (meninger) | 19.09.2019
Kommentar av Gaute Eiterjord (leiar i Natur og Ungdom): Då regjeringa fekk ei bompengekrise i fanget, mangla det ikkje på evne til å finne løysingar — kvifor skal det vere så sjukt mykje vanskelegare å ta vare på miljøet?
12. [Jo, kutt i norsk oljeproduksjon reduserer klimagassutslipp](#). Dagbladet (meninger) | 12.09.2019
Debatt av Thor Due (sentralstyremedlem, Natur og Ungdom): Terje Halleland, stortingsrepresentant og energipolitisk talsperson for Frp, skriver i Dagbladet: «Under det feilaktige påskuddet om at en utfasing av oljeutvinning vil redusere de globale klimagassutslippene, representerer de rødgrønne en reell trussel for velferden og for verdifulle arbeidsplasser i kommunene.» Nei, det er ikke noe feilaktig påskudd at reduksjon i norsk oljeindustri vil redusere de globale klimagassutslippene. Reduksjon i oljeproduksjon vil føre til mindre klimagassutslipp globalt. Dette er blitt omfattende dokumentert.
13. [Vi trenger føringer for et bærekraftig skifte](#). Nationen (meninger) | 04.09.2019
Kommentar av Anja Bakken Riise (leder, Framtiden i våre hender), Gaute Eiterjord (leder, Natur og Ungdom), Esten Solem (Rydd Norge), Kjell Erik Brandstadmoen (styremedlem i Norsk Bonde- og Småbrukarlag) og Natalia Tyse (Latin-Amerikagruppenes styrerepresentant i Alliansen ny landbrukspolitik): President Jair Bolsonaro vil tjene penger og bryr seg ikke om avskoging, menneskerettigheter eller klimakrisa. Det har gått såpass langt at Norge kutter støtten til Amazonasfondet. Samtidig er norsk land- og havbruk fortsatt avhengige av problematisk soya fra Brasil. Heldigvis har NHO og Sjømat Norge uttalt at de vil fase inn alternativer til lite bærekraftig brasiliansk soya.
14. [Forskningsbaserte krav](#). Vårt Land (verdidebatt) | 26.06.2019
Kommentar av Embla Regine Mathisen (Changemaker), Silje Ask Lundberg (Naturvernforbundet), Kathrine Sund-Henriksen, (Forum for utvikling og miljø), Gaute Eiterjord (Natur og Ungdom), Øyvind Eggen (Regnskogfondet) og Fredrik Glad-Gjernes (KFUK-KFUM Global): Klimastreikende ungdom krever at Norge må gi minst 65 milliarder årlig i klimafinansiering. Dette ble i en sak på NRK fremstilt som tilfeldig og urealistisk av Frps Terje Halleland og Bls Gunnar Eskeland. Regjeringspartiene stemte ned forslaget i Stortinget. Men tallet er ikke tatt ut av løse lufta. Det kommer fra verdensledende Stockholm Environmental Institute (SEI) i rapporten «Norway's Fair Share of Meeting the Paris Agreement».
15. [Skal vi ikke få si ifra når politikere ikke tar vår fremtid på alvor?](#) Aftenposten (meninger) | 23.06.2019
Sigrud Svendsen Opheim (15), fylkesnestleder, Østfold Natur og Ungdom på Si;D: Greta Thunberg er ikke den eneste. Hundretusenvis av barn, unge, voksne og eldre står ved siden av henne. Ikke fordi hun er et «ikon», men fordi vi alle ser at tiden er i ferd med å renne ut.
16. [Flyskam er sunt](#). Aftenposten (meninger) | 22.05.2019
Johanne Frost Klepp (20), Sentralstyremedlem, Natur og ungdom, på Si;D: Helgetur til London og teambuildingstur til Dubai er ikke noe vi har krav på.
17. [Olje på brødskiva og elbil på samvittigheita](#). VG (meninger) | 02.04.2019
Kommentar av Amelia Gomes Snerte (16), skoleelev og medlem av Natur og Ungdom: Om det norske folk er flinke til å kjøpe elbil, resirkulere og ete kortreist mat, men samtidig borar etter meir olje, flyr til Granca og Thailand i fellesferiane pluss eit par helgeturer til Paris og London, og har eit overforbruk i verdsklasse, kan me då kalle oss eit land med fokus på bærekraft?
18. [Antidemokratiske ideer har ingen plass i kampen for å redde jorda vår](#). Aftenposten (meninger) | 27.03.2019
Kommentar av Lars Bjergene (leder, Natur og Ungdom, Oppegård): Som ungdom og lokallagsleder i Natur og Ungdom, er jeg veldig stolt av klimastreiken vår. Men jeg blir alvorlig bekymret når voksne akademikere og kulturpersonligheter bruker streiken til å splitte fremfor å samle folket i kampen for

- kloden. Før klimastreiken 22. mars fikk et opprop underskrevet av en rekke kulturpersonligheter og akademikere mye oppmerksomhet.
19. [Nei, tusenvis av ungdommer dropper ikke skolen for å svartmale norsk klimapolitikk](#). Aftenposten (meninger) | 23.03.2019
Haldis Tjeldflaat Helle (21), nestleder i Natur og Ungdom, og Markus Refsdal (16), leder i Hamar Natur og Ungdom på Si;D: Å kreve at politikerne når klimamålene de selv har satt, er ikke å skape usunne og usaklige holdninger.
 20. [«25 under 25» om klimastreiken: – Som å spytte ungdommen rett i fjeset](#). VG (meninger) | 23.03.2019
Kommentar av Vilja Helle Bøyum (Hordaland Natur og ungdom), Matilla Færevåg Berger (Spire Bergen) og Carmen Bjørg Gomez Svanes (aktivist i Klimaopprøret i Bergen): Regjeringen og oljepartiene påstår at de setter pris på klimaengasjementet hos ungdommen. Takk, det er hyggelig å høre. Men samtidig vil de dele ut 90 blokker for oljeledning. Dere vet jo at vi krever full stans, slik vitenskapen gjør det. Slik demonstrerer dere for all verden at klimaframtiden for dagens unge åpenbart interesserer dere midt bak.
 21. [Vi streiker for handling, ikke «toppmøter»](#). Aftenposten (meninger) | 17.03.2019
Haldis Tjeldflaat Helle (21), nestleder i Natur og Ungdom, på Si;D: Vi trenger ikke flere møter hvor vårt engasjement blir hyllet. Vi trenger å bli tatt på alvor.
 22. [«Bla, bla, bla», men hvor er handlingen?](#) Aftenposten (meninger) | 16.03.2019
Markus Refsdal (16), leder, Hamar Natur og Ungdom, på Si;D: Den 22. mars kommer tusenvis av norske ungdommer også til å skulke skolen. Poenget ser allikevel ut til å gå både mediene og politikerne hus forbi.
 23. [LoVeSe-debatten har holdt på siden før jeg ble født. På tide å lande, Arbeiderpartiet?](#) Aftenposten (meninger) | 06.03.2019
Kaja Marie Nyland (16), fylkesleder i Nordland Natur og Ungdom, på Si;D: Som 11-åring mente jeg at å bore etter olje var «helt ko-ko». Det mener jeg fortsatt, men forståelsen for hvorfor er blitt enda større.
 24. [Klimakortslutning frå Hognset](#). Dagbladet (meninger) | 05.03.2019
Debatt av Gaute Eiterjord (leiar i Natur og Ungdom): 22. februar skriv Hogne Hognset at kraftutveksling mellom Noreg og nabolanda våre er «en feilslått energipolitikk». Men det er jo verdt å spørre kven den har vore feilslått for?
 25. [Ap må bli med på vinnerlaget](#). Bergens Tidende (meninger) | 03.03.2019
Kommentar av Vilja Bøyum (leder i Hordaland Natur og Ungdom): Flere og flere av Arbeiderpartiets fylkeslag kommer med gode vedtak i favør for et oljefritt Lofoten, Vesterålen og Senja. Med andre ord vokser vinnerlaget seg større og større. Dessverre blir ikke alle med på laget. Arbeiderpartiet i Hordaland er et eksempel. De ønsker å åpne området for oljevirkosomhet. Det er rett og slett ikke forsvarlig – verken når det gjelder arbeidsplasser, lønnsomhet eller en forsvarlig forvaltning av vitale naturressurser.
 26. [Veien til en håpløs framtid er brolagt med oljesubsidier](#). NRK ytring | 01.02.2019
Replikk av Mia Chamberlain (fagansvarlig for olje i Natur og Ungdoms sentralstyre): Det skjer ting i oljedebatten. Endelig. Arbeiderpartiets Espen Barth Eide skriver i NRK Ytring om hvordan olje og klima ikke lengre kan være separate debatter. Han skriver dette i sammenheng med debatten han har startet om skattefordeler for oljenæringen, som leterefusjonsordningen. Barth Eide skriver blant annet at «vi må handle, og vi må handle nå». Likevel preges innlegget hans, og den øvrige debatten av svært lite initiativ til handling.
 27. [Klimaparti](#). Klassekampen+ (meninger) | 25.01.2019
Kommentar av Johanne Frost Klepp (sentralstyremedlem, Natur og Ungdom): Kampen for et varig vern av Lofoten, Vesterålen og Senja er fortsatt viktig, men like viktig er det at utfasingen av norsk olje begynner, og da er man nødt til å stoppe utdelingen av nye oljelisenser. Venstre kan ikke kalle seg selv et miljøparti og samtidig godkjenne en regjeringsplattform som tillater at oljenæringa kan fortsette som før.
 28. [Fremtiden er ikke bare mørk, den er oljesvart](#). Aftenposten (meninger) | 21.01.2019
Ida Martine Handegaard Bryde (18) i Natur og Ungdom på Si;D: Vi kan ikke lene oss på grønnvasking av unødvendig forbruk lenger. Det er på tide å ta tak og gjøre virkelige endringer. Det hjelper ikke at alle kjører elbil hvis det fører til at veier bygges ut og tog nedprioriteres. At norsk olje er «den reneste i verden», har ingen betydning når den blir til skitten eksos i et annet land. Vi kan ikke basere

klimapolitikken vår på håpet om at noen finner opp tekniske løsninger som kan rydde opp etter oss. Vi må slutte å rote.

NATURVERNFORBUNDET

1. [Absurd med vindmøller her](#). Dagbladet (meninger) | 13.12.2019
Kommentar av Kjetil Aa. Solbakken (generalsekretær Norsk Ornitologisk Forening), Christian Steel (generalsekretær Sabima) og Silje Ask Lundberg (leder Naturvernforbundet): Myra er av stor betydning i et klimaperspektiv, og det ville derfor framstå som svært merkelig i 2019 å tillate et anlegg for produksjon av fornybar energi som fører til inngrep i natur med klodens høyeste karbontetthet pr. kvadratmeter.
2. [Uredelig og uforståelig, Ropstad](#). VG (meninger) | 15.11.2019
Kommentar av Silje Ask Lundberg (leder i Naturvernforbundet): Jeg har vokst opp i miljøbevegelsen i Norge. En bevegelse som er tuftet på solidaritet med mennesker over hele verden, og kjærlighet til naturen. Er det dette Ropstad mener er farlig tankegodt?
3. [Olje, gass og ansvar](#). Klassekampen+ (meninger) | 04.11.2019
Debatt av Silje Lundberg (leder i Naturvernforbundet): I sitt svar 26. oktober skriver Tommy Hansen, direktør for næringspolitikk og kommunikasjon i Norsk olje og gass at miljøorganisasjonene tar feil når vi mener at Norge må ta ansvar for oljen vi eksporterer til utlandet. Et av de velkjente argumentene han bruker er at verden trenger energi og at energibehovet øker.
4. [Ikkje tid til meir snikksnakk](#). Morgenbladet (meninger) | 25.10.2019
Kommentar av Martin Lindal (leder, Naturvernforbundet i Buskerud): Ei ønska økonomisk politikk har ført oss mot økologisk kollaps. Det må eit systemskifte til.
5. [Klimatoppmøte krever ny norsk klimapolitikk](#). Dagbladet (meninger) | 23.09.2019
Kronikk av 17 ulike sivilsamfunnsorganisasjoner: FN's generalsekretær inviterer til ekstraordinært klimatoppmøte i New York. Statsledere som bare kommer for å snakke, er ikke velkomne. Dette er vårt brev og bønn til vår statsleder, Erna Solberg, om å pakke kofferten med ny klimapolitikk.
6. [Norges klimabombe](#). Klassekampen+ (meninger) | 21.10.2019
Kronikk av Silje Ask Lundberg (Naturvernforbundet), Gaute Eiterjord (Natur og Ungdom), Frode Pleym (Greenpeace) og Steinar Winther Christensen (Besteforeldrenes klimaaksjon): Hvis ikke Norge av alle land lar være å brenne all olje og gass som ligger igjen på norsk sokkel, vil ingen andre land heller. Da når vi ikke målene i Parisavtalen og framtidige generasjoner får ikke et sunt miljø å leve i. Med oljeboringen i Arktis bryter regjeringen dermed Grunnloven og Norges klimaforpliktelser. Det er på tide at vi tar vårt ansvar i den globale klimadugnaden ved å avrunde oljealderen i stil – og før det er for sent.
7. [Vil Solberg ofre iskanten eller lytte til kunnskapen?](#) DN+ (meninger) | 07.09.2019
Kommentar av Silje Lundberg og Helga Lerkelund (Naturvernforbundet): De siste dagene har det foregått et munnhuggeri mellom klimaminister Ola Elvestuen og statsminister Erna Solberg om hvor det skal tillates oljevirkosomhet i Barentshavet. Begge er likevel tydelige på at de miljøfaglige rådene skal lyttes til, og at visse områder skal gis et vern mot petroleumsvirkosomheten.
8. [Høgre sin nye oljepopulisme tåkelegg](#). Stavanger Aftenblad (meninger) | 18.08.2019
Kommentar av Wenche Skorge (styremedlem i Naturvernforbundet og listekandidat for Stavanger Ap): Medan dei grøne partia samlar historisk høg støtte, både her heime og ute i Europa, satsar Høgre på å vinne valet med oljepopulisme. Slik sviktar dei rolla som styringsparti.
9. [Grønnvasking på kollisjonskurs med artsmangfold i skog](#). Aftenposten (meninger) | 15.08.2019
Debatt av Gjermund Andersen (leder i Skogutvalget og Naturvernforbundet i Oslo og Akershus) og Tina Carina Laurendz (kommunikasjonsrådgiver i Naturvernforbundet i Oslo og Akershus): Gudmund Nordtun i Glommen Skog skriver i Aftenposten 10. juli at vår kritikk «ikke er til å tro», fordi deres «vilje til å forvalte bærekraftig» fortjener bedre enn klagesang. BIOfokus sin rapport viser at skognæringens egne registreringer ikke fanger opp mer enn 14 prosent av naturverdiene uavhengige biologer finner i samme skog. Det er all grunn til kritikk.
10. [Klima- og naturkrisene henger sammen](#). ABC nyheter (meninger) | 08.08.2019
Kommentar av Aled Dilwyn Fisher (Klimarådgiver i Naturvernforbundet) og Silje Aske Lundberg (Leder for Naturvernforbundet): Dette gjelder årsakene, men også for løsningene. Vern og restaurering av skog og myr er avgjørende for å bevare naturmangfold og holde klimagassutslipp ned. I lys av FN's klimapanel's nye rapport om klima og landarealer må Norges innsats for naturvern økes.

11. [Vi må redde både naturen og klimaet](#). DN (meninger) | 08.08.2019
Debatt av Silje Ask Lundberg og Maren Esmark (Naturvernforbundet): Er store vindkraftverk i villmarken en rask og trygg vei ut av klimakrisen? Nei, vi redder ikke klimaet ved å ødelegge naturen. Det er ingen tvil om at verden står overfor en menneskeskapt klimakrise, og i en slik situasjon kan det være fristende å si ja til enhver naturødeleggende utbygging av fornybar energi. Men nedbygging av villmark er ingen god klimaløsning. Intakt natur og fungerende økosystemer er avgjørende for å løse klimakrisen og for å møte en klimausikker fremtid.
12. [Ja til en naturvennlig fornybarsatsing!](#) Aftenposten (meninger) | 01.04.2019
Kommentar av Erling Lae (Norsk Friluftsliv), Kristin Krohn Devold (NHO Reiseliv), Per Hanasand (Den Norske Turistforening), Silje Ask Lundberg (Norges Naturvernforbund), Bård Vegar Solhjell (WWF Verdens naturfond) og Christian Steel (Sabima): En omfattende vindkraftsatsing gjort på feil måte kan endre norsk natur for alltid og gå på bekostning av friluftsliv, reiseliv og naturmangfold.
13. [Jo, Erna: flyskam er naturlig](#). NRK ytring | 05.07.2019
Kronikk av Maren Esmark og Silje Ask Lundberg (Naturvernforbundet): Vi har stor forståelse for at folk føler flyskam. Fredag 28. juni fikk statsministeren rikelig med plass hos NRK for å fremme budskapet sitt om at ingen skal ha dårlig samvittighet for å fly. På Dagsrevyen ble saken presentert rett etter kveldens hovedsak, som var den drepende heten i Frankrike. Utpå kvelden publiserte NRK en nettsak der det feilaktig gis inntrykk av at Naturvernforbundet støtter statsministerens påstand. Naturvernforbundet er helt uenig med statsministeren.
14. [Tid for tog](#). Dagsavisen (debatt) | 29.06.2019
Kronikk av Holger Schlaupitz (Naturvernforbundet): Folk vil bidra til å kutte klimagassutslipp personlig og vil reise mer med tog.
15. [Gode og dårlige bompenger](#). Vårt Land (verdidebatt) | 29.06.2019
Kommentar av Silje Ask Lundberg (leder i Naturvernforbundet) og Holger Schlaupitz (fagsjef i Naturvernforbundet): I byområdene er de grønne bompengene viktige for å sikre nok penger til utbygging og drift av kollektivtransporten og for å legge bedre til rette for sykling. Bompenger bidrar også til redusert trafikk, mens differensierte bomsatser fremmer bruken av kjøretøy med lavere utslipp. I mange bompengepakker i byene ligger det fortsatt inne veiprosjekter som strider med målet om null vekst i personbiltrafikken, og det bør derfor være et viktig mål å luke disse ut. Men i byene må det koste å kjøre bil, nettopp fordi bilbruken her påfører samfunnet store kostnader.
16. [Alle har ansvar](#). Klassekampen+ (meninger) | 26.06.2019
Debatt av Silje Ask Lundberg (leder, Naturvernforbundet): I sin spalte i Klassekampen 18. juni skriver Bente Aasjord om miljøbevegelsens påståtte mangel på systemkritikk. Aasjord mener miljøbevegelsen har redusert miljøkampen til å dreie seg om enkeltindividets kjøpemønster og moral, og ikke politikk. Hun spør seg blant annet hvorfor Naturvernforbundet ikke krever et forbud eller begrensning som effektivt reduserer bruken av plast. Her tar Aasjord feil.
17. [Tre «generasjoner»: Norge må slutte å lete etter olje og gass](#). Stavanger Aftenblad (meninger) | 19.06.2019
Kommentar av Gaute Eiterjord (leder i Natur og Ungdom), Silje Ask Lundberg (leder i Naturvernforbundet) og Steinar Winther Christensen (leder for Besteforeldrenes klimaaksjon): Titusenvis av ungdommer har i vår streiket skolen for klima med krav om at politikerne må satse mindre på olje og gass, men regjeringens svar er det stikk motsatte. 29. mai kom nok en rekord i tillatelser til å utvinne olje og gass i flere tiår framover, i strid med FNs klimamål. Mange organisasjoner, ledende norsk klimaforskere og engasjerte mennesker fra ulike sektorer krever nå at regjeringen stanser all leting etter olje og gass.
18. [Ut av plasthelvetet](#). NRK ytring | 11.06.2019
Kronikk av Silje Ask Lundberg (Naturvernforbundet): 60 prosent av alle klær er laget av plastmaterialer. Det er hverken bærekraftig eller nødvendig. Skal vi få bukt med plastproblemet, må vi også gjøre noe i vårt eget klesskap.
19. [Spar strøm heller enn å bygge ut mer](#). DN+ (meninger) | 24.05.2019
Debatt av Silje Ask Lundberg (leder i Naturvernforbundet): I 2017 la Det internasjonale energibyrådet (IEA) og Den internasjonale organisasjonen for fornybar energi (Irena) frem en felles rapport som beskriver hvordan energibruken må legges om for å innfri Parisavtalens mål om å begrense global oppvarming til godt under to grader. Budskapet er klart: Energieffektivisering er viktigst.
20. [Naturvern på norsk](#). Nationen (meninger) | 22.05.2019
Kronikk av Maren Esmark (Generalsekretær i Naturvernforbundet), Øyvind Stranna Larsen (Leder av Naturvernforbundet i Kongsberg) og Martin Lindal (Leder av Naturvernforbundet i

Buskerud): Gravemaskinene er nå i full gang i den ene av Kongsbergs tre kjente biotoper for storsalamander. På samme måte mister vi dyrebare naturverdier i kommunal regi over hele landet. Norge, som ansvarlig for oppfølging av rapporten fra Naturpanelet, er alt annet enn rigget for å levere på det som Norge skrev under på i Paris. Vi er snarere rigget for fortsatt avviking av vårt eget naturmangfold.

21. [Vindkraftdebatten: – Nei til hat, ja til saklighet.](#) VG (meninger) | 02.05.2019
Debatt av Silje Ask Lundberg og Maren Aschehoug Esmark (Naturvernforbundet): Vi tar avstand fra hatefulle ytringer i vindkraftdebatten. Miljødebatten skal være saklig og kunnskapsbasert, med respekt for meningsmotstandere.
22. [Aps miljøtroverdighet står på spill.](#) VG (meninger) | 05.04.2019
Debatt av Silje Lundberg (leder i Naturvernforbundet) og Gaute Eiterjord (leder i Natur og Ungdom): Etter den historiske skolestreiken for klima fredag 22. mars skrev kommentator i VG Astrid Meland: det er «ikke rart ungdom er sure på oss» og at «de arver et kjempeproblem». «Klimastreikerne kommer til å få rett», avsluttet hun.
23. [Omstilling av oljenæringen: Hvis ikke oss, hvem?](#) Aftenposten (meninger) | 13.03.2019
Debatt av Silje Ask Lundberg og Aled Dilwyn Fisher (Naturvernforbundet): Aftenposten vil ikke ha en styrt avviking av oljenæringen (leder, 6. mars), men sier klimakrisen er blant våre største utfordringer. Det henger ikke på greip.
24. [EU trenger ikke norsk gass.](#) DN+ (meninger) | 11.03.2019
Kommentar av Silje Ask Lundberg og Aled D. Fisher (Naturvernforbundet): DN er i lederartikkelen 4. mars kritisk til Åslaug Hags utspill om at vi må finne en sluttdato for norsk olje- og gassvirksomhet. DN begrunner kritikken med et velkjent argument – at Europa trenger norsk gass for å omstille seg fra kull. Men påstanden er ikke lenger holdbar. EU går inn for stadig mer offensiv klima- og energipolitikk, inkludert klimanøytralitet innen 2050. Kommisjonens langtidsstrategi forutsetter redusert import av energi på mist 70 prosent.
25. [Stem JA til et oljefritt Lofoten!](#) Dagsavisen (nye meninger) | 09.03.2019
Kommentar av Silje Ask Lundberg (Naturvernforbundet), Odd Arne Sandberg (Folkeaksjonen for et oljefritt Lofoten, Vesterålen og Senja) og Gaute Eiterjord (Natur og Ungdom) og Ina Rangønes Libak (AUF): Lørdag tenner vi varder over hele landet for å sende et klart signal til Arbeiderpartiet: Stem JA til et oljefritt Lofoten, Vesterålen og Senja!
26. [Skadelige klimasinker.](#) Vårt Land (verdidebatt) | 01.03.2019
Debatt av Silje Ask Lundberg (leder i Naturvernforbundet): I Vårt Land («Avviser klimakritikk mot Sp», 26. februar) sier Geir Pollestad (Sp) at «man må gjøre klimapolitikken til noe folk vil være med på». Det er vi enig i. Samtidig påstår han at klimapolitikken til Ola Elvestuen gir ham «lyst til å gå ut og starte bilen på tomgang». Hvis Pollestad blir så provosert av klimapolitikken til denne regjeringen, er det klart at Senterpartiet har et større problem med partiets klimatroverdighet enn at de «lar seg definere av motstandere».
27. [Å leve på en livsløgn.](#) DN+ (meninger) | 07.01.2019
Debatt av Helga Lerkelund (fagrådsgiver, Naturvernforbundet): I et innlegg i DN 2. januar skriver Maria Moræus Hanssen, konsernsjef i oljeselskapet DEA, at verden «fortsatt trenger olje og gass» og at oljebransjen sitt bidrag til å skape en bedre verden er å sørge for lave utslipp ved produksjon. Dessverre har nyttårslofter rykte på seg for å være tomme løfter.

NEI TIL ATOMVÅPEN / NORSKE LEGER MOT ATOMVÅPEN

1. [Bare flaks har hindret atomkrig. Nå må vi forby disse våpnene.](#) Bergens Tidende (meninger) | 26.09.2019
Kommentar av Saima Naz Akhtar og Anja Lillegraven (Norske leger mot atomvåpen): Atomvåpen produserer radioaktiv stråling som dreper umiddelbart, men også i etterkant gjennom strålesykdommer og kreft. Atomvåpens eksistens er en trussel mot menneskeheten. Så lenge de finnes, er det fare for at de blir brukt. De kan detoneres gjennom en planlagt og villet handling, ved uhell eller som et resultat av terror. Vi kan ikke stole på flaksen. Norge må signere FNs atomvåpenforbud og bidra til avskaffelse av verdens verste masseødeleggelsesvåpen!
2. [Følg folkeviljen!](#) Klassekampen+ (meninger) | 26.09.2019
Kommentar av Lars Egeland (Nei til atomvåpen): Det store flertallet av det norske folket støtter atomvåpenforbudet. Nå krever vi at regjeringa følger folkeviljen og tilslutter seg atomforbuds-avtalen

slik vi har signert avtalene mot andre umenneskelige våpen som kjemiske og biologiske våpen og miner.

3. [Bergen må støtte atomvåpenforbudet](#). Bergens Tidende (meninger) | 10.04.2019
Kommentar av Saima Akhtar (Norske leger mot atomvåpen): Atomvåpen utgjør en uakseptabel trussel mot verdenssamfunnet. Av den grunn ble FNs atomvåpenforbud vedtatt av 122 land i juli 2017. Norge har så langt valgt å stå utenfor denne viktige globale avtalen som forbyr atomvåpen. Bergen bystyre har i dag en enestående mulighet til å si ifra at de er uenige i denne avgjørelsen.
4. [Atomvåpen: en het potet på Arbeiderpartiets landsmøte](#). Vårt Land (verdidebatt) | 05.04.2019
Kommentar av Anja Lillegraven (Norske Leger mot Atomvåpen): Debatten rundt FNs atomvåpenforbud blir en av de tøffeste når Arbeiderpartiet avholder sitt landsmøte denne helgen. 10 av 15 fylkeslag og 8 av 10 AP-velgere støtter forbudet. Det gjør også LO. AUF mobiliserer før landsmøtet. Men partiledelsen nøler.
5. [Mener dere alvor?](#) Klassekampen+ (meninger) | 05.04.2019
Kommentar av Bjørn Hilt (styremedlem i Nei til atomvåpen og Norske leger mot atomvåpen): Klassekampen hadde 1. april et oppslag om fredsprisvinner ICANs storbyappell for tilslutning til FNs avtale om forbud mot atomvåpen (TPNW). I Norge har Tromsø, Trondheim og Bergen allerede tilsluttet seg, og Oslo kommer snart etter. Internasjonalt finner vi Sydney, Toronto, Los Angeles, Washington DC, Manchester og hele California på lista over dem som oppfordrer sine regjeringer om å slutte seg til TPNW.
6. [Ingen beredskap mot atomvåpen](#). Dagsavisen (nye meninger) | 20.03.2019
Kronikk av Bjørn Hilt styremedlem i Norske leger mot atomvåpen og Nei til atomvåpen): Det finnes bare en måte å hindre at atombåpen blir brukt igjen, og det er deres totale avskaffelse.
7. [FNs nedrustningsagenda og FNs atomvåpenforbud](#). Dagsavisen (nye meninger) | 01.03.2019
Kommentar av Kirsten Osen (rådsmedlem i Norske leger mot atomvåpen): Det er på tide at FNs nedrustningsagenda tas inn i den pågående debatten i Stortinget om Norges forhold til NATO og FNs atomvåpenforbud.
8. [FNs nedrustning – og Natos motstand](#). Klassekampen+ (meninger) | 28.02.2019
Kommentar av Mons Lie (medlem av Norske Leger mot Atomvåpen): FNs generalsekretær Antonio Guterres annonserte i fjor en visjon for global nedrustning som blant annet innebærer at vi kvitter oss med det kjernefysiske våpenarsenalet, i en verden der «en mekanisk, elektronisk og menneskelig svikt skiller oss fra utslettelsen».
9. [Skjebnedager for Norge og atomvåpenforbudet](#). Vårt Land (verdidebatt) | 31.01.2019
Kommentar av Lars Egeland (Nei til Atomvåpen): Vil Norge ratifisere FNs atomvåpenforbud? Eller vil vi stille oss sammen med atommaktene mot flertallet av verdens land? Dette er noen av spørsmålene som Stortingets Utenriks og forsvarskomite arbeider med for tida. 13. februar skal komiteen avgi sin innstilling i saken «utredning om Traktaten om forbud mot kjernevåpen».

NORGES KRISTNE RÅD

1. [Rett mann på rett plass](#). Vårt Land (verdidebatt) | 14.12.2019
Kommentar av Lemma Desta Gonamo (Flerkulturelt kirkelig nettverk i regi av Norges Kristne Råd): Fredsprisvinner Abiy Ahmed har startet den lange jobben med å demokratisere og modernisere Etiopia. Verdensamfunn og Norge bør være med på å støtte denne prosessen.
2. [Prisen gir håp](#). Vårt Land (verdidebatt) | 11.12.2019
Kommentar av Erhard Hermansen (Generalsekretær i Norges Kristne Råd): Freden i regionen er skjør, men det Dr. Abiy Ahmed har bidratt til er i manges øyne et under og det har gitt håp til svært mange mennesker.
3. [Rett mann på rett plass](#). Klassekampen+ (meninger) | 10.12.2019
Kronikk av Lemma Desta (prosjektleder, Flerkulturelt kirkelig nettverk): Selv om alt var på stell på papiret, uteble drømmen om demokrati. I årene fram til 2018 økte volden og den økonomiske og politiske ulikheten. Abiy Ahmed er et vendepunktet i denne utviklingen. Han skapte stor begeistring og håp om endring. Ved sin innsettelsestale, la Abiy fram en visjon om å lede Etiopia bort fra vold og undertrykkelse til en samlende politikk med rettferdig fordeling av makt og ressurser.
4. [Hvor ender menneskeverdet?](#) Vårt Land (verdidebatt) | 18.06.2019
Kommentar av Erhard Hermansen (Generalsekretær, Norges Kristne Råd): For fire år siden opplevde vi en strøm av flyktninger til Europa – og til Norge. Og de gode initiativene sto i kø; matutdeling, klesinnsamling, dugnad, kollekt og bønn om politisk vilje. Frivillige organisasjoner vokste, nye dukket

opp. Kirkene startet møteplasser, språkopplæring og leksehjelp. Vi erfarte hvordan det kunne være å brette opp ermene og stå sammen i Norges største dugnad. Fire år senere kan man undre – hva skjedde så? Hvor er engasjementet blitt av? Hvor har flyktingene blitt av? Er flyktningskrisen over?

NORSK FOLKEHJELP

1. [Utelt fra fredsprosessen](#). Klassekampen+ (meninger) | 25.11.2019
Kronikk av Henriette Westhrin (generalsekretær, Norsk Folkehjelp): Etter flere års krig i landet, har FN annonsert etableringen av en grunnlovskomiteé, der 150 medlemmer er oppnevnt for å utforme Syrias nye grunnlov. Dette er et viktig skritt fram på den lange og kronglete veien mot en politisk løsning på konflikten i Syria, men hvis dette skal lykkes, er det viktig at prosessen inkluderer hele Syria.
2. [Libaneserne har reist seg!](#) Klassekampen+ (meninger) | 30.10.2019
Kommentar av Henrik Buljo Anstorp (praktikant, Norsk Folkehjelp): I går ettermiddag kom nyheten om at statsminister Saad Hariri og regjeringen vil trekke seg som følge av protestene. Hva som vil skje fremover, er fortsatt uklart, men en endring har allerede skjedd: libanesere har blitt mer åpne for å kollektivt kritisere hele den politiske klassen og har nå samlet seg til felles kamp mot korrupsjon og ekstrem ulikhet.
3. [Revolusjon i bistanden](#). VG (meninger) | 25.10.2019
Debatt av Henriette Killi Westhrin (generalsekretær, Norsk folkehjelp): «Vi må våge å snakke om egeninteressen i bistand» foreslår tidligere politisk rådgiver i UD Bård Ludvig Thorheim og etterlyser «en revolusjonering av bistandstenkingen. Bistandspolitikken må i større grad følge norske interesser, bistandsmidler skal brukes som risikokapital, og Norge skal jobbe med å stabilisere svake stater. Dette fortjener et svar.
4. [Det haster! Hent barna hjem nå!](#) Dagbladet (meninger) | 01.09.2019
Kommentar av 17 norske organisasjoner: Vi vil på det sterkeste oppfordre regjeringen til å hente hjem norske barn og deres mødre, som lever under elendige forhold i interneringsleirer i Syria. FN har bedt oss om det, og våre mest grunnleggende verdier om humanitet og menneskerettigheter krever det av oss.
5. [Stans norsk våpeeksport](#). NRK ytring | 23.05.2019
Kronikk av 9 ledere i freds- og humanitære organisasjoner: I Granavolden-plattformen ble regjeringspartiene enige om å gjennomgå Norges regelverk på eksportkontroll av våpen. Vi ber innstendig regjeringen om å gjøre endringer som sikrer at norsk militært materiell ikke selges til land som er ansvarlige for den humanitære katastrofen i Jemen, og som sikrer at en lignende situasjon aldri skjer igjen.
6. [Tør Norge ta kampen mot skatteflukt?](#) Vårt Land (verdidebatt) | 26.04.2019
Kommentar av Ingrid Rostad (ForUM), Henriette Killi Westhrin (Norsk Folkehjelp), Hege Skarrud (Spire), Embla Mathisen (Changemaker), Thea Tveter Lysvik (Norsk Folkehjelp Solidaritetsungdom) og Mathilde Dahl (Attac): Vi trenger en omfattende internasjonal reform, men vi kan ikke sitte stille og vente på den. Norge må innføre utvidet land for land-rapportering, for å sikre at selskap skattlegges for det de faktisk omsetter for. Videre er det viktig å få på plass et norsk offentlig eierskapsregister for å sikre åpenhet om eierskap i norske selskap. I tillegg er det avgjørende at Norge støtter utviklingsland slik at også de kan styrke sine skattesystemer. Skatteflukt gagnar kun skatteflyktinger og multinasjonale selskaper, og alle andre betaler dyrt. Vi trenger mer åpenhet og et rettferdig skattesystem. Tør Norge å gå i front?
7. [Ikke ensidig nedrustning](#). Dagsavisen (nye meninger) | 06.04.2019
Kommentar av Henriette Killi Westhrin (Norsk Folkehjelp): Sterke krefter jobber mot atomvåpenforbud på Arbeiderpartiets landsmøte, men de er heldigvis på vikende front - og i mindretall blant sine medlemmer. Igjen fremmes påstanden om at FN-traktaten legger opp til ensidig nedrustning. Den er fortsatt like usann.
8. [Demonstrantene på Gaza trenger vår støtte](#). Dagsavisen (nye meninger) | 30.03.2019
Kommentar av Fredrik Glad-Gjernes (KFUK-KFUM Global), Henriette Westhrin (Norsk Folkehjelp), Kathrine Jensen (Palestinakomiteen i Norge), Nikos Tavridis Hansen (BDS Norge), Stein Guldbrandsen Fagforbundet), Tora Systad Tyssen (Fellesutvalget for Palestina) og Torstein Dahle (Ship to Gaza Norway): La oss vise palestinere og israelere at ikke-vold nytter, og at når tusenvis av palestinere marsjerer mot grensegjerdet hver fredag så er det ikke forgjeves. Disse ikke-voldelige initiativene fortjener vår aktive støtte, på samme måte som menneskerettighetsbrudd fortjener fordømmelse og

mottiltak som ansvarliggjør. Derfor markerer vi på lørdag at det er et år siden de ikke-voldelige demonstrasjonene startet på Gaza.

9. [Norge må ta avstand fra masseødeleggelse. Forbud mot atomvåpen er en forutsetning, ikke en snarvei.](#) Aftenposten (meninger) | 15.03.2019

Debatt av Grethe Lauglo Østern (våpenpolitisk rådgiver i Norsk Folkehjelp): Det er ingen motsetning mellom å støtte FN-forbudet mot atomvåpen og å arbeide for å redde andre avtaler og regimer, slik Målfrid Braut-Hegghammer gir inntrykk av i et innlegg i Aftenposten 5. mars. Atomvåpenstatene har startet en informasjonskrig for å fremstille forbudsavtalen som en avsporing og hindre den i å få nok statsparter til å tre i kraft. Men forbudet er en uunnværlig byggestein i avtaleverket.

NORSK KLIMASTIFTELSE

1. [Er dine tiltak tilstrekkelig, Erna?](#) Dagbladet (meninger) | 28.10.2019
Debatt av Pål W. Lorentzen (høyesterettsadvokat og spesialrådgiver i Norsk Klimastiftelse): I sitt tilsvarende 17. oktober avviser statsministeren min analyse: «Vi jobber med løsninger hver eneste dag som vil gjøre Norge og Verden til et bedre sted». Ja vel. Men er de tiltak hun deretter ramser opp tilstrekkelig til å nå Paris-avtalens mål? Hennes tilsvarende må oppfattes som en erkjennelse av at vi ikke når dette målet. Det er i tilfelle en viktig og nyttig avklaring, fordi det driver klimadebatten framover.
2. [Kan svak klimapolitikk føre til økonomisk krakk?](#) Stavanger Aftenblad (meninger) | 26.10.2019
Kommentar av Anne Jortveit (nestleder i Norsk klimastiftelse): Klimakrisen eskalerer, men politikk som kutter utslipp uteblir. Er det fare for brå korreksjoner – og til og med krakk – i klimaendringenes og energiomstillingens tid?
3. [Erna fører velgerne bak lyset.](#) Dagbladet (meninger) | 12.10.2019
Kommentar av Pål Lorentzen (høyesterettsadvokat og spesialrådgiver i Norsk Klimastiftelse): Erna Solberg vet – som mange av oss har visst en god stund – at det ikke eksisterer noen reell mulighet for å nå Paris-avtalens mål. Hvorfor sier hun det da? Trolig for å skape et inntrykk av at hun som landets statsminister vet at det som gjøres fra norsk side blir gjort – og at hun har tingene under kontroll. Ved å berolige velgerne kan dagens politikk fortsette, inkludert en offensiv petroleumspolitikk som gjør Norge til en av verdens største eksportører av CO₂-utslipp.
4. [Norge har et ansvar for å kutte klimagassutslipp.](#) VG (meninger) | 11.04.2019
Kommentar av Anders Bjartnes (ansvarlig redaktør i Energi og Klima og for Norsk klimastiftelses publikasjoner): Med høyt konfliktnivå, som i vindkraftdebatten, har alle aktører ansvar for å tenke gjennom hvilke argumenter de tar i bruk. Fakta må identifiseres og respekteres – ellers går vi oss bort i polariseringens tåkehav.

OPERASJON DAGSVERK

1. [Nå endrer vi verden.](#) Bergens Tidende (meninger) | 31.10.2019
Kommentar av Nora Marie Nilsen (Leder for Operasjon Dagsverk i Hordaland): Urettferdighetene vi har i dag er tross alt skapt av mennesker, så da burde vi kunne endre dem. Man burde ha de samme mulighetene uansett hvor i verden man er født. Dessverre er det ikke slik i dag. Hvor vi blir født er helt tilfeldig, og man kan bare håpe at man er heldig. Bare se på ungdommen i Den demokratiske republikken Kongo.
2. [Sorry, mamma og pappa \(OD 2019\).](#) Dagbladet (meninger) | 31.10.2019
Kommentar av Jens Øygarden Ingebrigtsen (leder av Operasjon Dagsverk): Sorry, mamma og pappa. Mobilene og macene dere har gitt oss er kjempefine, og utdannelsen staten gir oss er bra. Vi setter pris på det. Takk! Men – den verdenen vi arvet er så urettferdig at det nesten er vanskelig å forstå. 40 000 unge risikerer hver dag livet i gruver i østlige DR Kongo for å utvinne mineralene som brukes i mobilene våre.
3. [Hysj! De voksne prater!](#) Dagbladet (meninger) | 19.03.2019
Kommentar av Embla Regine Mathisen (Changemaker), Jens Øygarden Ingebrigtsen (Operasjon Dagsverk) og Hege Skarrud (Spire): Den rykende ferske utviklingsministeren, Dag Inge Ulstein, inviterte til dialogmøte med en rekke utviklingsaktører forrige uke. Av de inviterte fant man blant annet næringslivsaktører, universiteter, og oss utviklingsorganisasjoner. Her skulle alle få delta i samtalen. Eller, det var i alle fall det vi ungdomsorganisasjonene trodde.

PALESTINAKOMITEEN / FELLESUTVALGET FOR PALESTINA

1. [Lista over Israels lovbrudd er lang](#). Stavanger Aftenblad (meninger) | 19.12.2019
Debatt av Ingebreth Forus (Leder i Palestinakomiteen i Stavanger): Bjarne Bjelland har 10. desember innlegg i Aftenbladet der han skamroses Israel, og argumenterer mot boikott av landet. Den samme dato, i 1948, vedtok FN sin menneskerettserklæring. Den består av 30 artikler, og er forpliktende for alle medlemsland, altså også for Israel.
2. [Gjør det som virker](#). Klassekampen+ (meninger) | 03.05.2019
Debatt av Kathrine Jensen (Palestinakomiteen i Norge) og Kirsti Aarseth (AKULBI - Samordningskomiteen for akademisk og kulturell boikott av staten Israel): Vi er ikke ukjent med at folk har sterke meninger om hvordan ting burde gjøres, og vi registrerer at Arild Rønsen mener det hadde vært bra å samle et stort antall fredsaktivister i Tel Aviv under Eurovision. Det står han selvsagt fritt til, og vi lever greit med at Rønsen huffer seg over vår boikottoppfordring.
3. [Vi tar kampen – her](#). Klassekampen+ (meninger) | 17.04.2019
Debatt av Kathrine Jensen (leder, Palestinakomiteen i Norge): Flere enn 100 norske artister har signert Palestinakomiteen i Norges artistopprop om å boikotte Eurovision Song Contest 2019 (ESC) i Israel. Artistene gjør dette i solidaritet respekt for palestineres ønske om hvordan kampen for like rettigheter skal føres. I Klassekampen 9. april tar Arild Rønsen til orde for å heller reise til Tel Aviv og veive med palestinske flagg i gatene.
4. [Israel drap 55 palestinske born i fjor. Dette landet vil regjeringa vår knyte endå sterkare band til](#). Dagbladet (meninger) | 07.02.2019
Kommentar av Tora Systad Tyssen (Fellesutvalget for Palestina): I Granavolden-erklæringa er nemlig Israel det einaste landet som spesifikt er trekt fram som ein viktig samarbeidspartnar i utanrikspolitikken. Det står at regjeringa vil «legge til rette for styrket forsknings- og utviklingssamarbeid, handel, turisme og kulturutveksling med Israel». Samtidig står det i erklæringa at regjeringa vil «samarbeide med andre land for å gjennomføre økonomiske og politiske sanksjoner ved alvorlige og vedvarende brudd på folkeretten.»
5. [Vi må snakke om den nye regjeringsplattformen](#). Dagsavisen (nye meninger) | 06.02.2019
Kommentar av Kristine Martinsen (Palestinakomiteen i Norge): I den nye regjeringsplattformen nedfelles det først at regjeringa vil «samarbeide med andre land for å gjennomføre økonomiske og politiske sanksjoner ved alvorlige og vedvarende brudd på folkeretten». De vil også «legge til grunn en balansert holdning til Midtøsten-konflikten». Så kommer det paradoksale, de vil samtidig legge til rette for «styrket forsknings- og utviklingssamarbeid, handel, turisme og kulturutveksling med Israel.» Utelukker ikke de første punktene egentlig det siste?
6. [De skulle ikke til Israel, men til Palestina](#). Aftenposten (meninger) | 30.01.2019
Debatt av Arne Birger Heli (koordinatør for Palestinakomiteens solidaritetsarbeid i Palestina): 28. januar hadde Harald Stanghelle en kommentar: «Nå er det Israel som gjelder». En ellers god tekst krever imidlertid en viktig presisering. Han skriver blant annet om innreise til Israel og restriksjonene Israel har lagt, på denne muligheten for dem som støtter boikottaksjonene mot landet.

PLAN NORGE

1. [Jentebrølet](#). Dagsavisen (debatt) | 18.12.2019
Kronikk av Kari Helene Partapuoli (generalsekretær i Plan International Norge): Daglig utsettes jenter og kvinner verden over for diskriminering, vold, undertrykkelse og andre grove menneskerettighetsbrudd. Dette til tross for at det i dag er 40 år siden FNs generalforsamling vedtok «kvinnekonvensjonen» som lover avskaffelse av alle former for diskriminering av kvinner.
2. [Ungdom i kriser må tas på alvor!](#) Vårt Land (verdidebatt) | 08.06.2019
Kommentar av Julie Vik-Mo (16 år) og Agnes Nordvik (16 år), begge juniorrådgivere i URO, Ungdommens Rettighetsorgan, ungdomsorganisasjonen til Plan International Norge: Kjære utenriksminister Ine Marie Eriksen Søreide og utviklingsminister Dag Inge Ulstein, I naturkatastrofer og konflikter rammes ungdom hardt - likevel blir de ofte nedprioritert.
3. [Trygg abort redder liv - Norge kan gjøre mer for verdens jenter og kvinner](#). Vårt Land (verdidebatt) | 05.03.2019
Kommentar av Kari Helene Partapuoli (Plan Norge): Hvert år gjennomføres 25 millioner utrygge aborter i verden. Jenter mellom 15 og 19 år står for fire millioner av disse og nesten alle abortene skjer

i utviklingsland i Afrika, Asia og Latin-Amerika. La oss bruke den internasjonale kvinnedagen til å rette blikket ut i verden slik at alle jenter og kvinner får bestemme over sin egen kropp og fruktbarhet. Dette bør også være utviklingsministerens oppgave på FNs befolkningskommisjon i april.

RAFTOSTIFTELSEN

1. [Et taktskifte for ansvarlig næringsliv](#). Vårt Land (verdidebatt) | 21.12.2019
Kommentar av Anja Bakken Riise (Leder i Framtiden i våre hender), John Peder Egenæs (Generalsekretær i Amnesty International Norge) og Jostein Hole Kobbeltvedt (Daglig leder i Raftostiftelsen): I slutten av november fikk regjeringen en gavepakke av et lovforslag i hendene. Etikkinformasjonsutvalgets *Forslag til lov om virksomheters åpenhet om leverandørkjeder, kunnskapsplikt og aktsomhetsvurderinger* er et historisk steg mot å lovfeste at næringslivet har ansvar for menneskerettigheter og åpenhet. Utvalget har maktet å se en rekke gode initiativer under ett. Slik har de levert et forslag til lov som representerer et taktskifte for ansvarlig næringsliv.
2. [En stemme fra de stemmeløse?](#) VG (meninger) | 31.08.2019
Debatt av Julie Ane Ødegaard Borge (undervisningsleder ved Raftostiftelsen): I VG fredag morgen 30. august kan vi lese at Venstre-leder og kulturminister Trine Skei Grande ber skolene sørge for at elever som deltar i klimastreiken, ikke får fravær. Er det rett måte å møte elevstreiken på?

REDD BARNA

1. [Å lede mot bærekraftsmål](#). DN+ (meninger) | 02.12.2019
Kommentar av Birgitte Lange (generalsekretær i Redd Barna): Vi feiret da de 17 bærekraftsmålene ble vedtatt. Og da Redd Barna samme år skulle definere vår egen langtidsstrategi frem mot 2030, gjorde vi målene til våre egne gjennom å sette FNs bærekraftsmål i kjernen av vår egen strategi.
2. [Barns rettigheter står i fare](#). Dagbladet (meninger) | 21.11.2019
Kommentar av Birgitte Lange (generalsekretær i Redd Barna): Idet FNs barnekonvensjon fyller 30 år, står den under stadig verre press. Konvensjonen og barns rettigheter nærmest latterliggjøres og bagatelliseres.
3. [Slik kan du bekrefte lederskapet, Ulstein](#). Vårt Land (verdidebatt) | 14.09.2019
Kommentar av Birgitte Lange (generalsekretær i Redd Barna): Redd Barna er glade for å få utviklingsministerens forsikring om at utdanning er topp prioritert i Utenriksdepartementet. Derfor tillater jeg meg å komme med tre anbefalinger om hvordan lederskapet bør forvaltes nå i forkant av FNs generalforsamling.
4. [Stans norsk våpeeksport](#). NRK ytring | 23.05.2019
Kronikk av 9 ledere i freds- og humanitære organisasjoner: I Granavolden-plattformen ble regjeringspartiene enige om å gjennomgå Norges regelverk på eksportkontroll av våpen. Vi ber innstendig regjeringen om å gjøre endringer som sikrer at norsk militært materiell ikke selges til land som er ansvarlige for den humanitære katastrofen i Jemen, og som sikrer at en lignende situasjon aldri skjer igjen.
5. [Barn på flukt nektes skole](#). Vårt Land (verdidebatt) | 15.01.2019
Kommentar av Birgitte Lange (generalsekretær i Redd Barna) og Jan Egeland (generalsekretær i Flyktningshjelpen): Vi når ikke bærekraftsmålene på utdanning om vi ikke investerer i barn og unge på flukt. Uganda har planene på plass, men ikke pengene.
6. [Stans våpensalg til Jemen](#). NRK ytring | 08.01.2019
Kronikk av Tamer Kirolos (landdirektør for Redd Barna i Jemen): Jemens barn lever i verdens verste humanitære krise. På jobb for Redd Barna i Jemen ser jeg daglig hvordan de lider. For å få slutt på lidelsene, må vi få slutt på konflikten. Derfor er det en skam at det norske stortinget fortsetter å tillate salg av militært materiell til koalisjonen som kriger i landet under Saudi-Arabias ledelse.

REGNSKOGFONDET

1. [Klimatoppmøte krever ny norsk klimapolitikk](#). Dagbladet (meninger) | 23.09.2019
Kronikk av 17 ulike sivilsamfunnsorganisasjoner: FNs generalsekretær inviterer til ekstraordinært klimatoppmøte i New York. Statsledere som bare kommer for å snakke, er ikke velkomne. Dette er vårt brev og bønn til vår statsleder, Erna Solberg, om å pakke kofferten med ny klimapolitikk.

2. [Forskningsbaserte krav](#). Vårt Land (verdidebatt) | 26.06.2019
Kommentar av Embla Regine Mathisen (Changemaker), Silje Ask Lundberg (Naturvernforbundet), Kathrine Sund-Henriksen, (Forum for utvikling og miljø), Gaute Eiterjord (Natur og Ungdom), Øyvind Eggen (Regnskogfondet) og Fredrik Glad-Gjernes (KFUK-KFUM Global): Klimastreikende ungdom krever at Norge må gi minst 65 milliarder årlig i klimafinansiering. Dette ble i en sak på NRK fremstilt som tilfeldig og urealistisk av Frps Terje Helleland og Bls Gunnar Eskeland. Regjeringspartiene stemte ned forslaget i Stortinget. Men tallet er ikke tatt ut av løse lufta. Det kommer fra verdensledende Stockholm Environmental Institute (SEI) i rapporten «Norway's Fair Share of Meeting the Paris Agreement».
3. [Vi må kunne stå i politisk motvind](#). Dagbladet (meninger) | 04.06.2019
Kommentar av Øyvind Eggen (generalsekretær i Regnskogfondet) og Bård Vegar Solhjell (generalsekretær i WWF Verdens Naturfond): Norges svar til Brasil må i første omgang være å insistere på at inngåtte avtaler skal holdes. Brasil har inngått forpliktelser overfor Norge om å bevare regnskog, og Norge må ivareta sine forpliktelser til å støtte arbeidet. I neste omgang må Norge være klar til å respondere på en ny politisk situasjon, med særlig vekt på å sikre rettigheter og handlingsrom for urfolk og sivilsamfunnsorganisasjoner slik at de fortsatt kan ivareta sin avgjørende rolle i regnskogbevaring.
4. [Regnskogen trenger ikke fortellinger om «de ville»](#). Morgenbladet (meninger) | 05.07.2019
Debatt av Øyvind Eggen (Regnskogfondet): Korowai-folkets møte med storsamfunnet kan bety at de mister alt. Andreas Viestad valgte å gjøre dem til objekter i sin egen eksotiske fortelling fremfor å viderefortelle deres.

RORG-samarbeidet

1. [En utviklingspolitikk for det 21. århundre](#). Morgenbladet (meninger) | 19.11.2019
Essay av Arnfinn Nygaard (daglig leder av RORG-samarbeidet): Vi løser ikke dagens store globale utfordringer med gårsdagens tilnærminger og tankemønstre.
2. [Bærekraft er mer enn relevant](#). Dagsavisen (debatt) | 26.07.2019
Kommentar av Anne Cathrine Uteng da Silva (generalsekretær i FN-sambandet) og Arnfinn Nygaard (daglig leder i RORG-samarbeidet): Vi har følgende oppfordring til utviklingsminister Dag-Inge Ulstein: Ta deg en alvorsprat med kunnskapsminister Jan Tore Sanner! Skal dagens unge rustes for å møte de store samfunnsutfordringene som det grønne skiftet og FNs bærekraftsmål innebærer, må bærekraftig utvikling inn i sentrale fag som norsk, engelsk og matematikk i norsk skole.

RØDE KORS

1. [Vet du hvor mammaen min er?](#) Dagbladet (meninger) | 16.05.2019
Kommentar av Tonje Tingberg (helsekoordinator i Norges Røde Kors): En tynnkledd femåring passer et spedbarn i en flyktningleir der det ikke er nok senger, mat, toaletter eller medisinsk hjelp. Jeg ser ikke moren deres noe sted. Tiden løper fra oss om vi skal hjelpe barna og flyktningene i al Hol-leiren i Syria.
2. [Atomvåpen som avskrekking har gått ut på dato](#). Morgenbladet (meninger) | 01.03.2019
Kronikk av Robert Mood (president i Norges Røde Kors): Striden om atomvåpen er ikke uløselig. Det er ikke politisk realisme å fortsette å gamble på at svake teorier fortsetter å fungere. Den beste garantien for at atomvåpen aldri blir tatt i bruk er ikke vissheten om at ethvert kjernefysisk angrep vil bli besvart med samme mynt. Den beste garantien er å forby og avskaffe atomvåpen i sin helhet. Det er ikke idealisme. Det er sunn fornuft.
3. [Våre inhumane atomvåpen](#). VG (meninger) | 02.02.2019
Kommentar av Robert Mood (Røde Kors) og Morten Bremer Mærlig (tidligere forsker ved NUPI): Atomvåpnene er tilbake i internasjonal storpolitikk. Norske politikere gambler på at vår atomflaks vil vare og overlater spørsmålet om vår felles sikkerhet til fagbyråkrater. Det er et farlig spill.

SAIH

1. [Verden går ikke til helvete!](#) Klassekampen+ (meninger) | 27.09.2019
Kommentar av Embla R. Mathisen (leder i Changemaker), Hege Skarrud (leder i Spire) og Sunniva Folgen Høiskar (leder i SAIH): På nesten alle områder går verden framover. Det er likevel et område

hvor det går i motsatt retning: klima og miljø. Vi befinner oss i en klima- og miljøkrise, og vi er på etterskudd. Samtidig opplever vi en bølge med klimaopprør og framtidshåp, men også en bølge av framtidspessimisme og følelsen av at det uansett ikke nytter. Vår eksistens er avhengig av at den første bølgen trumfer.

2. [Sikrer ikke kvalitetsutdanning](#). Vårt Land (verdidebatt) | 16.07.2019
Kommentar av Sunniva Folgen Høiskar (SAIH): Utviklingsminister Dag-Inge Ulstein bør hindre at bistandsmidler går til å finansiere internasjonalt initiativ som ikke sikrer utdanning til de som trenger det mest.
3. [Frykten som våpen i Myanmar](#). Vårt Land (verdidebatt) | 20.05.2019
Kommentar av Beathe Øgård (leder i SAIH) og Audun Aagre (daglig leder i NBK): Ytringsfriheten er under press, og frykten tilbake i Myanmar, mens verden har vært opptatt av enten å heie på de positive endringene eller å fordømme overgrepene mot Rohingyaene. Vår analyse er at militæret er og blir hovedproblemet i Myanmar.
4. [Låneplassen for utvikling!](#) Vårt Land (verdidebatt) | 21.03.2019
Kommentar av Beathe Øgård (SAIH) og Håkon Randgaard Mikalsen (NSO): Samtidig som etterspørselen etter utdanning øker, har det gradvis skjedd et skifte i internasjonal høyere utdanningspolitikk. Dette skiftet beskrives i rapporten «An Excluding Consensus», som lanseres av Studentenes og Akademikernes Internasjonale Hjelpfond og Norsk Studentorganisasjon i dag. Her presenteres konsekvenser av økt kommersialisering og ulike modeller for kostnadsbæring innenfor høyere utdanning globalt.
5. [Alvorlige menneskerettighetsbrudd mot sivilsamfunnsaktivister](#). Vårt Land (verdidebatt) | 02.03.2019
Kommentar av Beathe Øgård (leder av SAIH), Roger H. Heimli (2. nestleder i LO) og Johan N. Hermstad (daglig leder i Fellesrådet for Afrika): SAIH, LO og Fellesrådet for Afrika ser med stor bekymring på den økte militære voldsbruken i Zimbabwe. Det er viktig at norske myndigheter fordømmer menneskerettighetsbruddene i Zimbabwe og viser solidaritet med en befolkning som lever med undertrykkelse og økende innskrenking av ytringsfrihet og demokrati.

SLUG

1. [Hvem skal lede Argentina ut av økonomisk krise?](#) Vårt Land (verdidebatt) | 26.10.2019
Kommentar av Henrik Mathias Hvaal (SLUG): Søndag velger argentinerne sin neste president. Bakteppet er en dyp økonomisk krise. Om opposisjonen vinner er det uklart om det er presidenten eller visepresidenten som får mest makt. Vinneren går uansett svært tøffe gjeldsforhandlinger i møte.
2. [Arkaisk 'avtale' for europeisk dominans](#). Klassekampen+ (meninger) | 01.10.2019
Kommentar av Synnøve Ofte Jacobsen (politisk rådgjevar, SLUG): Kristalina Georgieva frå Bulgaria er blitt valt som ny leiar i Det internasjonale pengefondet (IMF), og tiltrer 1. oktober. Sidan IMF og Verdensbanken blei oppretta for 75 år sidan, har det vore ein stillestående einigheit, ein såkalla *gentleman's agreement*, om at Verdensbankens leiar skal vere ein amerikanar, og IMF sin leiar ein europear. Einigheita lever i beste velgåande, men det er lite som er gentleman-aktig ved den.
3. [Klimatoppmøte krever ny norsk klimapolitikk](#). Dagbladet (meninger) | 23.09.2019
Kronikk av 17 ulike sivilsamfunnsorganisasjoner: FN's generalsekretær inviterer til ekstraordinært klimatoppmøte i New York. Statsledere som bare kommer for å snakke, er ikke velkomne. Dette er vårt brev og bønn til vår statsleder, Erna Solberg, om å pakke kofferten med ny klimapolitikk.
4. [Refleksjoner rundt et velmenende, men mislykket debattinnlegg om gjeld](#). Minerva (meninger) | 17.09.2019
Debatt av Synnøve Ofte Jacobsen (SLUG – Nettverk for rettferdig gjeldspolitik): Utenrikspolitisk forsker Asle Toje er i Minerva fredag 13. september svært bekymret for at afrikanske ledere har tatt opp store lån som kun har kommet landenes eliter til gode. Toje antyder at gjeldsslette har bidratt til en kultur for uansvarlighet rundt å gi og ta opp lån, og at udemokratiske eller korrupte regimer låner over evne fordi de forventer gjeldsslette når krisen rammer. Dette er bekymringer som vi deler med Toje, derfor er uansvarlig långivning og låneopptak nettopp det SLUG jobber imot. Vi er glade for at Toje tar opp viktige problemstillinger i internasjonal gjeldspolitik, men deler ikke hans konklusjoner.
5. [Gjeldskrisen er en tillitskrise](#). Vårt Land (verdidebatt) | 16.09.2019
Kommentar av Henrik Mathias Hvaal (SLUG - Nettverk for rettferdig gjeldspolitik): Argentina har igjen store gjeldsproblemer. Hvordan presidentkandidatene vil løse dem kommer til å avgjøre valget.

6. [En dytt i riktig retning \(gjeldslette\)](#). Vårt Land (verdidebatt) | 16.04.2019
Kommentar av Thea Sofie Rusten Grastveit (SLUG - Nettverk for rettferdig gjeldspolitik): Norge er en viktig støttespiller for Somalia. Blant annet har Stortinget bestemt at Somalia skal være et av Norges partnerland for norsk utviklingspolitikk. Den norske utviklingsministeren Dag-Inge Ulstein har også hatt møte med statsminister Khairi under IMF og Verdensbankens vårmøter i Washington. Vi håper Norge vil fortsette å støtte gjeldslette for Somalia i internasjonale fora og at dette arbeidet krones med innvilgelse i den nærmeste framtid. Det moralske og humanitære behovet for gjeldslette for Somalia er stort.
7. [Klar bane for Trumps kandidat \(Verdensbanken\)](#). Dagsavisen (nye meninger) | 01.04.2019
Kronikk av Isabella Dahl Kormilitzine (SLUG): Den nye presidenten for Verdensbanken må være en person som kan ta tak i de store utfordringene verden står overfor; økende ulikhet, finansmarkedenes økte innflytelse, en global gjeldskrise på trappene, og økt makt for selskaper, som undergraver staters suverenitet og evne til å møte menneskerettighetsforpliktelser. For ikke å snakke om klimaendringene som truer livsgrunnlaget til de fattigste på planeten. Malpass' bakgrunn og syn på finansinstitusjoner som Verdensbanken tilsier at han ikke er den personen vi trenger.
8. [Oljefondet kan vise vei](#). DN+ (meninger) | 06.03.2019
Kommentar av Isabella Dahl Kormilitzine (daglig leder, SLUG – Nettverk for rettferdig gjeldspolitik): I Norges Banks rapport om ansvarlig forvaltning 2018 står det at «Norges Banks hovedstyre peker i sine prinsipper for ansvarlig forvaltningsvirksomhet på ytterligere to standarder fra FN [...] prinsipper for ansvarlig statlig utlån og låneopptak. Prinsippene har som mål å hindre ikke-bærekraftige gjeldsbyrder og vektlegger både långiver og låntagers ansvar». Dette er et enormt steg i riktig retning og det viser at Norge ønsker å ta ansvar som investor. Potensielt vil det kunne ha store positive ringvirkninger også internasjonalt, da mange ser til Norge og SPU som standardsetter for investeringer.

SOS BARNEBYER

1. [Tenk deg om før du gir penger til barnehjem](#). Stavanger Aftenblad (meninger) | 16.10.2019
Kommentar av Sissel Aarak (SOS-barnebyer): Bilder av foreldreløse barn som vandrer gatelangs gjør givergleden stor i vestlige land. Gjennom loppemarkeder, bursdager og arrangement samler vi inn penger til gode formål. Givergleden er stor i Norge, og det er bra. Utfordringer er at ikke alle formål er like gode.
2. [Psykisk helse på utviklingsagendaen](#). Vårt Land (verdidebatt) | 11.10.2019
Kommentar av Sissel Aarak (Programsjef for SOS-barnebyer): Norge har blitt en stormakt på global helse. Siden 2000-årsskiftet er helsebistanden doblet. Norge bruker nå nesten fire milliarder kroner årlig på dette internasjonalt. Vaksiner, tiltak mot ikke-smittsomme sykdommer og seksuell og reproduktiv helse er prioritert. Regjeringen mener i statsbudsjettet for 2020 at de fører en «helhetlig og aktiv norsk politikk for global helse» Men det som gir størst helsetap i verden, psykisk helse, er neglisjert.
3. [Heller handling enn mimring i kampen mot slaveriet](#). Vårt Land (verdidebatt) | 27.08.2019
Kommentar av Sissel Aarak (Programsjef for SOS-barnebyer): FNs høykommissær for menneskerettigheter påpeker at slaverindustrien er verdens raskest voksende industri, og at den reelle prisen på et menneske er mye lavere nå enn for to hundre år siden. Mens kuler, krutt eller narkotika bare kan brukes en gang, kan et menneske bli brukt igjen og igjen. Vi må få på plass sterkere beskyttelsesstrukturer for disse potensielle ofrene, selv om dette også er vanskelig.
4. [Beskytt sårbare barn mot slaveri](#) Vårt Land (verdidebatt) | 06.03.2019
Kommentar av Sissel Aarak (SOS barnebyer): Barn i sårbare omsorgssituasjoner er særlig utsatt for å bli utnyttet av den raskest voksende kriminelle virksomheten i verden. Vi har fire råd til utviklingsministeren for å forhindre nettopp dette.
5. [Drastisk reduksjon i «ventetid» for enslige mindreårige asylsøkere](#). Dagbladet (meninger) | 03.01.2019
Kommentar av Sissel Aarak (programsjef i SOS-barnebyer): Norge skal ta i bruk en ny modell for bosetting av enslige mindreårige asylsøkere som kan redusere ventetida på mottak med mange måneder.

SPIRE

1. [Det er systemet som er råttent](#). Klassekampen+ (meninger) | 29.11.2019
Kommentar av Jakob Hyllseth Ryen (Spire): Fredag 29. november er det klimastreik og Black Friday på samme dag. Vi kan ikke løse klimakrisa med forbrukermakt. Vi må gjøre drastiske samfunnsendringer, ikke bare endringer i vårt eget liv. Vi må anerkjenne at vi lever i et system som er designet for at vi skal kjøpe mer når vi allerede har nok, som skal gagne store selskaper på veien mot økonomisk vekst og kortsiktig profitt i stedet for menneskers velferd og trygghet og naturens bærekraft.
2. [Klimamerking som hvilepute for næringslivet](#). Nationen (meninger) | 26.10.2019
Kronikk av Hege Skarrud (leder i Spire): Orkla og Yara har helt rett i at samfunnets borgere i større grad ønsker å ta valg som reelt spiller på lag med verdens miljø. Det er viktig at det da gis tilgang til informasjon om påvirkningen våre valg har på verden. Men det er ikke som individer vi gjør størst forskjell, det er gjennom å endre de større praksisene i næringslivet. Derfor er det problematisk at selskaper gis rom til å villede individers gode intensjoner gjennom å smelle på en sertifisering eller merking om at noe er mer bærekraftig, sammenliknet med et annet produkt.
3. [Verden går ikke til helvete!](#) Klassekampen+ (meninger) | 27.09.2019
Kommentar av Embla R. Mathisen (leder i Changemaker), Hege Skarrud (leder i Spire) og Sunniva Folgen Høiskar (leder i SAIH): På nesten alle områder går verden framover. Det er likevel et område hvor det går i motsatt retning: klima og miljø. Vi befinner oss i en klima- og miljøkrise, og vi er på etterskudd. Samtidig opplever vi en bølge med klimaopprør og framtidshåp, men også en bølge av framtidspessimisme og følelsen av at det uansett ikke nytter. Vår eksistens er avhengig av at den første bølgen trumfer.
4. [Klimatoppmøte krever ny norsk klimapolitikk](#). Dagbladet (meninger) | 23.09.2019
Kronikk av 17 ulike sivilsamfunnsorganisasjoner: FNs generalsekretær inviterer til ekstraordinært klimatoppmøte i New York. Statsledere som bare kommer for å snakke, er ikke velkomne. Dette er vårt brev og bønn til vår statsleder, Erna Solberg, om å pakke kofferten med ny klimapolitikk.
5. [Jordbrukets ufortjent dårlige klimarykte](#). Nationen (meninger) | 14.09.2019
Kommentar av Anne Berit Wichstrøm Moldsvor (Medlem i Spires kampanjeutvalg): Mat kan dyrkes mer bærekraftig - og binde mer karbon.
6. [Tør Norge ta kampen mot skatteflukt?](#) Vårt Land (verdidebatt) | 26.04.2019
Kommentar av Ingrid Rostad (ForUM), Henriette Killi Westhrin (Norsk Folkehjelp), Hege Skarrud (Spire), Embla Mathisen (Changemaker), Thea Tvetter Lysvik (Norsk Folkehjelp Solidaritetsungdom) og Mathilde Dahl (Attac): Vi trenger en omfattende internasjonal reform, men vi kan ikke sitte stille og vente på den. Norge må innføre utvidet land for land-rapportering, for å sikre at selskap skattlegges for det de faktisk omsetter for. Videre er det viktig å få på plass et norsk offentlig eierskapsregister for å sikre åpenhet om eierskap i norske selskap. I tillegg er det avgjørende at Norge støtter utviklingsland slik at også de kan styrke sine skattesystemer. Skatteflukt gagnar kun skatteflyktninger og multinasjonale selskaper, og alle andre betaler dyrt. Vi trenger mer åpenhet og et rettferdig skattesystem. Tør Norge å gå i front?
7. [Hysj! De voksne prater!](#) Dagbladet (meninger) | 19.03.2019
Kommentar av Embla Regine Mathisen (Changemaker), Jens Øygarden Ingebrigtsen (Operasjon Dagsverk) og Hege Skarrud (Spire): Den rykende ferske utviklingsministeren, Dag Inge Ulstein, inviterte til dialogmøte med en rekke utviklingsaktører forrige uke. Av de inviterte fant man blant annet næringslivsaktører, universiteter, og oss utviklingsorganisasjoner. Her skulle alle få delta i samtalen. Eller, det var i alle fall det vi ungdomsorganisasjonene trodde.
8. [Tid for pisk? \(regnskogsatsingen\)](#). Dagsavisen (nye meninger) | 25.02.2019
Debatt av Ida Morén Strømsø (Spire): Bistandsaktuelt skrev 15. februar om 7 grunner til at Amazonas-satsingen nå er i trøbbel. Det er ikke hyggelig lesning. I sitt svar på Spires kritikk av Norges passivitet viser Klima- og miljøminister Ola Elvestuen en bekymringsverdig ansvarsfraskrivelse fra å håndtere situasjonen noe annerledes enn vi har gjort før. «Det er knyttet betingelser til regnskogsmilliardene. Og det har vært det siden samarbeidet startet i 2008», sier Elvestuen.
9. [Sett foten ned. Nå!](#) Dagsavisen (nye meninger) | 04.02.2019
Kronikk av Ida Morén Strømsø (Spire): Norge ønsker med regnskogsatsingen sin å være et foregangsland på naturvern og klimatiltak. Ignorerer vi Brasils nye politikk, og miljøkonsekvensene av vårt eget landbruk, mister vår egen utenriks- og klimapolitikk legitimitet. Norge må knytte betingelser til regnskogsmilliardene og nøye overvåke konsekvensene av norske investeringer og samarbeidet med Brasils nye regime. Vårt samarbeid med Brasil kan ikke gjemme seg under tåkepratet rundt bærekraftsagendaen mot 2030. Alvoret i situasjonen krever handling akkurat Nå.

STEFANUSALLIANSEN

1. [Smertefulle møte med valdtekte](#). Stavanger Aftenblad (meninger) | 08.11.2019
Kommentar av Johannes Morken (redaktør i Stefanusalliansen): I mange land blir kvinner dobbelt forfølgde – både på grunn av trua si og kjønnnet sitt. I Irak angreip IS jesidiane – mennene vart drepne, kvinner blei tekne som sexslavar og vart handelsvare i kalifatet. Framleis er 3000 kvinner ikkje sette frie. Dei overlevande vert forsøkt stabla på beina igjen. Men det er ikkje spor av noko rettsoppgjær etter folkemordet.
2. [Møtet med IS-uhyret](#). Stavanger Aftenblad (meninger) | 30.09.2019
Kommentar av Johannes Morken (Stefanusalliansen): IS-bestialiteten har skremt også mange muslimar. Vi må støtta dei som konverterer – og ikkje skulda muslimar som tek avstand frå vald, for å lyga om religionen sin.
3. [Når Solheim hyller Indias Modi](#). DN+ (meninger) | 20.06.2019
Debatt av Johannes Morken (redaktør i Stefanusalliansen): Like før avslutningen av Indias valg, skrev Erik Solheim 22. mai en hyllest til statsminister Narendra Modi. Etter BJPs valgseier, er det grunn til å nyansere hyllesten. Fremskrittene i kampen for miljø er store. Det har Solheim rett i. Men hadde jeg vært ham, ville jeg nølt med sammenligninger mellom den hindunasjonalistiske familien og Europas arbeiderbevegelser.
4. [India - ein farleg elefant i fart](#). Dagsavisen (debatt) | 23.05.2019
Kommentar av Johannes Morken (redaktør i Stefanusalliansen): I India, verdas største demokrati, blir trusfridommen utsett for sterkare og sterkare press. Det rammar muslimar og kristne.
5. [Stortingspresidenten må ta opp Kinas overgrep](#). Vårt Land (verdidebatt) | 16.05.2019
Kommentar av Ed Brown (generalsekretær i Stefanusalliansen) og Bjørn Engesland (generalsekretær i Den norske Helsingforskomité): Stortinget har satt i gang et viktig arbeid for å få frem sannheten om urett begått mot samer og kvener. Det er et godt utgangspunkt for tydelig tale om Kinas overgrep mot sine minoriteter.

TJN NORGE

1. [Noe er råttent i de nordiske bankene \(skatteparadiser\)](#). Aftenposten (meninger) | 21.11.2019
Kommentar av Ingrid Hjertaker og Sigrid Klæboe Jacobsen (Tax Justice Network - Norge): Hvitvaskingskandalene i de nordiske bankene vil ingen ende ta, og nå er også Norge involvert. Islandske medier avslørte at fiskeriselskapet Samherji skal ha bestukket namibiske politikere og tjenestemenn gjennom DNB og skatteparadisselskaper for å tilegne seg fiskekonsesjoner. Hele 70 millioner dollar skal ha strømmet til og fra skatteparadisselskaper med ukjente eller tvilsomme eiere gjennom konti i norske DNB. To ministre i Namibia og konsernsjefen i Samherji har gått av etter avsløringene.
2. [Tro og realisme i «digital» skattereform](#). DN+ (meninger) | 27.09.2019
Debatt av Sigrid Klæboe Jacobsen (Tax Justice Network Norge): Skattedirektør Hans Christian Holte advarer i Dagens Næringsliv 18. september mot nasjonale tiltak for å skattlegge digitale selskaper. Han oppfordrer til å «bevare troen på det internasjonale samarbeidet». Troen må imidlertid suppleres med realisme.
3. [Feil om fransk digitalskatt](#). Klassekampen+ (meninger) | 07.09.2019
Kommentar av Sigrid Klæboe Jacobsen og Ingrid Hjertaker (Tax Justice Network): Klassekampen skriver 5. september at president Trump «brått åpnet» for Frankrikes nye digitalskatt, og at avtalen de to landene inngikk 26. august er en «seier for Macron». Dette er en pussig vinkling, ettersom Frankrike ble presset til å inngå avtalen etter amerikanske trusler om handelskrig. Det viktigste element i denne avtalen var heller ikke nevnt – at Frankrike har gått med på å *betale tilbake* deler av skatten de nå henter fra tech-gigantene, dersom det blir enighet i OECD om nye skatteprinsipper som fanger opp digital virksomhet.
4. [Innsyn for flere enn Skatteetaten \(skatterettferdighet\)](#). DN+ (meninger) | 05.03.2019
Debatt av Gregar Berg-Rolness og Ingrid Hjertaker (Tax Justice Norway): Om velferdskonserner som Humana og Investor virkelig ikke har noe å skjule, så kunne full åpenhet om samtlige bakenforliggende eiere og skattebetaling i ulike land bidra til å avlive «mytene» Lorentzen er lei av. Innsyn og skatt er noe Skatteetaten får ta seg av, skriver han. Vi er uenige i at dette er tilstrekkelig for å sikre at de

multinasjonale selskapene betaler det de skal av skatt i ulike land. Vi kan takke varslere, journalister og sivilsamfunn for at flere smutthull i skattelovene er blitt tettet i senere år.

5. [Omsorg i skatteparadis](#). DN+ (meninger) | 18.02.2019
Debatt av Gregar Berg-Rolness og Ingrid Hjertaker (Tax Justice Network – Norge): At tunge aktører i norsk barnevern eies av fond registrert i Sveits og på Guernsey plager kanskje ikke Lorentzen eller Hammerich. Men engasjementet rundt de private velferdsaktørene er stort, og mange ønsker at de aktørene som leverer våre fellesfinansierte velferdstjenester, skal ha orden på skattebetaling og åpenhet, samt behandling av ansatte og brukere.
6. [Lekkasjedrevet innsyn \(skatteparadisene\)](#). Dagbladet (meninger) | 01.02.2019
Kommentar av Sigrid Klæboe Jacobsen (Tax Justice Network Norge): Dubai-lekkasjen avslører at finansinstitusjoner der har registrert svært mange utenlandske kunder med «ukjent statsborgerskap», også flere nordmenn. Dermed spenner landet bena under de siste årenes forsøk på åpne opp skatteparadisene. De inngåtte avtalene kan vise seg tilnærmet verdiløse fordi informasjon som ikke registreres heller ikke kan utveksles.

UTVIKLINGSFONDET

1. [Godt begynt er halvt fullført](#). Nationen (meninger) | 27.09.2019
Kommentar av Jan Thomas Odegard (Leder i Utviklingsfondet), Kjersti Hoff (Leder i Norsk Bonde- og Småbrukarlag), Annabelle Lefébure-Henriksen (Daglig leder i Fairtrade Norge), Kathrine Sund-Henriksen (Daglig leder i Forum for utvikling og miljø), Martha Rubiano Skretteberg (Generalsekretær i Caritas) og Reinaart Pretorius (Utviklingssjef Norges Vel internasjonal avdeling): Denne uka lanserte regjeringens sin Handlingsplan for bærekraftige matsystemer internasjonalt på FNs generalforsamling. Hvordan kan den få maksimal effekt?
2. [Klimatoppmøte krever ny norsk klimapolitikk](#). Dagbladet (meninger) | 23.09.2019
Kronikk av 17 ulike sivilsamfunnsorganisasjoner: FNs generalsekretær inviterer til ekstraordinært klimatoppmøte i New York. Statsledere som bare kommer for å snakke, er ikke velkomne. Dette er vårt brev og bønn til vår statsleder, Erna Solberg, om å pakke kofferten med ny klimapolitikk.
3. [Norge må støtte FN-erklæringen om småbønders rettigheter](#). Vårt Land (verdidebatt) | 14.09.2019
Kommentar av Hans Morten Haugen (professor, VID) og Jan Thomas Odegard (Utviklingsfondet): Småbønder spiller en avgjørende rolle for matsikkerhet, klimavennlig jordbruk og sikring av biologisk mangfold i en rekke land. Å oppnå FNs bærekraftsmål 2.3 om å doble produktiviteten blant småbønder er fullt mulig, og er det viktigste virkemidlet for å nå bærekraftsmål 1 om å utrydde fattigdom.
4. [Kvinner er nøkkelen til bærekraft](#). Nationen (meninger) | 05.06.2019
Kronikk av Jan Thomas Odegard (Utviklingsfondet) og Cesilie Aurbakken (Norges Bygdekvinnelag): Verdens miljødag onsdag 5. juni er en god anledning til å sette søkelyset mot hvordan verdens matproduksjon påvirkes av klimaendringene. Ingen andre sektorer er så fundamentalt avhengige av været og et fungerende miljø som landbruket. Regjeringen har varslet at de vil trappe opp kampen mot sult og satsningen på matsikkerhet og klimatilpasset landbruk i norsk utviklingspolitikk. En slik satsning må nå de som trenger det mest.
5. [En historie om å dele for å overleve \(landbruk/mat/klima\)](#). Vårt Land (verdidebatt) | 07.05.2019
Kommentar av Siri O. Kvalø (Utviklingsfondet): Bønder verden over merker klimaendringene først og hardest. Det blir det etter all sannsynlighet mer av i årene som kommer. Det er nødvendig med et økt fokus på mat for framtiden. Den politiske utviklingsdebatten står ikke i samsvar med alvoret vi står ovenfor. Det trengs en solid opptrapping av arbeidet med å gjøre verdens matproduksjon i bedre stand til å møte de endringene som kommer – og som for mange er her allerede.

WWF NORGE

1. [Mot polarisering, eller nye fellesskap?](#). Dagsavisen (debatt) | 19.12.2019
Kronikk av Bård Vegar Solhjell (generalsekretær i WWF, fra 1. januar 2020 leder for Norad): Er vi bekymra for eit militært angrep? Det hjelper å styrke forsvaret, sjølv om vi må ha hjelp av andre. Til og med handelen kan vi styrke gjennom avtalar med enkeltland, sjølv om det globale handelssystemet ikkje fungerer. Klimaet er derimot 100 prosent globalt. Klimapolitikk hjelper BERRE dersom mange nok land, selskap og lokalsamfunn også stiller opp.

2. [På kant med kunnskapen](#). Dagbladet (meninger) | 10.12.2019
Kommentar av Karoline Andaur (fungerende generalsekretær WWF Verdens naturfond): I kampen om iskantsonen står store og uerstattelige naturverdier på spill. Våre folkevalgte vil huskes i generasjoner for hvordan de forholder seg til kunnskap i miljø- og klimakrisens tid.
3. [På rett side av oljehistoria](#). Stavanger Aftenblad (meninger) | 23.11.2019
Kommentar av Bård Vegar Solhjell (WWF): Vi må førebu oss på den verda vi ønskjer, ikkje den vi fryktar. Det ligg politikk i energiprognosar, ganske enkelt fordi mange lands myndigheiter nyttar seg av dei. Til dømes norske myndigheiter.
4. [Ei løysing på plastproblemet](#). Dagsavisen (debatt) | 07.11.2019
Kommentar av Bård Vegar Solhjell (WWF): På «Our Ocean»-konferansen i Oslo kom klima- og miljøminister Ola Elvestuen med ei forplikting om at regjeringa skal jobbe for at ei ny, internasjonal avtale mot marin forsøpling skal komme på plass innan 2023. Det er kanskje ikkje den mest biletevenlege av løysingane på den enorme utfordringa med plast i havet. Men det er kanskje starten på noko historisk.
5. [Halvhjertet gruppearbeid fra Regjeringen](#). Dagbladet (meninger) | 17.10.2019
Kommentar av Ragnhild Elisabeth Waagaard, senior klima- og energirådgiver i WWF Verdens naturfond): Klimaloven pålegger regjeringa å gjennomføre en årlig redegjørelse av hvordan Norge skal klimamålene og klimaeffekten av statsbudsjettet. Forsøket i årets framlagte statsbudsjett står til stryk. Ideen bak er enkel: Det må bli like enkelt å telle utslipp som å telle penger i statsbudsjettet. Dette vil gi bedre kontroll over utviklingen når utslippene skal ned mot null innen 2050.
6. [Større utsleppskutt](#). DN+ (meninger) | 11.10.2019
Debatt av Bård Vegar Solhjell (generalsekretær i WWF): Det er uklokt å la andre omstille seg raskt, medan vi i liten grad gjer det. Difor er det viktig at norske utslepp går kraftig ned. Då trengst det ein langt tøffare klimapolitikk.
7. [Vi elsker miljøavgiftene!](#) Klassekampen+ (meninger) | 07.10.2019
Kommentar av Guro Lystad (rådgiver for WWF) og Haakon Riekeles (samfunnsøkonom, Civita): Norge har forpliktet seg til å halvere klimagassutslippene innen 2030. Vi er ikke i rute for å nå det målet; dagens politikk vil kun gi tretten prosent kutt. Norges ambisjonsnivå er også milevis unna målet om å unngå mer enn 1,5-2 graders oppvarming. Den gode nyheten er at et grønnere statsbudsjett kan gi oss et mer effektivt skattesystem, kutte klimagassutslipp og øke tempoet til det grønne skiftet.
8. [Når natur blir politikk](#). Dagsavisen (debatt) | 26.09.2019
Kronikk av Bård Vegar Solhjell (WWF Norge): Denne ukas internasjonale klimamøte i New York markerte flere viktige tidsskifter. En ny generasjon tok ordet. Det ble enda tydeligere for alle at fossil energi er på vei ut. Til gjengjeld er naturen på vei inn. Klimamøtet i FN september 2019 vil for alltid bli husket som møtet der Greta Thunberg utfordret verdens toppledere på vegne av en hel ungdomsgenerasjon. Fremtiden er ikke lenger representert ved årstall på en graf i en rapport med scenarier. Når millioner av ungdommer fyller gatene, kommer klimakrisen nærmere. Verdens ledere er vel aldri blitt utfordret så direkte som da Thunberg satte øynene i dem og spurte hvordan de våget.
9. [Statsminister i naturkrisenes tid](#). VG (meninger) | 23.09.2019
Kommentar av Bård Vegard Solhjell (WWF Norge): Når Erna Solberg drar til FN-toppmøte i New York, må hun ta med seg et nytt norsk klimamål, en plan for mer natur og en bukett nye tanker om storpolitikk i klima- og naturkrisenes århundre.
10. [Klimatoppmøte krever ny norsk klimapolitikk](#). Dagbladet (meninger) | 23.09.2019
Kronikk av 17 ulike sivilsamfunnsorganisasjoner: FNs generalsekretær inviterer til ekstraordinært klimatoppmøte i New York. Statsledere som bare kommer for å snakke, er ikke velkomne. Dette er vårt brev og bønn til vår statsleder, Erna Solberg, om å pakke kofferten med ny klimapolitikk.
11. [Amazonas brennes, – og Norge svarer med mer handel med Brasil](#). Stavanger Aftenblad (meninger) | 04.09.2019
Kommentar av Bård Vegar Solhjell (WWF Norge): Akkurat når det trengs internasjonalt press for å stoppe nedbrenningen og avskogingen i Amazonas, inngår Norge en ny handelsavtale med Brasil – på verst tenkelige tidspunkt.
12. [I politikken er natur et unntak](#). Dagbladet (meninger) | 09.08.2019
Kommentar av Bård Vegar Solhjell (generalsekretær, WWF): Jord er grunnlaget for skoger, gressletter og andre naturtyper som vi mennesker er helt avhengige av. Bruk av levende jordsmonn gir oss mat, medisiner, klær, materialer, energi og mye mer. Men, vårt misbruk av jordens landarealer utgjør nå en betydelig andel av klimagassutslippene. Opptil 30 prosent av løsningen på klimakrisen ligger i vår bruk av naturen!

13. [Langt igjen til Equinor er en del av klimaløsningen.](#) Stavanger Aftenblad (meninger) | 16.06.2019
Kommentar av Ragnhild Waagaard (seniorrådgiver i WWF Verden naturfond) og Martin Norman (leder for bærekraftig finans i Greenpeace Norge): Equinor, selskapet som har integrert klima i forretningsstrategien, produserer mer olje og gass nå enn de noensinne har gjort! Da hjelper det ikke med en flytende vindmølle eller to.
14. [Nyt sjømaten – utan skam!](#) Stavanger Aftenblad (meninger) | 06.07.2019
Kommentar av Bård Vegar Solhjell (WWF Verdens naturfond): No kan ein altså igjen ete scampien – om ein passar på at han er sertifisert. Det er ikkje rart om du blir forvirra. Det er difor vi har utvikla *Sjømatguiden* – for å gjere det enklare for deg som vil ta grønare val i ein stressa kvardag. Konseptet er enkelt: Har du mobilen med deg på butikken, kan du gå inn på *Sjømatguiden* og søke på det du vurderer å ete.
15. [Kind of Green.](#) Dagsavisen (debatt) | 04.07.2019
Kronikk av Bård Vegar Solhjell (WWF): Miles Davis spelte inn verdas viktigaste jazzplate på to dagar. Tek det norske næringslivet utfordringa med ein tilsvarande rask omstilling?
16. [Et toppmøte i Trondheim kan være starten på løsningen.](#) Adresseavisen (meninger) | 02.07.2019
Kronikk av Bård Vegar Solhjell (WWF Verdens naturfond): Det viktigste møtet på kloden denne uken skjer her i Norge. På Trondheimskonferansen 2.-5. juli skal rammene for en global avtale for naturen begynne å ta form, med forskere, ministre og toppledere fra hele verden tilstede. Høres det ut som en nerdete arena for enspora naturvernere? Tenk igjen, for verdens fremtid er avhengig av at dette møtet blir vellykket.
17. [Ein hyllest til oljearbeidaren.](#) Stavanger Aftenblad (meninger) | 08.06.2019
Kommentar av Bård Vegar Solhjell (WWF Verdens Naturfond): Norske oljearbeidarar fortener ei takk, også frå oss som arbeider med miljø. Og dei fortener at vi ser kor avgjerande viktig kompetansen og arbeidskrafta kan bli i eit grønt skifte. Igjen treng Noreg at menneske deltek i å skape eit nytt økonomisk fundament.
18. [Vi må kunne stå i politisk motvind.](#) Dagbladet (meninger) | 04.06.2019
Kommentar av Øyvind Eggen (generalsekretær i Regnskogfondet) og Bård Vegar Solhjell (generalsekretær i WWF Verdens Naturfond): Norges svar til Brasil må i første omgang være å insistere på at inngåtte avtaler skal holdes. Brasil har inngått forpliktelser overfor Norge om å bevare regnskog, og Norge må ivareta sine forpliktelser til å støtte arbeidet. I neste omgang må Norge være klar til å respondere på en ny politisk situasjon, med særlig vekt på å sikre rettigheter og handlingsrom for urfolk og sivilsamfunnsorganisasjoner slik at de fortsatt kan ivareta sin avgjørende rolle i regnskogbevaring.
19. [«Natur-Judas!» «Lås deg inn på mentalsykehus!» «Innavla!» Klimadebatten trenger hjelp.](#) Aftenposten (meninger) | 28.05.2019
Kronikk av Bård Vegar Solhjell (WWF Verdens Naturfond): Vi må snakke om klimadebatten. Eg trudde eg gjekk frå mørket, år i partipolitikken med debatt om innvandring, integrering og flyktningpolitikk, til lyset: felles forsøk på tvers av parti for å skape eit betre miljø. Så feil kan ein ta. No trur eg snarare miljø er i ferd med å bli det nye innvandring. Enno ein arena for hatefulle kommentarar og kraftig polarisering.
20. [Dei utolmodige er tilbake.](#) Dagsavisen (debatt) | 23.05.2019
Kommentar av Bård Vegar Solhjell (Verdens Naturfond Norge): I morgon tar norske ungdomar på ny til gatene for å krevje ein ny og meir effektiv klimapolitikk. Når vi no har sett kor kraftfullt budskapet deira har slått inn over verda, må dei for alvor bli lytta til. Det er dryge to månadar sidan 40.000 skuleelevar over heile landet streika for klimaet for første gong, i regi av Natur og Ungdom. Det var eit syn eg aldri vil gløyme.
21. [Korleis forandre eit enormt stort land på eit par tiår.](#) Stavanger Aftenblad (meninger) | 11.05.2019
Kommentar av Bård Vegar Solhjell (WWF): Kina er i ferd med å bli verdas viktigaste land. Og for oss som arbeider med miljø, finst det ikkje eit meir interessant land å reise til.
22. [Greta Thunberg har Asperger og selektiv mutisme, likevel er ho den helten verda treng no.](#) Stavanger Aftenblad (meninger) | 13.04.2019
Kommentar av Bård Vegar Solhjell (WWF): Både i Noreg og i andre delar av verda, vaks det fram eit opprør bland barn og ungdomar. Det er dei som skal leve i den framtida vi no skapar, og dei som vert hardast ramma av dei vala vi vaksne tar. Kanskje er dette vår tids 68-opprør, generasjonsoppgeret som endrar verda. Kanskje vil mobiliseringa tvinge fram nye tankesett, nye handlingar og ei ny kjensle av hastverk. Kanskje vil barn og unge i framtida lese i historiebøkene om #FridaysForFuture,

hashtaggen dei klimastreikande brukte for å nå fram til omverda med budskapet om at deira framtid står på spel.

23. [Vi endrar farleg mykje \(naturavtalen\)](#). Dagsavisen (nye meninger) | 11.04.2019
Kronikk av Bård Vegar Solhjell (WWF): Neste år har verdssamfunnet, og vår eiga regjering, sjansen til å ta eit viktig miljøsteg. Å skape ein naturavtale. Hausten 2020 er Kina og byen Kunming vertskap for eit internasjonalt naturtoppmøte. Kunming er nok ukjent for dei fleste nordmenn, men er regionhovudstad i det sør-vestlege Kina og med sine 6,6 millionar innbyggjarar større enn heile Noreg.
24. [Ja til en naturvennlig fornybarsatsing!](#) Aftenposten (meninger) | 01.04.2019
Kommentar av Erling Lae (Norsk Friluftsliv), Kristin Krohn Devold (NHO Reiseliv), Per Hanasand (Den Norske Turistforening), Silje Ask Lundberg (Norges Naturvernforbund), Bård Vegar Solhjell (WWF Verdens naturfond) og Christian Steel (Sabima): En omfattende vindkraftsatsing gjort på feil måte kan endre norsk natur for alltid og gå på bekostning av friluftsliv, reiseliv og naturmangfold.
25. [Tre ting å gleda seg over](#). Stavanger Aftenblad (meninger) | 16.03.2019
Kommentar av Bård Vegar Solhjell (WWF): USA trekte seg frå Paris-avtala. Klimagassutslepp aukar, og naturområde vert bygde ned. I Brasil har den nye presidenten lova meir gruvedrift i regnskogen i Amazonas. Og det er før vi har snakka om Trump, Putin, Brexit og det europeiske samarbeidet. Går alt internasjonalt samarbeid og avtalar i sund no, liksom? Nei da, heldigvis ikkje. Mange ting går faktisk i rett retning der ute i verda. Her er tre av dei.
26. [Fremtidens velferd betales ikke av olje](#). Aftenposten (meninger) | 22.02.2019
Bård Vegar Solhjell og Guro Lystad (WWF Verdens naturfond): Med en ambisiøs og målrettet klimapolitikk er det er ennå en god mulighet for at overgangen til lavutslippssamfunnet kan skje på en smidig måte. Men det krever en helt annen holdning til, og forståelse for, Norges rolle og ansvar i det grønne skiftet både nasjonalt og globalt. Og det krever at vi satsar på å utvikle nye næringer og arbeidsplasser i stedet for å beskytte oljeindustrien. Dersom vi begynner arbeidet nå, vil det gjøre jobbene til Øystein Olsen og Siv Jensens etterfølgere mye lettere.
27. [Eit humørlaust og gravalvorleg tilsvar](#). Dagbladet (meninger) | 20.02.2019
Debatt av Bård Vegar Solhjell (WWF): Geir Pollestad, stortingsrepresentant frå Senterpartiet, kjem med ei viktig og naudsynt utfordring til miljøorganisasjonane, miljøpolitikarar og andre miljøengasjerte samfunnsdebattantar i Dagbladet den 18. februar. Han kritiserer oss for å skremme folk, vere humørlause og negative. I stikkords form presenterer han så resepten på å gjere klimadebatten meir folkeleg. Sjølv om det er god grunn til å bli alvorleg over at vi berre har elleve år att, før utsleppa må vere halverte, er eg i grove trekk samd i det han foreslår.
28. [Med hovudet i sanden – medan olje og gass truar naturmangfaldet](#). Stavanger Aftenblad (meninger) | 18.02.2019
Kommentar av Bård Vegar Solhjell (WWF): Olje- og gassaktivitet er ikkje berre i strid med klimaomsyn, det trugar stadig oftare sårbar og viktig norsk natur.
29. [Det Nordpolen som Roald Amundsen oppdaget er i ferd med å forsvinne](#). Dagsavisen (nye meninger) | 15.02.2019
Kommentar av Bård Vegar Solhjell (WWF) og Kristian Sinkerud (produsent i Motion Blur, aktuell med kinofilmen "Amundsen"): Arktis smelter. Klimaendringene skjer dobbelt så raskt her som på resten av jorden. Amundsen fikk mer rett enn han kunne ane.

ZERO

1. [Norske oljeraffineri må møte fremtiden](#). Bergens Tidende (meninger) | 12.12.2019
Kommentar av Anne Marit Post-Melbye (Fagansvarlig for industri i Miljøstiftelsen Zero): Eller de kan omstille seg. Fornybare raffinerier har en plass i et utslippsfritt samfunn. Vi trenger fornybart drivstoff til langdistanse luft- og skipsfart, og vi trenger karbon for å produsere aluminium, plast og kjemikalier. Kjære Equinor Mongstad! Hva velger dere?
2. [Når strøm blir billig og utslipp dyrt, blir verden elektrisk](#). Minerva+ (meninger) | 11.12.2019
Kommentar av Marius Holm (ZERO): Kan Norge som investor utgjøre en forskjell her? Om vi gradvis flytter 5 prosent av den norske utenlandsformuen til et operativt fond for fornybar energi og gjør klima til førsteprioritet i norsk utviklingspolitikk, kan vi bidra til å stanse nye kullkraftverk og korte ned levetiden til eksisterende. Argumentet mot er at oljefondet skal sikre kommende generasjoners velferd. Men er det et overbevisende argument mot lønnsomme investeringer i utfasing av kull? Jeg tror ikke det.

3. [Politikken har brutt sammen](#). Dagbladet (meninger) | 03.12.2019
Kommentar av Stig Schjølset (fagsjef, miljøstiftelsen Zero): Forventningene til Norge er derfor todelt. Vi må sette høyere ambisjoner for egne utslippskutt og bidra til å utvikle og få ned kostnadene på nullutslippsteknologi. Samtidig må vi gjøre mye mer for å stoppe utbygging av kull i utviklingsland. Det siste inkluderer en åpen diskusjon av hvordan Oljefondets investeringer kan brukes mer strategisk for å bidra til utbygging av fornybar energi i land med voksende energibehov.
4. [Klimatiltak uten klimaeffekt?](#) DN+ (meninger) | 13.11.2019
Debatt av Stig Schjølset (fagsjef i Zero): Embetsverket i Finansdepartementet, som ofte finner argumenter mot klimatiltak i Norge, mener at tiltak innenfor kvotesystemet ikke vil ha effekt. Det er mange grunner til at den konklusjonen er feil. Nedenfor er de to viktigste.
5. [Vi trenger ikke en ny nødutgang i klimapolitikken](#). DN+ (meninger) | 07.11.2019
Kommentar av Stig Schjølset (fagsjef i Zero – Zero Emission Resource Organisation): Regjeringen må snart avgjøre om Norge skal kunne bruke klimakvoter fra EUs system for å oppfylle klimamålene. En slik nødutgang demper presset for norsk omstilling.
6. [Ny politikk for mer vindkraft](#). NRK ytring | 26.10.2019
Kronikk av Marius Holm (ZERO): Klimapolitikken begynner å virke, og fossil energi taper. Da er det viktig å fortsette vindkraftutbyggingen.
7. [Vi trenger grønt og sirkulært karbon](#). Nationen (meninger) | 07.11.2019
Kronikk av Anne Marit Post-Melbye og Marius Holm (Miljøstiftelsen Zero): Bruk av biomasse er ingen enkel klimaløsning; det må stilles strenge krav til bærekraft for å sikre høy klimanytte og forhindre negative konsekvenser på natur. Men risikoen for disse negative effektene er størst hvis vi fortsetter å bruke fossile råstoff og må ta i bruk negative utslipp i stor skala for å nå klimamålene. Vi må strategisk bruke biomasse for å erstatte fossilt. For å lykkes, foreslår Zero en grønn, sirkulær karbonstrategi.
8. [En norsk karbonrevolusjon](#). NRK ytring | 05.09.2019
Kronikk av Ole Erik Almlid (Administrerende direktør NHO), Hans Christian Gabrielsen (Leder LO), Marius Holm (Daglig leder i miljøstiftelsen ZERO), Fredric Hauge (Daglig leder i miljøstiftelsen Bellona), Stein Lier Hansen (Administrerende direktør Norsk Industri) og Karl Eirik Schjøtt-Pedersen (Administrerende direktør Norsk olje og gass): Hvis ikke Norge går foran og realiserer sine planer for CO₂-fangst og lagring som klimaløsning, mister vi avgjørende tid og momentum i arbeidet med å kutte utslippene både nasjonalt og globalt. For industrien er teknologien i mange tilfeller den eneste kjente løsningen vi har. Vi har knapt tiden og veien når det gjelder å skalere opp CO₂-fangst og -lagring som global klimaløsning. Dette er noe av viktigste Norge kan gjøre for klimaet.
9. [Grunn til klima-optimisme](#). Dagbladet (meninger) | 09.09.2019
Kommentar av Marius Holm (ZERO): Vindkraft og solkraft vil til sammen dekke to tredjedeler av verdens strømforbruk i 2050. Samtidig vil strømforbruket doubles, fordi strøm for eksempel erstatter olje i biler og oppvarming.
10. [Slik kan vi stanse ny kullkraft](#). Vårt Land (verdidebatt) | 14.08.2019
Kommentar av Marius Holm (leder i Zero): I Granavolden-plattformen har regjeringen heldigvis lovet nettopp en satsning på å stanse kullkraft – et løfte gjentatt av Høyres landsmøte, og utdypet av utviklingsministeren til Stortinget. I tillegg til videre opptrapping av tradisjonell energibistand, Norfund og den lovede nye garantiordningen for fornybar energi, mener Zero dette bør gjøres på to måter.
11. [Hjelp Vietnam med å skrote kullplaner, Erna!](#) Dagbladet (meninger) | 23.05.2019
Kommentar av Marius Holm (ZERO): Fredag tar Erna Solberg imot Vietnams statsminister Nguyen Xuan Phuc. Hun bør tilby samarbeid om å erstatte Vietnams kullplaner med fornybare alternativer.
12. [Vi kan nå elbil-målet uten å blakke staten](#). Aftenposten (meninger) | 22.05.2019
Kommentar av Marius Holm og Christine Holtan Bøgh (Miljøstiftelsen Zero): ZEROs oppskrift på en økonomisk sunn og effektiv omstilling til elektriske og hydrogendrevne biler er ikke veldig vanskelig.
13. [Ja takk til både grønn industri og fornybar energi](#). Dagbladet (meninger) | 01.04.2019
Debatt av Marius Holm (daglig leder Miljøstiftelsen ZERO): Magnus Marsdal og Tankesmien Manifest skaper i Dagbladet fredag et kunstig skille mellom det å satse på grønn industri i Norge og det å bygge ut mer fornybar energi og utenlandskabler. Han starter med å slamre inn åpne dører: vi skal selvfølgelig bevare norsk industri, det tjener Norge på og det tjener klima på. ZEROs ambisjon for norsk industri går ut over Marsdal sin: vi vil at Norge skal ta en ledende rolle i å utvikle utslippsfrie og klimaeffektive løsninger i alle våre viktigste industrigrener, inkludert realisering av karbonfangst og -lagring.
14. [Negativ verdiskaping i oljeindustrien](#). VG (meninger) | 30.03.2019
Kommentar av Erik Sauar og Marius Holm (ZERO): Det er få oljefelt i Norge som gir en fortjeneste på

mer enn 25 USD per fat. Skadekostnadene ved CO₂-utslippet fra det samme fatet derimot anslås nå til rundt 200 USD per fat. Det betyr i praksis at rent samfunnsøkonomisk er det antakelig en sterk, negativ verdiskaping ved utvinning av olje. Det er det ikke alle som har skjønt.

15. [Trenger CO₂-fond med forpliktelse](#). DN+ (meninger) | 04.02.2019
Kommentar av Marius Holm (ZERO): Vi trenger et nytt klimavirkemiddel i transportsektoren. Hvis vi ønsker et effektivt CO₂-fond, der næringslivet forplikter seg til tøffe klimamål, må det reelle forhandlinger til, ikke stortingsvedtak som deler ut seieren på forhånd. NO_x-fondet fungerte fordi man først vedtok avgiftsøkning, deretter forhandlet om alternativer.
16. [Myte-spinn om plast](#). Dagsavisen (nye meninger) | 02.02.2019
Debatt av Guro Hauge og Marius Holm (ZERO): ZERO er enige om at vi kommer til å trenge plast i fremtiden, og at plast på avveie er et stort problem. Samtidig er klimagassutslippene ved produksjon og forbrenning av plast det andre problemet. Det tar ikke Bellona høyde for i sitt innlegg. Fossilfri plast er et begrep som omfatter både resirkulert og fornybar plast. Det altså plast der du ikke tar opp ny fossil olje for å produsere platen.
17. [Slik sikres Oljefondet mot klimarisiko](#). Dagbladet (meninger) | 06.01.2019
Kommentar av Marius Holm (ZERO) og Sony Kapoor (Re-Define): En ny rapport utarbeidet av Re-Define for ZERO konkluderer med at å selge oljeaksjene vil redusere Oljefondets klimarisiko, men at et enda viktigere grep er å la det investere mer i fornybar energi. Grunnen er at fornybar energi systematisk får positive utslag i stresstester for klimaendringer og politikk for å unngå dem, med en avkastning sterkt negativt korrelert med olje. De største mulighetene innen fornybar energi, er i kategorien «unotert infrastruktur».
18. [Ikke som andre milliardærer \(klima/energi\)](#). Vårt Land (verdidebatt) | 04.01.2019
Kommentar av Marius Holm (Zero): Vi trenger ikke gi avkall på avkastningskravet til oljefondet for å lykkes i energimarked med 10 prosent årlig vekst i etterspørsel. Kampen mot kull kan vinnes. Norge kan ikke vinne den alene, men vi kan ta lederskap, og få flere land med oss. Fornybar energi krever mye kapital, men også den kapitalen får avkastning som kan betale for velferd. Kampen mot kull gir i tillegg en klode der vi også i framtiden kan oppleve trygghet, velferd og muligheter.
19. [Faktisk helt feil om elbil](#). DN+ (meninger) | 03.01.2019
Debatt av Marius Holm (Zero): DN 31. desember skriver «moden ingeniør» Henning Flingtorp at elbiler bør forbys og hevder at elbiler på kullkraft er verre for klimaet enn fossilbiler. Her har DN glemt å sjekke om ingeniøren har riktige tall. (At resonnementet uansett er feil får vel være lov.) Elbiler bruker stort sett mellom 0,15 og 0,30 kWh/km. Ikke 0,45. Så da er konklusjonen, om man legger den modne ingeniørens resonnement til grunn, at elbiler på kullkraft har omtrent like høye utslipp per kilometer som bensinbil.

ANDRE

Utviklings-, solidaritets- og bistandsorganisasjoner:

1. [Psykiske lidelser tar liv i utviklingsland](#). Vårt Land+ (meninger) | 31.12.2019
Kommentar av Ingeborg Svartsund Arntsen (Psykolog) og Heidi Westborg Steel (Generalsekretær HimalPartner): Hvert 40. sekund tar noen livet sitt. 86 prosent av disse skjer i utviklingsland. Tross tydelige tall har feltet hatt lav prioritet hos nasjonale myndigheter, giverland og bistandsorganisasjoner.
2. [Regjeringen ser mellom fingrene på Israels rettsbrudd](#). Klassekampen+ (meninger) | 11.11.2019
Kommentar av Jan P. Hammervold (Ship To Gaza Norway): 44 norske advokater har sendt ut et opprop om «Norges holdning til Israels brudd på internasjonal rett.» I introduksjonen skriver de: «Norske myndigheter og politikere må gjenreise respekten for folkeretten og arbeide for at Israels langvarige og systematiske brudd på de internasjonale kjørerreglene blir møtt med sanksjoner.»
3. [En helt absurd kandidat](#). VG (meninger) | 16.10.2019
Kommentar av Sonia Zapata (advokat og representant for The Norwegian-Venezuelan Justice Alliance): Om noen dager vil FNs medlemsland velge nye medlemmer til FNs Menneskerettighetsråd (UNHRC). Tro det eller ei: Nicolas Maduros venezuelanske regime er kandidat.
4. [Ikke tro at kampen er over](#). Dagsavisen (debatt) | 05.09.2019
Kronikk av Tor-Hugne Olsen og Tina Andersen Vågenes (Sex og Politikk): Sex og Politikk søsterorganisasjon i USA, Planned Parenthood, kjemper dag og natt for både å informere om at

lovedringene ikke ennå har tredd i kraft, og for å bekjempe endringene. Trump-administrasjonen har gjeninnført en «Global Gag Rule», som kutter støtte til organisasjoner og klinikker i utlandet som utfører eller nevner abort i sin kommunikasjon til pasienter.

5. [Stopp korrupsjonen – ikke bistanden](#). Vårt Land (verdidebatt) | 11.07.2019
Kommentar av Kristine Sjødal (Strømmestiftelsen): Nulltoleranse som prinsipp er viktig, fordi vi må gjøre vårt ytterste for at innsamlede og bevilgede midler når frem til de mange enkeltmenneskene som er mottakere av bistanden. Det er også i seg selv viktig for å opprettholde legitimiteten til bistandsarbeidet. Vi er samtidig svært enige med Eriksen og Bø om at det er store utfordringer med hvordan Norads praktiske håndtering av antikorrupsjonsarbeidet fungerer.
6. [Mye gjenstår i India](#). DN+ (meninger) | 29.05.2019
Debatt av Camilla Skare (daglig leder i fadderorganisasjonen Indias Barn): Erik Solheim beskriver et India i kraftig vekst i DN 22. mai og hevder at «Fattigdommen er (...) nå først og fremst konsentrert på landsbygda i nord». Det stemmer ikke med våre erfaringer.
7. [Opprør mot mer enn brødpriiser](#). Dagsavisen (debatt) | 28.05.2019
Kommentar av Marit Hernæs (leder av Støttegruppe for Sudan og Sør Sudan og Forum for Sudan og Sør Sudan): Hvor lenge kan det internasjonale samfunnet opprettholde nåværende politikk og økonomiske overføringer til Sudan?
8. [Må få vite hvordan verdiene skapes \(SPU/skatt\)](#). DN+ (meninger) | 21.02.2019
Debatt av Mona Thowsen (PWYP Norge): «Skatt bør betales der økonomiske verdier skapes», uttalte kommunikasjonssjef Thomas Sevang i Oljefondet i DN den 7. januar. Oljefondets forventningsdokument definerer tre prinsipper. Det er en god begynnelse. Problemet er at de ikke er tydelige nok. De gjør det ikke mulig å vite hvor økonomiske verdier skapes.
9. [Egenandelen som hindrer inkludering](#). Vårt Land (verdidebatt) | 25.01.2019
Kommentar av Andrew P. Kroglund og Morten Eriksen (Atlas-alliansen): Norge vil bidra aktivt for å virkeliggjøre FNs bærekraftsmål. Skal vi klare å oppfylle intensjonen bak disse, om at «alle må med», så må Norge og Utenriksdepartementet lempe på kravet om lik egenandel på prosjektmidler som går til arbeid for marginaliserte grupper, inkludert funksjonshemmede.

Klima-, miljø- og naturorganisasjoner:

1. [Det er jo dette som er problemet \(Black Friday\)](#). Dagbladet (meninger) | 30.11.2019
Kommentar av Ynghild Solholm (grunnlegger Sabona): Skjønner vi ikke at det er en del av problemet? Rovdrift av miljø og opprettholdelse av fattigdom? Priser som blir skrudd opp for å skape illusjonen av tilbud? Varer som ellers ikke ville blitt solgt blir pushet ut med gigantiske avslag? Jeg er stolt av å være norsk og ydmyk over å ha blitt født i dette landet, men når jeg hører ti år gamle jenter snakke om Black Friday, blir jeg redd.
2. [Vindbransjen glemmer naturen](#). Stavanger Aftenblad (meninger) | 24.11.2019
Kommentar av Per Hanasand (DNT): Motstanden mot vindkraft handler om at urørt natur raseres og gjøres om til industriområder – altfor ofte uten at naturverdiene er kartlagt ordentlig, eller uten at lokalsamfunnet har blitt hørt.
3. [Når miljøtiltaka kolliderer](#). Klassekampen+ (meninger) | 04.11.2019
Kommentar av Wenche Hovlid Sortvik (medlem i gruppa «Nei til vindmøller på Stad!»): Vindkraft vart framstilt som symbolet på sjølvne klimadraumene – grønt, fint og reint. Slik var dei biletene vi fekk presentert, og dei konstruerte vår oppfatning av kva som var viktig. Etter kvart forstår vi at vi ikkje fekk høyre heile historia. Raserte landskap, konsekvensar for dyr- og plantars naturlege habitat, og berøring av livskvaliteten til menneske, samsvarer ikkje med dei fine orda.
4. [Sjøfuglene er sårbare for havvindmøller](#). DN+ (meninger) | 02.11.2019
Kommentar av Martin Eggen (naturvernrådgiver i Norsk Ornitologisk Forening): Vindkraftens miljøvirkninger blir ikke borte bare vindmøllene er ute av syne.
5. [Slutt å behandle klimakrisen med silkehansker](#). Bergens Tidende (meninger) | 31.10.2019
Kommentar av Sara van der Moer og Torleif Torgersen (På vegne av Extinction Rebellion Bergen): Bergen kommune henger etter målene i sin egen klimastrategi.
6. [Erna, bli med i klimaopprøret!](#) Dagsavisen (debatt) | 10.09.2019
Kommentar av Tina Razafimandimby Våje (initiativtaker til nasjonal skolestreik for klimaet) og Agnes Granli Lægred (leder for Barnas klimapanel): De som har størst makt har størst ansvar, og sitter med muligheten til å bestemme om Norge skal bidra til løsningen eller til forverringen av klimakrisen. Vi trenger at ledere og politikere blir med i klimaopprøret, og setter inn alle midler for å få til en

snuoperasjon. Dette er ikke en kamp mot verken ledere, politikere eller folk flest. Det er en kamp mot handlingslammelse og ansvarsfraskrivelse. Det er en kamp for klimahandling, nå!

7. [Vi krever en timeout \(vindkraft/natur\)](#). Dagbladet (meninger) | 09.09.2019
Kommentar av Ingvild Lundberg Bakke (Den Norske Turistforening): Verden må løse både klimakrisen og naturkrisen, men vi kan ikke velge en klimastrategi som ødelegger enda mer urørt natur og et enda større tap av biologisk mangfold. DNT er ikke mot vindkraft på land, men vi protesterer mot at enorme områder med urørt natur blir rasert for å lage industriparker for vindkraft.
8. [Klimakrav i krisetid](#). Klassekampen+ (meninger) | 28.05.2019
Debatt av Stein X Leikanger (strategisk rådgiver, XR-Norge): Parmentier mener at XR risikerer å lide samme skjebne som Occupy, som XR skal ha hentet inspirasjon fra. Den inspirasjonen handler nok mest om kritikk. Aktivistene i Rising Up!, som grunnla Extinction Rebellion, har livslang erfaring fra aksjoner i Storbritannia og har tatt utgangspunkt i de feil som blant annet Occupy begikk.
9. [Noen glemte?](#) Klassekampen+ (meninger) | 12.04.2019
Debatt av Agnes Granli Lægreid, miljøagent og leder for Barnas Klimapanel (13): I Klassekampen 9. april påstår Bente Aasjord: «Det er tre demokratiske miljøorganisasjoner i Norge: Naturvernforbundet, Natur og Ungdom og Framtiden i våre hender.» I likhet med mange i mellomgenerasjonen glemmer hun de eldste og de yngste.
10. [Se torsken](#). Stavanger Aftenblad (meninger) | 26.03.2019
Kommentar av Fredric Hauge (Bellona): «En feit og fin og norsk en», heter det i KLMs gamle torskesang. Det er en passende beskrivelse av løggen om hvor godt fisk og miljø ivaretas når det drilles etter olje i Barentshavet.
11. [Kvaliteter som gjør Norge til det landet vi kjenner, er truet](#). Dagbladet (meninger) | 26.03.2019
Kommentar av Martin Eggen og Kjetil Solbakken (Norsk Ornitologisk Forening): Landbasert vindkraft gir store naturødeleggelser i utmark, og naturfaglige vurderinger blir altfor ofte tilsidesatt. Vi må holde fast på at industrialisering av viktige naturområder aldri kan bli god miljøpolitikk, selv om klimakrisen stiller oss foran vanskelige dilemmaer.
12. [Jeg er mindre alene enn jeg trodde](#). NRK ytring | 23.03.2019
Kronikk av Penelope Lea (Ungdommens klimapanel): De siste månedene har jeg forstått at jeg er mindre alene enn jeg trodde. De siste ukene har jeg fått venner over hele verden. Da Greta Thunberg satte seg ned for å streike for klimaet høsten 2018, så det kanskje ut som om hun var alene. Det var hun aldri. Barn og ungdommer over hele verden føler det på samme måte og følger etter henne.
13. [Natur uten verdi \(vindmøller\)](#). DN+ (meninger) | 08.03.2019
Debatt av Kurt Oddekalv (Norges Miljøvernforbund): Vindkraften nyter godt av mange skattefritak som vannkraften må betale, for eksempel grunnrenteskatten der oppgradering av eksisterende vannkraftanlegg straffes med 37 prosent skatt om den kommer over 10 MW. Man starter i den enden der ødeleggelsene er størst, mens andre, mer skånsomme tiltak ikke utnyttes.

Fredsorganisasjoner:

1. [Hvorfor er Norge på gjerdet?](#) Klassekampen+ (meninger) | 05.12.2019
Kommentar av Ragnhild Håkonsen (Kongsberg Fredslag): Drapsroboter er ikke fysiske våpen, det er en teknologi. I rask utvikling. Forbudet må komme i forkant, og konsentrere seg om grad av autonomi. Våpen brukt i krig skal alltid ha en «meningsfull menneskelig» kontroll. Hva det betyr, må defineres. Norge må nå engasjere seg med full tyngde. Cecilie Hellestveit, medlem av Etikkrådet for Statens pensjonsfond, sier det sånn: «Vi kan ikke sitte og vente på at våpenselskaper som oljefondet investerer i skal utvikle dette.»
2. [Norge må si nei til å bidra militært i Persiabukta](#). Ny Tid (meninger) | 02.09.2019
Kommentar av Gitte Sætre (styreleder i Antikrigs-Initiativet): Antikrigs-Initiativet ber Regjeringen si nei til forespørselen fra USA om å bidra militært til krisen i Persiabukta. Et slikt bidrag vil ikke være en del av en løsning, men tvert imot kunne eskalere konflikten betraktelig og øke risikoen for full krig. Siden Storbritannia sluttet seg til den USA-ledede aksjonen 5. august, er den separate britiske henvendelsen ikke lenger aktuell.
3. [Lat oss seia nei](#). Klassekampen+ (meninger) | 24.08.2019
Kommentar av Ivar Jørdre (Antikrigsinitiativet, Bergen): Trump vil ha alliert flåtestyrke i Gulfen, og Storbritannia vil ha ei europeisk flåtestyrke der. Noreg har vorte spurt av USA om å delta, men har førebels ikkje svara. Det kjem nok eit svar snart, då kan me i Antikrigsinitiativet frykte eit ja, men

sjølvsagt håpe eit nei. Det ser ut til at deler av media og regjeringa i Noreg kan tenkje seg å delta. Då vil Noreg vere med å auke spenninga i staden for å dempe ho.

4. [Stans norsk våpeeksport](#). NRK ytring | 23.05.2019
Kronikk av 9 ledere i freds- og humanitære organisasjoner: I Granavolden-plattformen ble regjeringspartiene enige om å gjennomgå Norges regelverk på eksportkontroll av våpen. Vi ber innstendig regjeringen om å gjøre endringer som sikrer at norsk militært materiell ikke selges til land som er ansvarlige for den humanitære katastrofen i Jemen, og som sikrer at en lignende situasjon aldri skjer igjen.
5. [KrF må si ja til atomvåpenforbudet](#). Vårt Land (verdidebatt) | 26.04.2019
Kommentar av Mari Seilskjær (ICAN Norge): Et parti som KrF burde ikke ha vanskeligheter med å støtte et forbud mot verdens verste masseødeleggelsesvåpen. Tiden er overmoden for å si ja til FNs atomvåpenforbud.
6. [Grunnloven bør skjerpes](#). Dagsavisen (nye meninger) | 26.03.2019
Kronikk av Aslak Storaker og Kari Anne Næss (Norges Fredslag): Petersen-utvalgets evaluering av Norges deltakelse i operasjonene i Libya i 2011 tar blant annet opp spørsmålet om krigen var i strid med Grunnlovens paragrafer 25 og 26, som legger sterke begrensninger på Norges rett til å delta i krigføring utenfor Norges grenser. Utvalget tar til orde for at Grunnlovens paragrafer bør revideres slik at Grunnloven tilpasses den nåværende praksisen med å delta i internasjonale operasjoner. Fredslaget vil advare mot alle forsøk på å tilpasse Grunnloven til gjeldende praksis for krigføring i utlandet.
7. [Norge er en sinke i arbeidet med å regulere autonome våpen](#). Ny Tid+ (meninger) | 01.02.2019
Kommentar av Lene Grimstad (styremedlem i Norges Fredslag): Høsten 2018 fordømte FNs generalsekretær António Guterres utviklingen av fullt autonome våpensystemer (se rammesak) som vil kunne identifisere og angripe mennesker og andre mål.

Yrkes- og profesjonsbaserte organisasjoner:

1. [Menneskene Søreide glemmer](#). DN+ (meninger) | 21.11.2019
Kommentar av Pavan Awais (jurist) og Kiran Aziz (jurist og styremedlem ICJ Norge): Hvor er Norges respons til de grove menneskerettighetsbruddene i Kashmir? Norge må legge press på indiske myndigheter.
2. [Det nytter å kjempe for fengslede forfattere](#). Aftenposten (meninger) | 12.11.2019
Kommentar av Kjersti Løken Stavrum (Leder, Norsk PEN): Denne uken markerer vi Fengslede forfatters dag. Vi i Norsk PEN bruker hvert år denne muligheten til å minne om alle dem som er fengslet til taushet. Slik legger vi ytterligere press på dem som vil straffe det frie ord – og vi motiverer dem som er fengslet, ofte under svært vanskelige forhold.
3. [Hvor er planen?](#) Dagsavisen (debatt) | 18.10.2019
Kommentar av Alfred Sørbrø (leder i Akademikerforbundet): Noen av klimabeslutningene er utfordrende å ta. Kanskje så krevende at vi må ha en tidsplan.
4. [Et samstemt drømmelag?](#) Adresseavisen (meninger) | 17.10.2019
Kommentar av Geir Røsvoll (fylkesleder i Utdanningsforbundet i Trøndelag): Utdanningsforbundet Trøndelag gratulerer samarbeidspartnerne Ap, SV, Sp og KrF med Frosta-erklæringen. De neste fire årene skal disse partiene styre Trøndelag, og vi kjenner til at det som blir lagt frem peker i retning av at koalisjonen vil satse sterkt på klima og utdanning. En slik satsing forplikter imidlertid, og må følges opp. Utdanning skal bidra til en bærekraftig samfunnsutvikling. Miljø- og klimaendringer krever satsing på utdanning og forskning. Det koster, ja, men som samfunn får vi tifold tilbake når vi evner å prioritere det som er viktigst.
5. [Den store godværsplanen](#). Klassekampen+ (meninger) | 15.10.2019
Kronikk av Ellen Krageberg (leder, Norges Bygdekvinnelag): Regjeringen vil på nytt nedlegge norsk beredskapslagring av korn – av hensyn til fattige bønder i sør.
6. [Hent de norske barna hjem!](#) VG (meninger) | 03.10.2019
Kommentar av Reidar Hjermann (leder av Menneskerettighetsutvalget i Psykologforeningen) og Else Leona McClimans (leder av Menneskerettighetsutvalget i Advokatforeningen): Verdens helseorganisasjon beskrev forholdene under den forrige vinteren i al-Hol som hjerteskjærende. Vi vet at det er minst seks norske barn med sine til sammen fem mødre som lever sine liv i leiren. Av dem vet vi at minst én mor vil hjem til Norge med sine to barn, hvorav ett barn trolig er alvorlig sykt.
7. [FNs oppfordring om kjøtt gjelder også Norge](#). DN+ (meninger) | 06.09.2019
Debatt av Tanja Kalchenko (lege) og Nina Johansen (mastergrad i samfunnsnærings, foreningen)

Helsepersonell for plantebasert kosthold): Klimavennlig mat kan ikke lenger bare være den enkeltes ansvar, skriver Marie Hebrok og Nina Heidenstrøm i DN 28. august. De har rett. Strukturelle tiltak er mye mer effektive enn diverse merkinger, moraliserende kunnskapskampanjer og oppfordringer. Politikere og matindustrien bør handle nå og legge til rette for bærekraftig forbruk.

8. [Når formålet er å ydmyke \(menneskerettigheter/tortur\)](#). Dagsavisen (debatt) | 28.06.2019
Kronikk av Nora Sveaass, Karl Eldar Evang og Heidi Wittrup Djup (medlemmer av Menneskerettighetsutvalget i Norsk Psykologforening - MRU): Tortur rammer menneskeheten og angår derfor oss alle. Da den 40. sesjon av FN-rådet ble åpnet i mai i år, uttalte FNs generalsekretær at «Menneskerettighetsagendaen er på vikende front». Dette er dystert, dramatisk og en uakseptabel utvikling. Vi må løfte dette på dagsorden igjen. For å klare dette, må vi kunne dokumentere og slå i bordet med informasjon om forholdene slik de er for så mange, og yte nødvendig hjelp.
9. [Ikke skill mor og barn](#). NRK ytring | 05.06.2019
Kronikk av Reidar Hjermann, Nora Sveaass, Karl Eldar Evang, Tonje Lossius Husum og Heidi Wittrup Djup (Psykologforeningens menneskerettighetsutvalg): Norge må hente hjem de gjenværende norske barna i Syria.
10. [Demonstrantene kjempet for menneskerettigheter de ennå ikke har fått. Det bør Norge minne kinesiske myndigheter på](#). Aftenposten (meninger) | 04.06.2019
Kommentar av Trine Angelskår (leder for Kina-utvalget i Norsk PEN): Liu Xiaobo døde 13. juli 2017 etter at han hadde blitt nektet tilstrekkelig medisinsk behandling mens han satt i fengsel. Et halvt år tidligere hadde norske myndigheter inngått en avtale med Beijing-myndighetene for å gjenopprette forholdet, der Norge blant annet lover å respektere Kinas «kjerneinteresser». Forhandlingene om en mulig frihandelsavtale pågår nå på nytt, og den neste forhandlingsrunden skjer i Oslo i slutten av juni.
11. [Assanges publisering av krigens sanne ansikt er sakens kjerne](#). Aftenposten (meninger) | 20.05.2019
Kommentar av Rune Ottosen (nestleder, Norsk PEN): Man trenger ikke like Assange eller støtte alt han har gjort, for å ha hovedfokus på det prinsipielle ved saken.
12. [Barnefaglig og juridisk kunnskap er ikke «føleri». Det er forutsetninger for et sivilisert samfunn](#). Aftenposten (meninger) | 30.04.2019
Debatt av Heidi Wittrup Djup (psykologspesialist, Norsk psykologforenings menneskerettighetsutvalg - MRU): Innvandringspolitisk talsmann for Fremskrittspartiet, Jon Helgheim, spør retorisk om barn av IS-krigere er mer verdt enn andre barn, før han følger opp med at den pågående debatten bærer preg av dårlig kvalitet og affektstyrt perspektivløshet.
13. [Klimaflyktninger må få de samme rettighetene](#). Bergens Tidende (meninger) | 15.04.2019
Kommentar av Kaja Nordby og Marie Legernes Teigen (jusstudenter ved Universitetet i Bergen og styremedlemmer i ICJ Studentnettverk Bergen):
14. [Hjerterå avvisning av norske barn](#). Bergens Tidende (meninger) | 06.04.2019
Kommentar av Heidi Wittrup Djup, Norsk psykologforenings menneskerettighetsutvalg (MRU): Det viktigste nå hvordan vi kan hjelpe IS-barna. Det er et spørsmål om politisk vilje.

Trosbaserte organisasjoner:

1. [Et liv uten rettigheter?](#) Vårt Land (verdidebatt) | 05.10.2019
Kommentar av Johannes Heggland (Assisterende generalsekretær i Kirkens Bymisjon): I Kirkens Bymisjon møter vi ureturnerbare asylsøkere som lever i fastlåste situasjoner, uten rett til grunnleggende helse- og sosialtjenester eller muligheten til å forsørge seg selv. En slik tilværelse er uholdbar for den enkelte, og dårlig i et samfunnsperspektiv. Ureturnerbare asylsøkere opplever ofte å være i en negativ sirkel der situasjonen stadig blir mer fastlåst, samtidig som risikoen for utnyttning øker.
2. [Økonomisk fremgang og politisk undertrykkelse i Kina](#). Vårt Land (verdidebatt) | 15.06.2019
Kronikk av Roald Føreland (Daglig leder, Evangelisk Orientmisjon): I kjølvannet av den tragiske minnemarkeringen for massakren på Den himmelske freds plass er det grunnlag for å reflektere over hva som har skjedd på disse årene. Jeg var selv i Kina like etter denne brutale hendelsen i 1989, og det store spørsmålet som mange stilte seg var: Er det mulig å utvikle et samfunn som gir økonomisk vekst uten å gi folket mer politisk frihet? De fleste samfunnsekspertene og økonomer mente dette var umulig. Vi hadde jo sett at det ene kommunistregimet etter det andre falt sammen som korthus, fordi folket krevde mer frihet – både økonomisk og politisk.
3. [Vi møtes i Håpets Katedral](#). Klassekampen+ (meninger) | 31.05.2019
Felles opprop: Med støtte fra Oslo europeisk miljøhovedstad, legger en gruppe mennesker med

forskjellig religion og tro ut på en klimapilegrimsvandring fra 30. mai til 2. juni. Troende og ikke-troende går fra Oslo til Fredrikstad, til Håpets Katedral, et interreligiøst prosjekt som reiser en katedral av plast fra havet. En ren symbolsak, tenker kanskje du. Nei, en handlingsrettet håpsfortelling, sier vi.

4. [Nakba-dagen 15. mai: Åpent brev til Utenriksministeren og Israels ambassadør](#). Vårt Land (verdidebatt) | 15.05.2019
Kommentar av Hans Morten Haugen, Kari Lorentzen, Helge Kjøllesdal, Aurora Nome, Gro Wernø (Sabeels venner): Sabeels venner i Norge sluttet seg til Global Kairos for Justice-koalisjonen på årsmøtet i mars 2019. Vi støtter dette Globale oppropet fra Kairos Palestina og partnerbevegelser under Global Kairos for Justice. Vi oppfordrer andre organisasjoner som arbeider for rettferdighet med trygghet og verdighet for alle i Palestina og Israel til også å slutte seg til!
5. [Bistand fremmer migrasjon](#). Morgenbladet (meninger) | 29.03.2019
Kommentar av Klaus-Christian Küspert (seksjonsleder for migrasjon i Det Norske Misjonsselskap): I Norge diskuterer vi om det ble brukt bistandsmidler for å få til en returavtale for migranter fra Etiopia, og EU-kommisjonen legger frem et strategipapir hvor bistandsmidler skal brukes til «migrasjonshindrende tiltak». Men forskerne mener at minkende fattigdom i første omgang vil føre til økende migrasjon.

Flyktning-, innvandrings- og integreringsorganisasjoner:

1. [Islamkritikk er kommet for å bli](#). VG (meninger) | 16.11.2019
Kommentar av Shabana Rehman (leder i Født Fri): Den moderne islamkritikken er kommet for å bli. Spørsmålet nå er hvem som gjør det effektivt og med de riktige allianser som fremmer ikkevold og fellesskap, til tross for uenighet.
2. [Det haster! Hent barna hjem nå!](#) Dagbladet (meninger) | 01.09.2019
Kommentar av 17 norske organisasjoner: Vi vil på det sterkeste oppfordre regjeringen til å hente hjem norske barn og deres mødre, som lever under elendige forhold i interneringsleirer i Syria. FN har bedt oss om det, og våre mest grunnleggende verdier om humanitet og menneskerettigheter krever det av oss.
3. [Skal vi respektere våre gjester eller skal våre gjester respektere oss?](#) Nettavisen (meninger) | 24.08.2019
Kommentar av Dana Manouchehri (generalsekretær LIM): Det sies at «man viser respekt for sin vert når man er gjest!» men denne uka møtte denne påstanden seg selv i døren.
4. [Forståelig frustrasjon](#). Klassekampen+ (meninger) | 02.08.2019
Debatt av Turid Lilleheie (styreleder i Dråpen i Havet): Fahrid Ahmad Behzad er journalist og flyktning. I Klassekampen 31. juli har han et innlegg der han blant annet etterlyser politiske løsninger for mennesker på flukt. Han bor selv i leiren Moria på Lesbos. Hver eneste dag kjenner han på kroppen hvordan det er å leve som flyktning i Europa i 2019. Livet hans er satt på vent, på ubestemt tid. Dråpen i Havet har full forståelse for hans frustrasjon og vi deler hans forventning om snarlig politisk løsning.
5. [Det må gå an å gi en verdig behandling](#). Dagbladet (meninger) | 12.07.2019
Kommentar av Tone Loge Tveter (frivillig Dråpen i Havet og pensjonert jurist), Line Tveter (frivillig Dråpen i Havet og jurist) og Ida Tveter (frivillig Dråpen i Havet og lege): Flyktninger lever fremdeles under elendige forhold på den greske ferieøya Lesbos.
6. [Grunnleggende rettigheter ofres](#). Dagbladet (meninger) | 06.04.2019
Kommentar av Mona Reigstad Dabour, politisk rådgiver i Norsk organisasjon for asylsøkere (NOAS): Behovet for å «løfte blikket» legitimerer ikke brudd på flyktningkonvensjonen og menneskerettighetene til barn og voksne som befinner seg i Norge.

Øvrige organisasjoner:

1. [Vil vi stanse slaveri - eller støtte det?](#) Vårt Land (verdidebatt) | 21.12.2019
Kommentar av Morten Eikli (Kommunikasjonsansvarlig i Hope for Justice Norge): I skrivende stund hjelper Hope for Justice seks ofre for menneskehandel som ble utnyttet i tvangsarbeid i Oslo. Dette er kun toppen av et isfjell vi er sikre på er mye større. Hva velger vi å gjøre med at det finnes slaver i Norge?
2. [Bærekraftig gjeld og finansiell åpenhet \(SPU\)](#). Ny Tid (meninger) | 01.12.2019
Kommentar av Gro Skaaren-Fystro (Transparency International Norge): Norge og SPU bør gå foran

med et godt eksempel både som ansvarlig långiver og ved å la være å investere i selskaper som ikke tar ansvar. De etiske retningslinjene til SPU er for tiden under revisjon, og i det ligger det en mulighet til å stramme opp i kravene til åpenhet hos de selskapene det investeres i. «Voluntary Principles for Debt Transparency» kan bidra til dette.

3. [Få Norge ut av EUs kvotesystem](#). Klassekampen+ (meninger) | 12.11.2019
Kommentar av Reidun B. Heggen (leder, Ungdom mot EU): Norges tilknytning til EUs system for kjøp og salg av klimavoter, gjør at vi avpolitiserer vår egen nasjonale klimapolitikk. I tillegg kan vår inntreden på det europeiske kvotemarkedet føre til at EU kutter mindre enn de ellers ville gjort.
4. [Snik-krigføring](#). Klassekampen+ (meninger) | 30.09.2019
Kommentar av Asta B. Håland (Kvinnegruppa Ottar): Mens vi diskuterer snikislamisering, støtter Norge diskret opp om Saudi-Arabia.
5. [Erna leder an. Vi stoler på henne](#). Dagsavisen (debatt) | 11.06.2019
Kommentar av Mette Nord (leder i Fagforbundet) og Sandra Petersen (daglig leder i Menneskerettighetsfondet): Norge må sikre en ambisiøs ILO-konvensjon mot vold og trakassering i arbeidslivet.
6. [Hva velger EU?](#) Bergens Tidende (meninger) | 26.05.2019
Kommentar av Torbjørn Wilhelmsen (leder i Europabevegelsen i Hordaland): EU er feilaktig kritisert for ikke å løse migrasjonskrisen. Sannheten er at det er medlemsland som ikke vil rette seg etter forslagene fra EU. De bruker sin «selvråderett» til å nekte å ta imot flyktninger, og dermed blir landene i sør sittende med en stor byrde. Europa må unngå å gå i «Japan-fellen», med en stadig aldrende befolkning som bruker livet på å spare til alderdommen. Unge migranter er bra for Europa.
7. [Hent barna fra Syria nå](#). Klassekampen+ (meninger) | 20.05.2019
Kommentar av Geir Aaserud, Ingunn Landro Sandset og Evelyn Eriksen (OMEP Norge): OMEP Norge, den norske greinen av verdensorganisasjonen for små barns oppvekst og danning (OMEP), krever at norske myndigheter tar utgangspunkt i barneperspektivet og barns rettigheter som det styrende i statens vurderinger og handlinger ovenfor disse barna. Fram til nå har fokuset i regjeringen vært å straffe mødre av disse barna, ved å unnlate å handle i en slik grad at norske barn lider og sulter i flyktningleirene.
8. [NHH-pensumets klimatiltak virker ikke i praksis](#). DN+ (meninger) | 16.04.2019
Debatt av Ebba Boye (samfunnsøkonom og leder av Rethinking Economics Norge) og Anders Fagernæs (samfunnsøkonom og fagansvarlig bærekraft i Geelmuyden Kiese): I sitt tilsvar til vår kronikk i DN 5. april skriver NHH-student Audun Flatebakken at økonomipensumet gir mange klimatiltak som virker (innlegg i DN 6. april). Vi er enige: Avgifter og kvoteordninger er gode løsninger. I teorien.
9. [Kunnskapsløst fra Aftenposten om CO2-fond](#). Aftenposten (meninger) | 15.04.2019
Debatt av Per Øyvind Langeland (avdelingsdirektør, Næringspolitisk avdeling, NHO): Det er skuffende at Aftenposten ikke har mer kunnskap om hva initiativet fra næringslivet innebærer.
10. [Såkalte «IS-kvinner» og barn har vært uvelkomne i Nigeria lenge. Det går ikke så fryktelig bra](#). Dagsavisen (nye meninger) | 14.04.2019
Kommentar av Hilde Jørgensen (bistandsarbeider i nordøst Nigeria, bosatt i Borno. Har arbeidet med internasjonale spørsmål og bistand, hjemme og ute, i 10 år): Norsk samfunnsdebatt føles ofte fjernt fra virkeligheten her i det konflikthverjede nordøst-Nigeria. Men siste tids debatt, om hvorvidt «IS-kvinner» og deres barn skal få komme, eller hentes, hjem, har gjort den ubehagelig gjenkjennbar.
11. [En solidarisk handelspolitikk](#). Vårt Land (verdidebatt) | 11.04.2019
Kommentar av Kathrine Kleveland (leder i Nei til EU) og Reidun Heggen (leder i Ungdom mot EU): Det er stor enighet om at den beste måten å dra utviklingsland ut av fattigdom er å handle med dem. Samtidig er det ikke slik at all form for handel mellom Europa og utviklingsland har vært et gode for utviklingslandene.
12. [Umulige krav til oktoberbarna](#). Dagbladet (meninger) | 06.04.2019
Kommentar av Kai Eide (tidligere FNs utsending til Afghanistan. Styreleder i NOAS): Oktoberbarna er født i den mest kaotiske perioden i nyere afghansk historie – under Talibans siste tid ved makten. Mange har fått midlertidig opphold med begrensede rettigheter på ubestemt tid, med nesten umulige krav for å oppheve begrensningene.
13. [Hva har Toje i Nobelkomiteen å gjøre?](#) Dagsavisen (nye meninger) | 05.04.2019
Kommentar av Fredrik S. heffermehl (Jurist og forfatter, redaktør av nobelwill.org): Asle Toje viste i et intervju nylig (Klassekampen 13.2 2019) hvor lite egnet han er til å delta i forvaltningen av Nobels fredspris og dens idé om et samarbeid mellom verdens nasjoner om sikkerhet og nedrustning.

14. [Hvorfor streiker ikke økonomistudentene for klimaet?](#) DN+ (meninger) | 05.04.2019
Kommentar av Ebba Boye (samfunnsøkonom og leder av Rethinking Economics Norge) og Anders Fagernæs (samfunnsøkonom og fagansvarlig bærekraft i Geelmuyden Kiese): Titalls tusen barn og unge tok til gatene i protest. De følte frykt, håpløshet og avmakt i møtet med klimaendringene. Økonomistudentene bør følge etter.
15. [Ungdomsopprøret trenger ungdomsmakt.](#) Vårt Land (verdidebatt) | 22.03.2019
Kommentar av Rode Hegstad (styreleder i Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner - LNU): Regjeringen er i gang med å utforme en ny ungdomsmelding. Klimastreiken er et levende eksempel på at vi heller trenger en strategi om hvordan vi kan ta ungdom på alvor og inkludere dem i demokratiet.

Vedlegg 3:

RORGenes kronikker, kommentarer og debattinnlegg i riksmmedia 2012

dato	RORG / forfatter	Avis	Tittel	
05.jan	U-fondet Kroglund	D	Dagsavisen (nye meninger)	Akademisk tulletolkning
05.jan	Changemaker Nilsen	Ko	Ny Tid	Svipptur til Genève
08.jan	Norsk Folkehjelp Tørres	Ko	Dagbladet	Fra frigjøringskamp til maktarroganse
14.jan	WWF Hansson	D	Aftenposten	Faglig flopp om Tanzania
17.jan	U-fondet Kroglund	Ko	VG	Havis før og nå
24.jan	KN Næss-Holm	D	Dagsavisen (nye meninger)	Norsk olje og verdens fattige
25.jan	ZERO Lunde	Ko	Vårt Land (verdidebatt)	Obama og klimaet
26.jan	U-fondet Kroglund	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Guruens tanker trengs
01.feb	Fellesrådet Flacké / Johnstad	D	Dagsavisen (nye meninger)	Investorenes skjønning
02.feb	Digni Lemvik	D	Vårt Land (verdidebatt)	Tar vi brodden av kirkene i Sør?
13.feb	Digni Lemvik	D	Aftenposten	Idealismen lever
14.feb	U-fondet Kroglund	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Solhjell, den 7. generasjon og Lagtingssalen
15.feb	Caritas, Digni, KN m. fl.	Ko	Vårt Land (verdidebatt)	Tolv milliarder kuler hvert år
15.feb	Redd Barna Wang m. fl.	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Et liv uten sult
15.feb	SLUG Ekholt	D	Aftenposten	Viktige vakthunder
16.feb	FOKUS Lindstad m. fl.	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Kjønnsblinde verdensmestere
16.feb	U-fondet Torheim	Ko	Nationen	Dynka i Roundup
16.feb	WWF Hansson	Kr	Aftenposten	Når trærne må stå for at alle skal få
16.feb	Fellesrådet Johnstad	Ko	Ny Tid	Afrikas kjempe – Nigeria
17.feb	U-fondet Kroglund	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Vippepunkt og smeltende engasjement
20.feb	SLUG Alm	Ko	Dagens Næringsliv	Oljefondets etiske frisoner
21.feb	U-fondet Nærstad	Kr	Klassekampen	Pinlig dårlig
22.feb	ZERO Lunde	Ko	Vårt Land (verdidebatt)	Rens klimamonstre!
23.feb	LAG, Spire og Attac	Kr	Klassekampen	Matsuverenitet for alle
24.feb	U-fondet Torheim	Ko	Dagens Næringsliv	Valgfritt å følge loven?
27.feb	Strømmestiftelsen Aadland	Ko	Dagbladet	Klimaflyktninger - ingen tid å miste
27.feb	Norsk Folkehjelp Tørres m. fl.	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Norskstøttet fredsinisiativ gir resultater
02.mar	U-fondet Kroglund	Ko	Ny Tid	Hører du sjamanens sang
02.mar	U-fondet Torheim	Kr	Morgenbladet	Dagens rett: sprøytemidler
06.mar	SLUG Kvangraven	Ko	Klassekampen	Tid for en demokratisk Verdensbank
07.mar	SAIH Evans	D	Aftenposten	Internasjonalisering for kven?
07.mar	ZERO Lunde	Ko	Vårt Land (verdidebatt)	Stø kurs mot farlige klimaendringer
07.mar	ZERO Lunde	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Stø kurs mot farlige klimaendringer
08.mar	FOKUS Lindstad AiN Petersen	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Jordmødre som rollemodeller
08.mar	SAIH Riise	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Mindre bistand og grovere vold for kvinner i Nicaragua
20.mar	U-fondet Kroglund	Ko	Nationen	Spørsmålet Gro glemte
20.mar	Norsk Folkehjelp Tørres	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Fagbevegelsen kan bidra i Myanmar
21.mar	KN Tollefsen	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Kommersialisering av bistanden
23.mar	FORUT m.fl.	Kr	Dagsavisen (nye meninger)	Dobbel sykdomsbyrde for fattige
26.mar	Digni Eriksen	D	Dagsavisen (nye meninger)	Kritikk på autopilot
26.mar	U-fondet Torheim	Kr	Vårt Land	Dagens rett: sprøytemidler
27.mar	SLUG Ekholt	Ko	Dagbladet	Hvordan hindre utlån til Syria?
29.mar	U-fondet Kroglund	Kr	Klassekampen	Rio+20 burde forplikte
29.mar	Burmakomiteén Skran	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Er suppleringsvalget nok?
30.mar	SAIH Edland-Gryt	D	Dagsavisen (nye meninger)	Mer humor i kampen mot fattigdom
30.mar	SAIH Berg	D	Klassekampen	Bare litt viktig med utdanning?
30.mar	U-fondet Dahr	D	Klassekampen	Et ombud for framtida
01.apr	Burmakomiteén Skran	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Suppleringsvalget 1. april
03.apr	Digni Eriksen	D	Vårt Land (verdidebatt)	Ikke hyll Sør-Afrikas "forsoning"
03.apr	KN Tollefsen	D	Dagsavisen (nye meninger)	Fattigdom og følelser
11.apr	U-fondet, KN, CM, ForUM, FIVH m.fl.	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Ingen unntak, Solhjell

11.apr	LNU Weltzien	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Inkluder ungdom på veien mot en mer bærekraftig utvikling!
16.apr	FOKUS Lindstad	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	seksuelle overgrep som våpen i krig
17.apr	U-fondet, FIAN, LAG m. fl.	Ko	Nationen	Småbrukernes dag
18.apr	ZERO Lunde	Ko	Vårt Land (verdidebatt)	Follow the money
19.apr	U-fondet Kroglund	Ko	Nationen	Småbonden for framtiden?
20.apr	Caritas - Skretteberg/Lid	Ko	Klassekampen	Når drap blir dagligdags
20.apr	U-fondet Kroglund	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Småbønder i alle land, forén eder
23.apr	VNS Olaussen	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Slik skaper du folkelig engasjement, Holmås
26.apr	Changemaker Nilsen	Ko	Ny Tid	Svineri i sparegrisen
26.apr	Fellesrådet Flacké / SLUG	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Utdaterte forhandlingsgrupper
27.apr	U-fondet Ulland	Ko	Vårt Land	Elefanten i klimarommet
30.apr	Norsk Folkehjelp Tørres	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Nye veier i utviklings-politikken
04.mai	IU Phuthi	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Pedagogikk for de rike
09.mai	ZERO Lunde	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Oljen er bloddotet
13.mai	LNU m fl	Ko	Dagbladet	Kjære Grethe Faremo
15.mai	Attac BP Hansen	Ko	Klassekampen	Okkuper Rio!
20.mai	Strømmestiftelsen Aadland	Ko	Aftenposten	Norway Cup - eller barnas beste?
21.mai	U-fondet / Spire	Ko	Dagbladet	Ti grunner til å ikke date Jens Stoltenberg
21.mai	U-fondet Kroglund	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Økonomisk vekst; ikke nok
21.mai	Norsk Folkehjelp	Kr	Klassekampen	Ferskvare på billigsalg
21.mai	Changemaker og Spire	Kr	Dagbladet	10 grunner til å ikke date Jens Stoltenberg
24.mai	U-fondet Kroglund	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Matsikkerhet, hjemme og ut
24.mai	LAG Vold	D	Morgenbladet	Antidemokratisk Freedom Forum
27.mai	Norks Folkehjelp Tørres m. fl.	Ko	VG	Bruk eiermakten i Chevron, Slyngstad!
29.mai	Norsk Folkehjelp	Ko	VG	Okkupasjon, okkupasjon, okkupasjon
30.mai	FOKUS Lindstad	Kr	Klassekampen	Klima – bare for menn?
30.mai	U-fondet Kroglund	Ko	Klassekampen	Leve grønnskollingene
31.mai	Tibétkomiteén Varsi	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Hva gjør Norge med Tibet?
01.jun	RORG-samarbeidet Aas	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Korrektiv til utviklingspolitikken!
01.jun	FOKUS Lindstad	Ko	VG	Stå opp for kvinnene
04.jun	SLUG Ekholt	Ko	Klassekampen	Gjeldsrevisjonen lar vente på seg
05.jun	FOKUS Lindstad	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Norge må ta ansvar på FNs Toppmøte Rio +20
05.jun	U-fondet Kroglund	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Å subsidiere, å korrumpere, å feire
05.jun	U-fondet Torheim	Ko	Klassekampen	Genmodifisert mat via Brussel?
08.jun	ForUM Preston	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Hvorfor nøler Norge?
09.jun	Norsk Folkehjelp m. fl.	Ko	Klassekampen	En fotballspillers sultestreik for frihet
13.jun	U-fondet Kroglund	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Sambaen er løs
14.jun	U-fondet Kroglund	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Den siste olje
14.jun	U-fondet Kroglund	Ko	Aftenposten	Aftenpostens abdikasjon
14.jun	Changemaker Nilsen	Ko	Ny Tid	Rydd i våpeneksporten!
14.jun	ZERO Lunde	Ko	Vårt Land (verdidebatt)	Rio+20 må bidra til energirevolusjon
18.jun	U-fondet Kroglund	Ko	Nationen	Rier for utvikling
19.jun	Regnskogfondet Løvold	Ko	Dagbladet	Skittentøy til Rio-toppmøtet
19.jun	U-fondet Kroglund	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Velkommen til Antropocen
19.jun	ZERO Lunde	Ko	Vårt Land (verdidebatt)	Skandaløs energimangel i Afrika
20.jun	U-fondet og Spire	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Men hvem kjemper deres sak?
20.jun	Fellesrådet Flacké m fl	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Grønn og solidarisk nytenking
20.jun	FIVH Hermsstad	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Pensjonsfondet profiterer på barnearbeid
21.jun	FIVAS Tjomsland	D	Klassekampen	Infrastruktur for hvem?
21.jun	Zero og KN	Ko	VG	Taler med to tunger
26.jun	SLUG Ekholt	D	Klassekampen	Fra ord til handling
26.jun	Tibétkomiteén Varsi	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Kneler for Kina
27.jun	LAG	Kr	Klassekampen	Kamuflesjekuppet
27.jun	SLUG og Changemaker	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	La noen andre ta oppvasken
28.jun	U-fondet Kroglund	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Var Rio+20 bare mislykket?
04.jul	U-fondet Kroglund	D	Dagsavisen (nye meninger)	Om å redde verden

19.jul	U-fondet Kroglund	D	Morgenbladet	Oppkonstruert miljøpessimisme
30.jul	KN, Fellesrådet, CM og FIVH	Kr	Dagsavisen (nye meninger)	Grønn og solidarisk nytenkning
02.aug	FIVH Hermstad	Ko	Ny Tid	Grønnvasker etikkversting
08.aug	U-fondet Kroglund	Kr	Dagbladet	Tørke, hete og hvete
09.aug	U-fondet Krogund	Kr	Klassekampen	Fornektelsens historie
09.aug	U-fondet Kroglund	Ko	Ny Tid	Vår felles utfordring
09.aug	SLUG Ekholt	Ko	Klassekampen	Kriser i reprise
10.aug	SAIH Evans og Plan Bjørnøy	Ko	Klassekampen	Frigjøring krever utdanning
15.aug	LAG Lundeberg	Ko	Aftenposten	Velferdsvekst i krisetid
17.aug	Digni Lemvik/Eriksen	D	Morgenbladet	Den egentlige krisen
18.aug	SLUG Ekholt	D	Klassekampen	Skadelig skalpell
20.aug	Digni Lemvik/Eriksen	D	Dagsavisen (nye meninger)	Å forstå religion
20.aug	SLUG Bu	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Et bedrøvelig jubileum
24.aug	Norsk Folkehjelp og LAG m.fl.	Ko	Klassekampen	Frihandel med Honduras?
28.aug	IU Phuthi	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Det gode liv
29.aug	Caritas Skretteberg	Kr	Vårt Land (verdidebatt)	Sivilsamfunnet og fredsbygging
29.aug	Norsk Folkehjelp Jørgensen	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Er du ikke redd?
30.aug	Changemaker Borge Aas	D	Dagsavisen (nye meninger)	Etikk er meir enn retningslinjer
31.aug	SAIH Johannesen	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Afrika som salgstriks
03.sep	Digni m. fl.	Ko	Vårt Land (verdidebatt)	Klima og rettferdighet
03.sep	U-fondet Kroglund	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Mer eller bedre?
05.sep	Caritas Skretteberg	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Flom kan gi politisk uvær
05.sep	WWF Lie	Kr	Dagsavisen (nye meninger)	Et stykk ren luft takk!
06.sep	U-fondet Kroglund	Ko	Aftenposten (innsikt)	Bønder i byen - storbyjungelen som matfat
06.sep	FIVH Garberg	D	Dagsavisen (nye meninger)	Sofa-aktivisme nytter
06.sep	SLUG Kvangraven	Ko	Ny Tid	Å temme lånemanien
07.sep	FIVH Garberg	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Oljefondets selektive aktivisme
11.sep	Caritas Skretteberg	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Oppsiktsvekkende "fredsavtale" i El Salvador
11.sep	Digni m.fl	D	Vårt Land (verdidebatt)	Hva vil generalsekretærene?
12.sep	U-fondet / Spire	D	Klassekampen	Snyt Afrika
12.sep	Naturvernforbundet Haltbrekken m fl	D	Klassekampen	Færre og bedre kvoter
13.sep	Digni m.fl.	D	Vårt Land (verdidebatt)	Grønn misjon?
13.sep	FOKUS, AiN, KN, RB og RK	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Styrk kvinnes stilling
14.sep	Digni	D	Vårt Land (verdidebatt)	Tydlig evangelisk helhet
19.sep	KN, Fellesrådet, CM og FIVH	Ko	Klassekampen	Ikke snyt småbøndene
20.sep	U-fondet Ulland og Nærstad	Kr	Nationen	Nyt Afrika og Norge!
20.sep	U-fondet Kroglund og Torheim	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Gift i maten
21.sep	FIAN, U-fondet og Spire	D	Dagens Næringsliv	Ømme tær, investorer?
21.sep	KN, Fellesrådet og FIVH	D	Dag og Tid	Feil om "Nyt Afrika"
21.sep	Fellesrådet Flacké m fl	Ko	Nationen	Feil om "Nyt Afrika"
21.sep	Fellesrådet Hermstad	Ko	Ny Tid	Paternalistisk mistillit
24.sep	FIVH Leffler	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Levelønn nå!
25.sep	SAIH Johannesen og Edland-Gryt	D	Dagsavisen (nye meninger)	En utdatert kampanje
26.sep	FIVAS Holmqvist	D	Dagsavisen (nye meninger)	Uriktig fra Coca-Cola
28.sep	VNS Olaussen m fl	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Hva skal vi med NM i bistand?
29.sep	FIVAS Tjomsland	Ko	Ny Tid	Landran er vannran
03.okt	SAIH Hoff	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Ordning for utviste studenter
07.okt	Caritas Skretteberg	Kr	VG	Fred er mulig
08.okt	U-fondet Kroglund og Ulland	D	Dagsavisen (nye meninger)	Om afrikansk og norsk nytelse
08.okt	U-fondet Kroglund	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Holmås tør å få jord under neglene
09.okt	Digni m.fl.	Kr	Vårt Land	Antikorrupsjon på villspor
13.okt	KN, FIVH, Grønn Hverdag og WWF	Ko	Aftenposten	En bærekraftig visjon
15.okt	Digni og KN	Kr	Vårt Land	Vi må nyte Afrika
15.okt	KN, Fellesrådet og FIVH	Kr	Nasjonen	Feil om "Nyt Afrika"
17.okt	U-fondet Kroglund	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Ti teser for en sultfri verden
18.okt	Changemaker Borge Aas	Ko	Ny Tid	Mer enn tusen ord

19.okt	RORG-samarbeidet Aas og Nygaard	Ko	VG	Heikkis lavmål og valgkampen
19.okt	FOKUS Lindstad	D	Dagsavisen (nye meninger)	Likestilling kan løfte 150 millioner ut av sult
23.okt	SAIH Riise m. fl.	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Utdanning som politisk pressmiddel
24.okt	U-fondet Kroglund	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Hva lærte du i Bhutan, Heikki?
24.okt	SLUG Bu m. fl	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Hold på din kritiske sans, Holmåsl!
26.okt	Digni m.fl.	D	Klassekampen	Norge stanser korrupsjonsvarslere
29.okt	FIAN Bratlie	D	Dagsavisen (nye meninger)	Retten til mat
05.nov	Digni Lemvik	D	Vårt Land (verdidebatt)	Høyres bistandsskepsis
05.nov	U-fondet Kroglund	D	Dagsavisen (nye meninger)	Utvikling, handel og bærekraft
07.nov	KFUK/KFUM-Global m fl	Ko	Klassekampen	G4S bidrar til okkupasjon
08.nov	WWF Skedsmo	Ko	Ny Tid	Ingen utvikling uten natur
12.nov	PWYP Thowsen	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Søksmål mot åpenhet og demokrati
13.nov	U-fondet Kroglund	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Sandy; en fe i uvant forkledning?
13.nov	ForUM Preston og Ørstavik	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Frivillighet er en sovepute
13.nov	Tibétkomiteén Svenningsen	Ko	Ny Tid	Sannhetens fakkell
15.nov	Caritas Skretteberg	Ko	Klassekampen	Ekte fred
15.nov	FIVH Hermstad	Ko	Ny Tid	Profitt og forbruksjag
19.nov	U-fondet Kroglund	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Tid for feite planer
20.nov	U-fondet Nærstad / Randen	Ko	Klassekampen	Stopp det stille folkemordet
20.nov	SLUG du Toit	Ko	Klassekampen	Etisk underskudd
21.nov	KN	D	Vårt Land	Bærekraftig globalt landbruk
23.nov	FIVH Hermstad	D	Dagsavisen (nye meninger)	Finansdepartementets skylapper
26.nov	Changemaker Borge Aas	D	Dagsavisen (nye meninger)	Ansvarlig uten etikk?
28.nov	RORG-samarbeidet Aas	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Høyres foreslåtte strupetak på vaktbikkjene
28.nov	Caritas - Aina Østreng	Ko	Vårt Land	Lider under vold og plyndring
28.nov	Burmakomiteén Husøy	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Observatører til Burma
29.nov	KN Helland	Ko	Dagens Næringsliv	Om myter og mat
30.nov	U-fondet Kroglund	Ko	Ny Tid	Dommedag og globalkultur
30.nov	VNS Olaussen	D	Dagsavisen (nye meninger)	Hvem skal ut?
01.des	RORG-samarbeidet Aas	D	Dagsavisen (nye meninger)	Opplysning er langt mer enn bistand!
02.des	PWYP Thowsen ForUM Preston	Kr	NRK ytring	Et enkelt tiltak mot fattigdom
03.des	U-fondet Kroglund	Ko	Nationen	Heia Heikki, heia NASFAM og heia landbruket
03.des	U-fondet Kroglund	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Kooperativbevegelsen som ikke ville dø
04.des	Naturvernforbundet Haltbrekken m fl	Kr	NRK ytring	På tide med kvotepause - for klimaet
05.des	KN, CM, Fellestrådet og PLAN	D	Aftenposten	Større verktøykasse!
06.des	Fellestrådet Johstad	Ko	Ny Tid	Å måle vekst og ulikhet
07.des	U-fondet Kroglund	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Dødslekene 2012-2020
07.des	SKVS, ForUM, KN, CM og Fredslaget	Kr	Ny Tid	Våpeneksport til besvær
10.des	WWF Skedsmo	D	Nationen	Godt naturvern gir mer å leve av
12.des	Digni Lemvik og Eriksen	D	Vårt Land (verdidebatt)	Pragmatikkens pris
14.des	KN	D	Ny Tid	Feil om "Nyt Afrika"
17.des	Changemaker, NF, FUP m.fl.	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Boikott brusmaskinen!
20.des	U-fondet Kroglund	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	Et barn er født i Betlehem
20.des	U-fondet Kroglund	Ko	Morgenbladet	Sex in the City
20.des	Naturvernforbundet Haltbrekken m fl	Ko	Ny Tid	På tide med kvotepause
21.des	Caritas Lid	Ko	Dagsavisen (nye meninger)	En julefeiring preget av håp og desperasjon på Filippinene
24.des	U-fondet Kroglund	Ko	Dagens Næringsliv	Å pensjonere og å forlede
29.des	ZERO Kaski	Ko	VG	Kvoter er tull